

Utopia

identavisa i Tromsø • 24. september 2008 - 8. oktober 2008 • Nr. 11 - Uke 39 - 41 - Årgang 33 • www.utopia.no

NYHETER

OPPRØR MOT SITØ
Medisinstudent Kristina Torbergesen opprettet en Facebook-gruppe i protest mot høytantpriser.

NYHETER SIDE 6-7

NYHETER

DATATILSYNET REAGERER

Har du klaget på eksamen ligger karakteren din åpent på UiTs nettsider - med fullt navn.

NYHETER SIDE 8-9

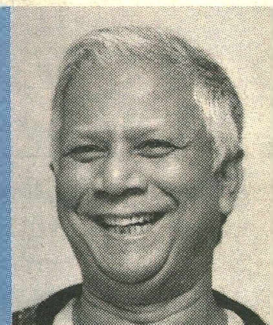

KULTUR

FREDSPRISVINNEREN

Utopia fikk et eksklusivt møte med Muhammed Yunus..

PORTRETET SIDE 20-21

STUDENTMAKT

Flere hundre medisinstudenter protesterte mot universitetsdirektørens forslag til kutt på Det medisinske fakultet.

NYHETER SIDE 4 OG 5

Foto: Magnus Aamo Holte

VARMER

Jazzklubben lover et program som skal varme Tromsøpublikummet gjennom mørketida.

MAGASINET SIDE 24

LEDER

HELENE SKJEGGESTAD, ANSVARLIG REDAKTØR

Tingenes tilstand

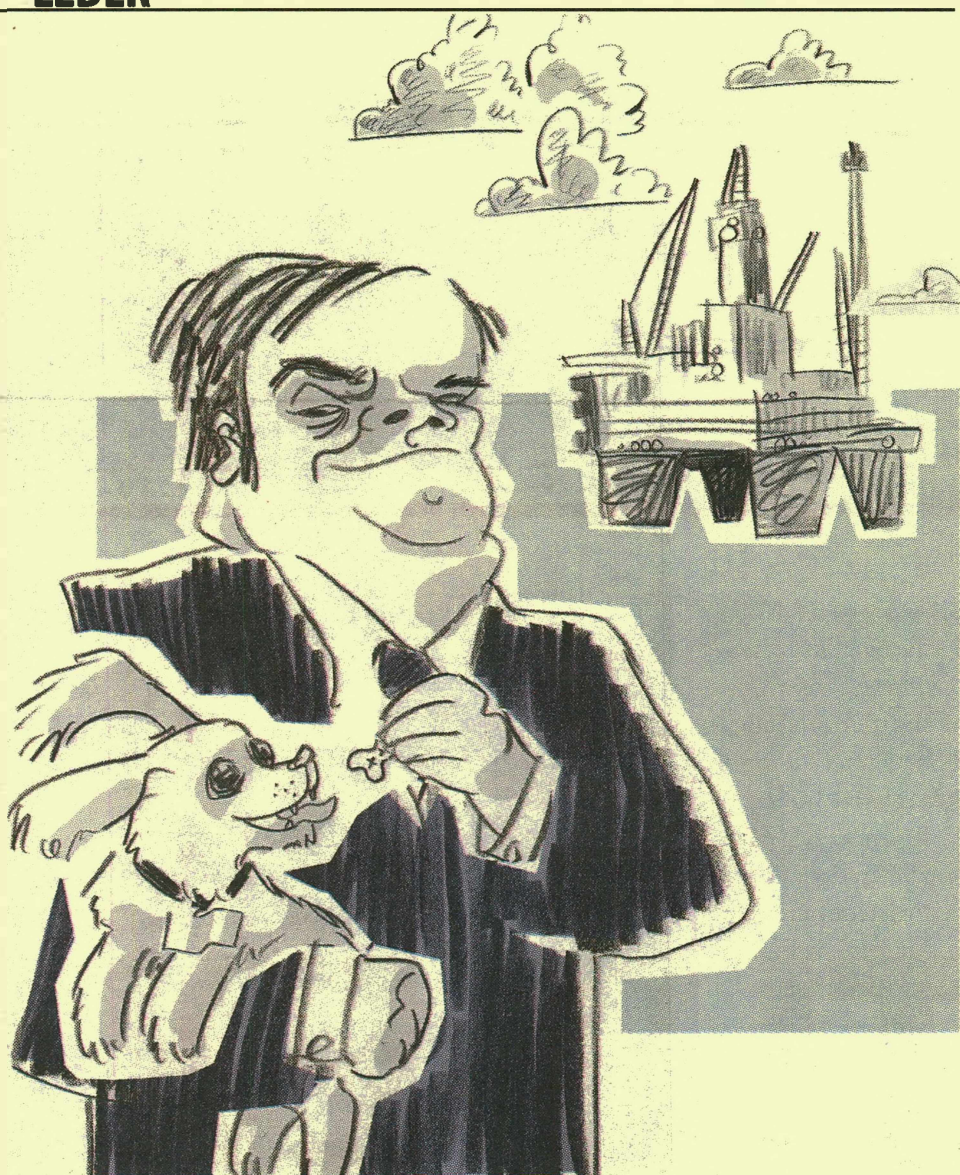
At hvileskjæret for alvor har nådd studentene i Tromsø, hersker det liten tvil om etter de siste ukers hendelser.

"Universitetet har aldri vært bedre. Vi er et A-universitet som produserer mer studiepoeng og forskningspoeng enn noen gang før, og vi jobber for å være det mest studentvennlige universitetet i landet. Likevel, når en ser alt under ett må en stoppe og spørre seg: har vi økonomisk dekning til dette? Svaret er nei." *Jarle Aarbakke, rektor ved UiT på universitetsstyremøte 18. september 2008*

Rammen for sist universitetsstyremøte var som en scene hentet fra det politiske 60-70-tallet. For hvem sa at studentengasjementet var dødt? I overkant av 350 medisinstudenter marsjerte mot universitetsdirektørens forslag om å kutte 57 stillinger på Det medisinske fakultet (med. fak), og viste for alle at de ikke har planer om å sitte stille mens deres utdanning blir kuttet og klippet i fra alle kanter. Saken om den økonomiske situasjonen på med. fak var, rettmessig, på alles lepper og i alle aviser, mens kanskje den største bomben ble sluppet innledningsvis av rektor Jarle Aarbakke. Universitetet i Tromsø vil gå med et underskudd på minst 17 millioner ved utgangen av 2008.

Utopia har i hele vår pekt på underskudd ved diverse fakulteter, og skriver i denne utgaven om den økonomiske situasjonen på med. fak. Bakgrunnen for de manglende midlene er uten tvil, Djupedals hvileskjær, som satte sektorens bevilgninger på vent. Manglende oversikt over den økonomiske situasjonen førte så til at økonomien kom helt ut av kontroll. Tall fra de andre universitetene viser at deres økonomi er såret av dette, mens tall fra UiT viser at universitetet ikke bare er såret, men at såret er djupt og blødende. Vi tror at ledelsen har hatt som mål å skåne studentene for kuttene, men med slike underskudd som det her er snakk om, er det i praksis umulig. Som dekan Førde ved med. fak påpekte under styremøtet: "Hvis man blir kastet over bord med håndjern og drukner, vil det ikke nødvendigvis si at man er en dårlig svømmer."

At hvileskjæret for alvor har nådd studentene i Tromsø, hersker det liten tvil om etter de siste ukers hendelser. Studentengasjement er bra og etterlyst, men er i denne sammenheng først og fremst et tegn på at noe absolutt ikke er som det bør være. UiT har nok av utfordringer når det kommer til rekruttering og faglig nivå, og nå har det også satt seg fast i den økonomiske henge-myra. Slik kan det ikke fortsette, og i tiden fram til høstens statsbudsjett er det nok mange som venter i spenning på om vi får en hjelpende hånd fra Regjeringen. Slik situasjonen er nå, er vi avhengig av det.

Arktiske prioriteringer

KOMMENTAR

Tekst: Kjersti Hellesøy
Illustrasjon: Ingvild Buhaug

Alle som har bodd i Tromsø i mer enn to uker, eller som har opplevd Jonas Gahr Støre i nærheten av en nordnorsk mikrofon, vet at Nordområdene skal være Norges viktigste strategiske satsingsområde i årene som kommer. Regjeringen sier at Nordområdepolitikken skal ivareta miljø, bosetting og næringsutvikling i regionen, og at samarbeidet med Russland skal videreutvikles. Barentssekretariatet ble opprettet i 1993 og skal fungere som 'katalysatoren i det norsk-russiske prosjektsamarbeidet i nord.'

Dessverre kan det virke som om denne Nordområdesatsningen glemmer fokuset på miljø til fordel for næringsinteresser.

Både ministeren og nyhetsbildet er preget av en fossil optimisme som glatt overser linken mellom klimaendringene som truer arktiske strøk, og olje- og gassvirksomheten man vil bedrive her. (Fordi arktisk olje forurenser mindre enn annen olje da eller?)

En rask kikk innom Barentssekretariatets hjemmesider viser at halvparten av annon-sørene på siden er oljeselskaper, blant dem Statoil Hydro. Tilfeldig? (Neppe!)

Det blir sagt mye fint om sårbar natur og bærekraftig utvikling i strateginotatene for nordområdene. Men om man ser på hva Barentssekretariatet skriver om på sidene sine, eller ser hva Jonas Gahr Støre faktisk gjør for nordområdene, så får man en snikende mistanke om at interessen for nordområdene i all hovedsak handler om olje.

Det må ikke nødvendigvis være slik. En god nordområdestrategi er mulig, men det krever at man tar miljøutfordringene på alvor. Det holder ikke med gode hensikter og fagre løfter om bærekraftig utvikling, om det ikke ligger handling bak ordene.

Barentssekretariatet er ikke Statoil Hydros

— Dessverre kan det virke som om denne Nordområdesatsningen glemmer fokuset på miljø til fordel for næringsinteresser.

talerør, og må passe seg så de ikke blir det i framtiden heller. Petroleumsindustrien skaper klimaendringer og klimaendringene skaper store problemer i arktiske strøk. Sånn er det bare. Det er ikke mulig å kombinere oljevirksomhet med en god miljøpolitikk.

Det norsk-russiske samarbeidet må i større grad handle om å løse miljøproblemene vi som naboland deler. Barentssekretariatet må være en katalysator for det viktigste prosjektsamarbeidet Norge og Russland står ovenfor: En langsiktig og miljøvennlig forvaltning av det sårbare og verdifulle området vi lever i.

Ansvarlig redaktør
Helene Skjeggstad
redaktor@utopia.no

Nyhetsredaktør
Magnus Aamo Holte
nyhet@utopia.no

Kulturredaktør
Gaute Beckett Holmslet
kultur@utopia.no

Layoutansvarlig
Tonje Helen Karlsen
Julia Zazhigina
Fotoansvarlig
Kjell-Sture Johansen
foto@utopia.no
IT-ansvarlig
Kristian Nordstrønen
it@utopia.no

Redaksjonen
Anika Maria Paul
Anni Marit Normann
Frida Sandring
Gry Elisabeth Mortensen
Isak Måseide
Ingeborg Henriksen
Ingvild Buhaug
Ingvild Ludvigsen
Jens Harald Kielland

Joke Verwaard
Jørn Normann Pedersen
Kjersti Hellesøy
Karoline Flaata
Karoline Roti
Christine Nilssen
Magnus Ø. Ormaasen
Mariann Strand
Marie S. Johansson
Marthe Dahl

Natalie Godeseth
Niels Petter Pettersen
Petr Fagereng
Siri Gaski
Stefan Amli
Therese Henriksen
Tor Farstad
Tord Helge Olander Pedersen
Trygve Sørensen
Åshild Marita Håvelsrud

Studenter flykter campus

En nylig utarbeidet rapport viser at mange studenter, som følge av dårlig læringsmiljø, velger å studere hjemme istedenfor på unversitetsområdet. Dette fører til dårligere resultater og studiemiljø.

Svarene fra læringsmiljøulvaget (LMU) s undersøkelse har nå blitt offentliggjort. Resultatene viser blant annet at en stor del av studentene ved Universitetet i Tromsø (UiT) bruker relativt lite tid på studiene. Tidligere er det påvist at tid brukt til å studere henger sammen med tilstedeværelse på universitetsområdet. Det fører tol at de studentene som velger å lese på universitetsområdet og bruker mest tid på studiene sine som sitter igjen med de beste resultatene. Mye tyder på at de som velger å bli hjemme er misfornøyd med UiT sine fasiliteter.

Dårlig luftkvalitet

Mange av studentene som deltok i undersøkelsen oppgir å være mindre tilfredse med fasilitetene på universitetsområdet. Den fasiliteten som scoret høyest på tilfredshet var biblioteket. Utopia bestemte seg for å høre hva noen av de studentene som velger å lese på biblioteket synes om læringsmiljøet der.

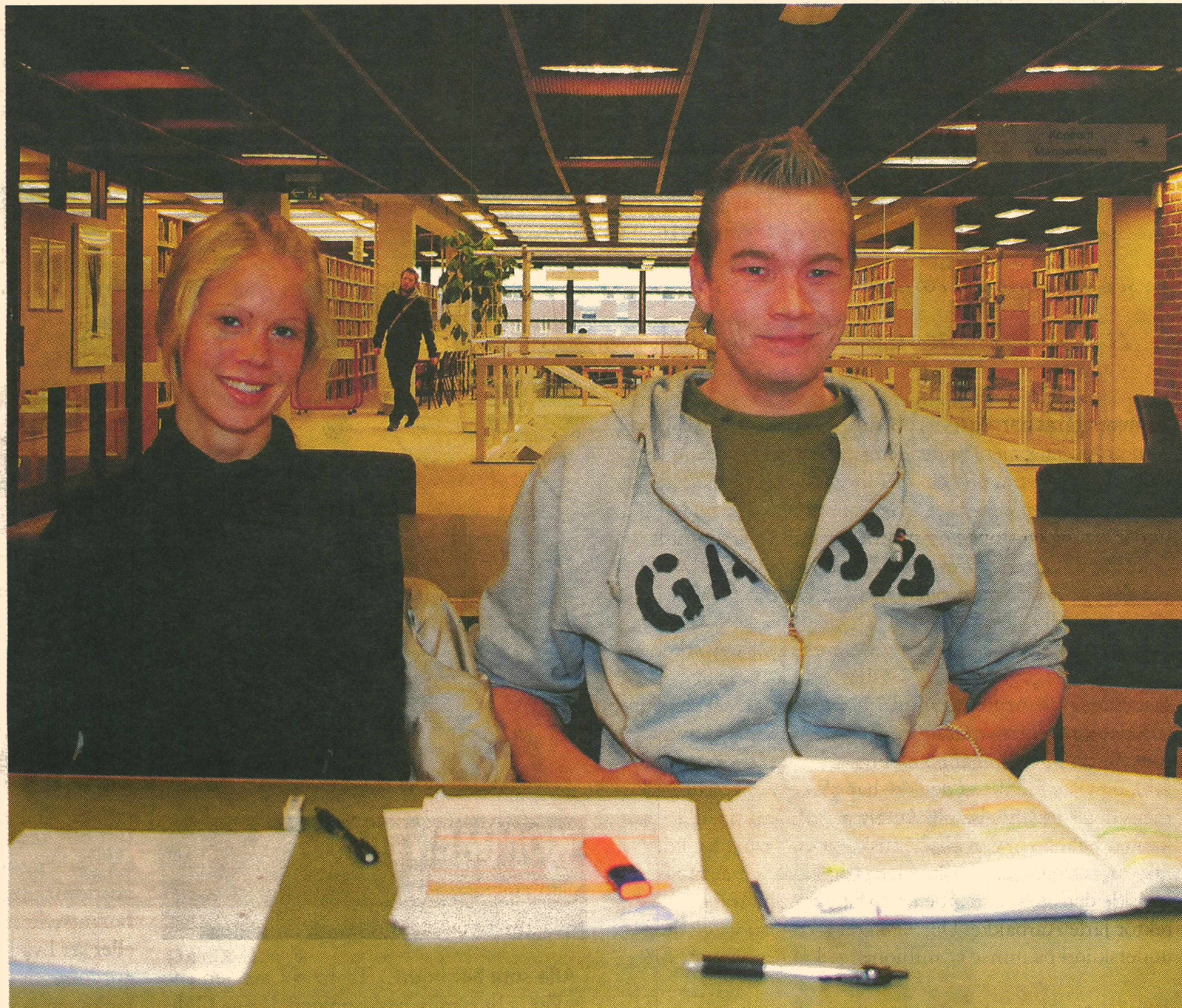
Hvorfor velger dere å lese på biblioteket?

—Hovedårsaken til at jeg velger å lese her er at det har blitt en vanesak. Jeg synes det er fint å kunne variere leseplass, det øker leselysten min, sier Line Sellin, og fortsetter:

—Et godt tilbud som biblioteket har er muligheten til å sitte ved store bord. Det gjør at man kan sitte flere sammen. Det skaper samhold og det er en fordel.

—Hvis jeg skulle påpeke noe negativt med læringsmiljøet ved biblioteket må det være den dårlige luftkvaliteten, sier Mads Fjellheim. Det at gulvene er prydet med vegg til vegg tepper gjør vel ikke akkurat saken noe bedre.

— Det hadde også vært fint med flere kollokvierom, fortsetter Sellin. Hvis jeg måtte velge mellom lesesalene på fakultetene og

PÅ UB: Utopia møtte studentene Line Sellin og Mads Fjellheim på Universitetsbiblioteket (UB). — Hvis jeg skulle valgt mellom lesesalene på fakultetet og UB hadde jeg valgt UB, sier Sellin.

biblioteket, ville valget mitt falt på biblioteket, avslutter hun.

Dårlig læringsmiljø= Dårlige karakterer

—Det som er det mest hårreisende med resultatene fra rapporten er at de viser at det er mange av studentene som ikke ønsker å oppholde seg på universitetsområdet, sier Cathrine Tuft medlem av LMU. Dette er en veldig trist situasjon, da dette medfører dårligere samhold blant studentene og dårligere studiemiljø. I tillegg viser flere undersøkelser at disse studentene bruker mindre tid på studiene, og som en følge av dette oppnår dårligere resultater, påpeker Tuft.

—Det er bekymringverdige at arbeidsutvalget (AU) nå har valgt å sette fokus på fjernundervisning. I flere tilfeller viser det seg at fjer-

nundervisning fører til dårligere resultater. Spørsmålet nå er hva studentrepresentantene velger å gjøre i forhold til rapporten, og hvordan de eventuelt vil forbedre studiehverdagen. Vil de prioritere

styreleder Andreas Willersrud. — Det er et tilbud for de studentene som ikke har mulighet til å komme på universitetsområdet.

Han fortsetter med å påpeke at for å få studenter til å oppholde

Samskipnaden i Tromsø (SiTø) for å bidra til at deres tilbud på universitetsområdet skal bli bedre, mer aktivt og levende. for eksempel jobber vi nå med å forbedre kantine tilbudet, opplyser studentstyrelederen.

På spørsmålet fra Tuft om hvilke studenter de prioriterer, er Willersrud klar.

—Når det gjelder lojalitet ovenfor våre velgere vil jeg påpeke at valget gjelder alle registrerte studenter. På bakgrunn av dette har fjernundervisningsstudentene like mye rett til å bli representert som de studentene som studerer ved universitetsområdet, avslutter Willersrud.

Tekst: Mariann Strand

Foto: Gaute Beckett Holmslet

— Det som er det mest hårreisende med resultatene fra rapporten er at de viser at det er mange av studentene som ikke vil oppholde seg på unversitetsområdet.

CATHRINE TUFT, MEDLEM AV LMU

velgerne sine eller fjernundervisningsstudentene, spør Tuft.

Satser på fjernundervisning

— Fjernundervisning er ikke et tilbud for å slippe å være på universitetsområdet, sier student-

seg på universitetsområdet, må campus bli et mer attraktivt sted å være.

—Vi mener det er viktig å fokusere på hvordan vi kan få studentene til å oppholde seg på campus. AU jobber nå tett med

Utopia
Universitetet i Tromsø
Hovedgården
9037 Tromsø
Telefon: 776 45 901
Telefaks: 776 45 199
www.utopia.no
redaktor@utopia.no

Trykk
Nr1 Trykk Tromsø
ISSN: 0806-9611
Pressens faglige utvalg
(PFU) er et klageorgan oppnevnt av Norsk Presseforbund. Organet behandler klager mot pressa i presseetiske spørsmål. Adresse:

Rådhusgt. 17, Postboks 46 Sentrum, 0101 Oslo. Telefon: 22405040
Utopia arbeider etter reglene i Vær varsom-plakaten for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig avisomtale, oppfordres til å kon-

takte redaksjonen. Utopia utgis med støtte over semesteravgifta hver 14. dag med et opplag på 4000 eksemplarer.
Si din mening
Kronikk maks 5000 tegn inkl. mellomrom. Kommentar maks 3000

tegn inkl. mellomrom. Debattinnlegg maks 2500 tegn inkl. mellomrom.

Tips oss!

www.utopia.no

Redaksjonsmøter
Onsdag 24. september kl. 20.00, Driv, 3. etg.
Mandag 29. september kl. 16.15 på desken like ved Café Bodega, Teorifagsbygget, hus 2.

pressens faglige utvalg
PFU

Fra andre studentaviser:

Universitas:
Kritikk mot
UiO-nettsi-
der

Det er ikke bare UiTs nettsider som får kritikk av studentene. Allerede i 2005 varslet daværende webredaktør for Universitetet i Oslo (UiO) sine nettsider at de kronglete nettsidene skulle bli bedre i 2006, skriver Universitas. Det skjedde ikke. Høsten 2007, to år etter, ble prosjektet «Ny UiO-web» startet opp. Prosjektet er blitt tildelt 25 millioner kroner frem til 2011, men fortsatt vet ingen helt når de nye nettsidene er på plass. - Jeg bruker å spørre studentene om eksempler på nettsider som ikke fungerer, og hvert år har studentene trukket frem nettsidene til UiO som tilfelle, sier førsteamanuensis på Institutt for medier og design ved UiO, Anders Fagerjord til Universitas. - Det er ikke bare en ansiktsløftning som trengs, hele systemet skal få et løft, sier kommunikasjonssjef Siv Nordrum, som i dag har redaktøransvar for UiOs nettsider.

Studvest:
Norge på jum-
boplass

Til tross for at antallet internasjonale studenter i Norge nesten er doblet siden år 2000, er andelen fortsatt blant de laveste sammenliknet med andre OECD-land, melder Studvest. Den ferske OECD-rapporten «Education at a Glance 2008» viser at Norge er blant landene med lavest andel av internasjonale studenter. Med en andel på kun 1,9 prosent er Norge tredje sist i undersøkelsen. Det andre nordiske landene ligger godt foran Norge med andeler på mellom 3,7 og 5 prosent. Gjennomsnittet for alle OECD-landene ligger på 6,9 prosent. Øistein Svelle, leder for Studentenes Landsforbund (StL) karakteriserer tallene som triste for Norges del, men han er ikke overrasket. - Vi venter i spenning på den kommende stortingsmeldingen om internasjonalisering, hvor forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland bør komme med konkrete tiltak, sier StL-lederen til Studvest.

Studentdemost

Rektor, universitetets direktør og resten av universitetsstyret måtte gå kanossagang mellom over 350 oppbrakte medisinstudenter. Studentene vant delvis fram med sine krav, og kunne gå fra møtet med en halv seier i lomma.

Halv ti sist torsdag samlet over 350 medisinstudenter seg i Lysegården på MH-bygget i protest mot universitetsdirektørens forslag om å kutte 57 stillinger på Det medisinske fakultet. Deretter marsjerte de av gårde mot universitetsstyremøtet på administrasjonsbygget under bannere som "Nord-Norge fortjener gode leger", "nei til kutt" og "brevkurs i medisin?". Opptoget stanset i korridoren utenfor styremøterommet, før rektor, universitetsdirektøren og resten av styremedlemmene formelig måtte presse seg gjennom studentmassen. Vel fremme ved møterommet ble universitetsledelsen møtt av studentrepresentant Lars Pedersen, som overrakte dem studentenes protestskriv. Under selve styremøtet uttrykte flere styremedlemmer sin overraskelse over å måtte gå spissrotgang mellom over halvparten av de registrerte medisinstudentene på universitetet.

Får større autonomi

Medisinstudentene og de ansatte på Det medisinske fakultet (med.fak) fikk det delvis som de ville. Resultatet av styremøtet ble at fakultetet får utvidet fristen til å komme i økonomisk balanse til 2012. Samtidig får de større autonomi til å prioritere selv når budsjettene skal spikres, dog under visse føringer fra universitetsledelsen. I tillegg vil fakultetets krav om at universitetet skal stå for utgiftene til tannlegeutdanningen behandles på neste styremøte i oktober. Rektor Jarle Aarbakke er fornøyd med vedtaket.

- Jeg er fornøyd med at vi fikk et enstemmig styrevedtak. Vedtaket tilfredsstiller Universitetsstyrets krav til økonomisk balanse på Med.Fak, samtidig som det går studenter og ansatte på Det medisinske fakultet i møte, poengterer han.

Studentene ikke helt fornøyd

Likevel er ikke studentrepresentantene helt fornøyd med forrige ukes vedtak i universitetsstyret.

— Styret gav seg selv tid til å tenke, og det er bra. Det lå i kortene at det kom til å komme et vedtak, men vedtaket er slik jeg ser det bare en flytting av debatten. Styret tok ikke opp premissene for innsparing på fakultetet eller dagens finansieringsmodeller. De tok heller ikke opp omfordeling av studiepoengsmidlene eller hvordan farmasi, tannlegeutdanningen eller innkjøp av utstyr skal finansieres, poengterer Axel Lupton, leder for Norsk Medisinerstudentforening i Tromsø.

Lars Pedersen, leder for Medisinsk Studentlag følger opp:

— Dette var ingen seier. Det var ikke dette utfallet vi håpet på, men det var bedre enn vi fryktet. Vedtaket fremstår som veldig åpent,

TOK OPPSTILLING: Medisinstudentene stilte seg opp i korridoren for å vente på universitetsledelsen og universitetsstyret.

og Det medisinske fakultetet må fortsatt dekke underskuddet. Den eneste endringen er at universitetsstyret åpner opp for at fakultetet kan finne ut selv hvordan de skal gjøre det, sier Pedersen til Utopia.

Føler seg renvasket

UNIVERSITETSSTYRETS VEDTAK:

- Styret forutsetter at Det medisinske fakultet planlegger virksomheten med mål om å komme i økonomisk balanse innen 1.1.2012 i henhold til sentrale føringer gitt i Universitetsdirektørens saksframlegg.
- Styret forutsetter at nedbemanningen som måtte være nødvendig, gjennomføres slik at de ansatte og fakultetets prioriterte områder blir ivarettatt på en god måte.
- Finansieringen av tannlegeutdanningen skal avklares i egen styresak.

BAKGRUNN

- I februar kunne Utopia som første medium fortelle at Det medisinske fakultet gikk med et underskudd på 28 millioner i 2007.
- Det medisinske fakultet fikk av universitetsstyret beskjed om at en balanse i økonomien. Mest sannsynlig vil måtte innebære bemanningsreduksjoner utover naturlig avgang.
- I forslag fra universitetsdirektøren til universitetsstyret sist torsdag, ble det foreslått til vedtak at fakultetet skulle nedbemanne med i alt 57 stillinger. Med.fak skulle da være i balanse 1.1.2011.
- Siden farmasi og odontologi allerede er skjermet, måtte disse 57 hentes blant 277 stillinger. Det betyr at 20 prosent av de ansatte måtte gå. Dette satte sennene i kok for både studenter og ansatte på fakultetet.
- Universitetsstyret vedtok sist torsdag å gi fakultetet større økonomi i prosessen, samtidig som de forlengte fristen med et år.
- Siden 93 prosent av Med.Faks utgifter, bortsett fra faste utgifter, består av lønnsutgifter er det sannsynlig at fakultetet må nedbemanne kraftig i årene som kommer, med mindre universitetsstyret går med på at underskuddet skal dekkes av universitetssamfunnet som helhet. Dette innebærer at fakultetene må gå i spleiselag for å dekke inn 25 millioner kroner.

Insjon gav resultater

Har vært i samme situasjon

Dekan Petter Nafstad mener det er urimelig av Med.Fak å kreve at universitetssamfunnet skal dekke underskuddet til fakultetet. For få år siden var Nafstads SV-fakultet i en liknende knipe.

Det medisinske fakultet ba i sitt forslag til universitetsstyret om at universitetet som institusjon skal dekke inn de 25 millioner kronene som fakultetet hittil har brukt på tannlegeutdanningen. Dekan på SV-fakultetet og universitetsstyremedlem Petter Nafstad mener det er et urimelig krav.

— I verste fall betyr det at bare vi på SV-fakultetet får en ekstrautgift på ti millioner over tre år, noe som ville vært ganske dramatisk. Sett i årsværk hadde vi vært nødt til å redusere med minst fem stillinger, noe som tilsvarer at vi hadde måtte legge ned et lite institutt, poengterer Nafstad.

Uakseptabelt krav

Han fortsetter:

— Et slikt krav er uakseptabelt og bryter med forutsetningene fra fordelingsmodellen.

Nafstad gjør et poeng av at SV-fakultetet var i en liknende situasjon for noen år siden.

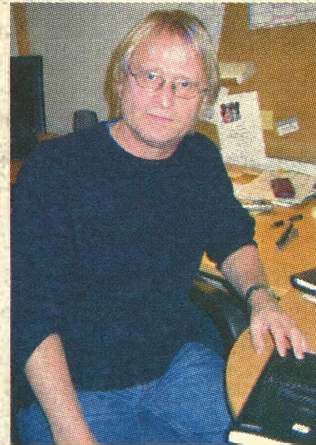
— Vi måtte kutte 20 millioner over fem år, og brakte vårt budsjett i balanse. Når andre fakul-

teter har vært i samme situasjon før burde også Det medisinske fakultet klare å komme seg gjennom dette, understreker Nafstad.

Dekan Olav Helge Førde på Med.Fak skjønner ikke Nafstads argumentasjon.

— Nafstad har vært med på å vedta at det er rimelig at universitetet dekker de fremtidige utgiftene på tannlegeutdanningen. Hvorfor er det da urimelig at UiT dekker de utgiftene vi allerede har hatt, undrer Førde.

— Vi har argumentert for dette overfor universitetsledelsen siden 2003. Siden vi gikk i overskudd til og med 2005 var det ikke før i 2006 at dette ble et stort problem for oss, et problem som toppet seg året etter. Uansett burde universitetet ha tatt sitt institusjonsansvar og fullfinansiert tannlegeutdanningen allerede fra 2003, mener Førde.

PETTER NAFSTAD

ble åpnet for at rammevilkårene vil endre seg fremover, sier Førde.

Med.Fak-dekanen føler at universitetsstyret med sitt vedtak har rensket fakultetet for ansvaret for den økonomiske situasjonen de befinner seg i.

— Både styret og omgivelsene på universitetet har sett at det er verken ekstravaganse, sløseri

eller dårlig økonomistyring som er skyld i fakultetets problemer, understreker Førde, som forklarer at det var i 2006 fakultetet for alvor begynte å havne i økonomisk uføre.

— Vi fikk ordre av Kunnskapsdepartementet og UiT-ledelsen om at vi måtte bruke våre akkumulerte midler fordi det var en trussel mot

fremtidige bevilgninger. I tillegg mistet vi utstørsbevilgninger som vi hadde budsjettert med tidligere, opplyser dekanen og fortsetter:

— På toppen av det hele kom utgiftene til tannlegeutdanningen, som vi har båret siden 2003.

— Når nedturen kom i 2006, og driftsresultatet gikk fra pluss til minus, ble tannlegeutdanningen

en så stor byrde at vi måtte begynne å nedbemanne på medisin for å finansiere tannlegeutdanningen. Da hadde vi fått for lite penger i forhold til våre oppgaver i forhold til de andre fakultetene, poengterer Førde.

Studentene følger med

Studentrepresentantene Pedersen og Lupton lover at de skal fortsette kampen mot det kommende universitetsstyremøtet i oktober.

— Vi skal gi beskjed overfor UiT-styret hva vi synes, og vi skal følge nøye med på hva som skjer i tiden fremover, garanterer de.

Tekst og foto: Magnus Aamo Holte

Bekymret for utdanningen

Studentrepresentant Alex Lupton er bekymret for at situasjonen på fakultetet skal gå ut over kvaliteten på studiet.

— Med.Faks utgifter, hvis man trekker fra faste utgifter, består av 93 prosent lønnsutgifter. Da sier det seg selv at hvis det virkelig skal kuttes i budsjettet vil man måtte kutte i bemanningen. Universitetsstyret mener naturlige avganger er en god måte å nedbemanne på, men naturlige avganger er ikke naturlig for oss studenter. Vi som studerer medisin mister en del av undervisningen dersom noen går av uten at stillingen blir fylt igjen. Det ville vært helt feil dersom medisinstudenter må sørover for å spesialisere seg på for eksempel øye eller øre-nese-hals, poengterer Lupton.

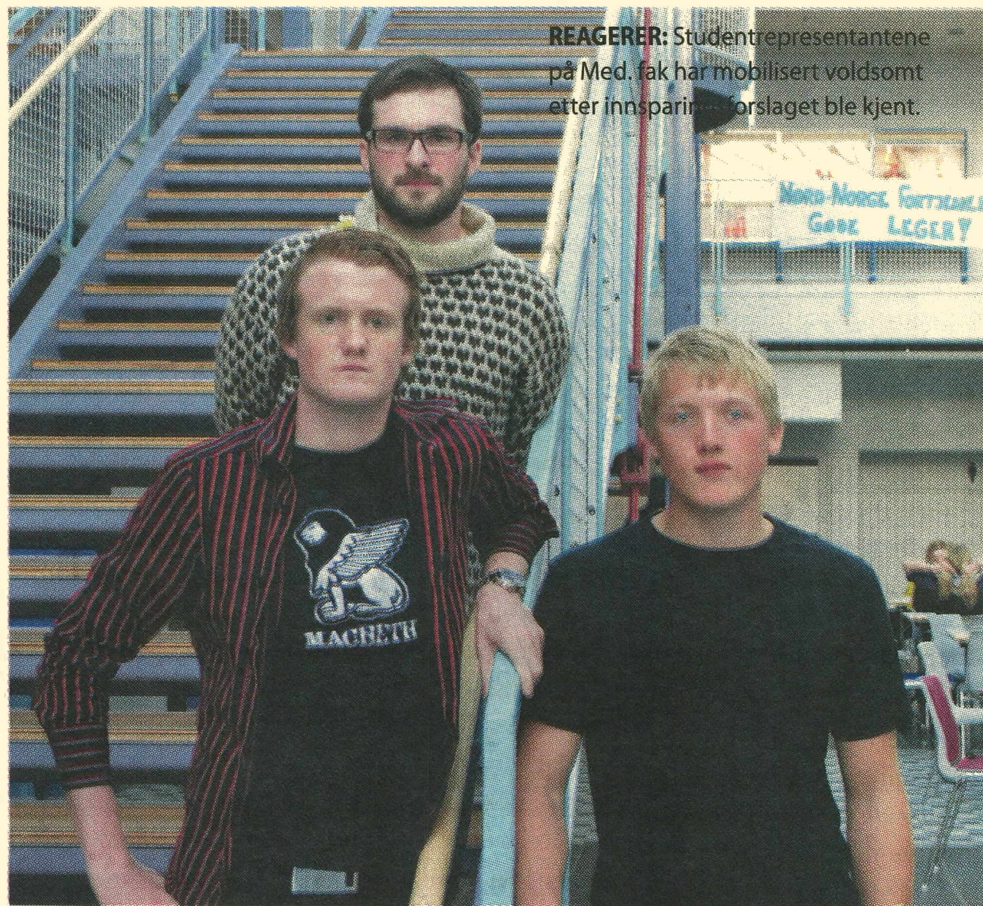
Rektor Jarle Aarbakke lover å strekke seg langt for at en eventuell nedbemanning ikke skal gå ut over kvaliteten på medisinstudenter.

— En vesentlig del av å få Med.Fak i økonomisk balanse er å få en ordening i bemanningen, men jeg håper og tror at dette ikke skal gå ut over kvaliteten på studiet. Jeg vil bidra så langt som mulig for å bidra til at det ikke skjer, sier Aarbakke til Utopia.

Trygler om ansettelser

Dekan på Det medisinske fakultet, Olav Helge Førde, mener imidlertid at ansettelsesstoppen på fakultetet allerede påvirker undervisningen.

— For eksempel er det trange tider på Institutt for klinisk medisin. De kom å ba på sine knær om å få tilsette en universitetslektor med spesialfelt øye for å få gjennomført undervisningen. Det kan ikke være sånn at vi må sitte å vurdere frem og tilbake om vi skal ta oss råd til å ansette en lektor i 20 prosent stilling for å gjennomføre undervisningen, understreker Med.Fak-dekanen.

REAGERER: Studentrepresentantene på Med. fak har mobilisert voldsomt etter innsparingsforslaget ble kjent.

Facebook-bølge

Medisinerstudent og fylkesvaraordfører Kristina Torbergsen så seg lei på det hun mener er høye priser i kantinen ved UiT. Hun opprettet dermed en gruppe på Facebook.

Den nyoppstartede gruppa heter "Vi vil ha billigere kantinepriser" hadde, da Utopia gikk i trykken, 227 medlemmer. Dette synes Torbergsen er veldig bra, da gruppen ble opprettet i begynnelsen av september.

— Dette viser at studenter engasjerer seg i ting de føler er viktige for dem, sier hun. Hun synes studentpolitikere som sloss hardt for billigere kantiner i valgkampen bør stå på enda mer, selv om hun forstår at det ikke alltid er like lett.

—Men nå er det også slik at de "fancy baguettene" faktisk selger veldig bra i kantinen våre, sier han.

Positiv

Myhre er positiv til gruppen. Han mener man lenge har lengtet etter et slikt forum der man kan få tilbakemeldinger på hva som skjer i studenthodene angående kantine-drift og annet.

Også studentstyreleder Andreas Engen Willersrud er positiv til gruppen, men han er skuffet over at han ikke ble invitert med i debatten fra starten av.

Selv mener Torbergsen at gruppa ikke kun er til debatt, men mest for å vise hva folk egentlig synes om kantine tilbudet på universitetet og høgsolen.

—Jeg tror folk er mer selektive nå enn før når det gjelder hva slags

vil bli mindre salg av annen mat i kantinen, da studentene ikke trenger å gå inn der for å kjøpe kaffe.

— Problemet med samskipnaden og kantinen er at studentene er både eiere og kjøpere. Som eiere må man tenke på å tjene penger, som kjøpere vil man gjerne ha det billigst og enklest mulig, sier han.

Velferd og valgfrihet

Torbergsen mener imidlertid at alt nødvendigvis ikke trenger å være så vanskelig.

—Det handler om å bedre studentenes valgfrihet. Og ved å gjøre enkle grep, vil man også gjøre produksjonen billigere, mener hun.

Når det gjelder antallet kantiner vil hun ikke si noe bastant. Hun forstår nemlig at kantinen er viktige for miljøet på de ulike fakultetene.

—Men man bør vel kanskje se litt på om noen kantiner kanskje ligger litt for nærme hverandre, sier hun. Før hun understreker at hun ikke er ute etter noe masseoppsigelse av kantineansatte.

Heller ikke Myhre tror noen nedleggelse av kantiner ligger i nær framtid. Han viser til da Mat/Nat-kantina var planlagt nedlagt fordi den gikk i underskudd. Dette gav mobilisering og bruk fra studentene som gjør at kantinen snudde sin økonomiske situasjon.

—Det er tydelig at studentene synes kantinen er viktige for miljøet, sier han. Men siden Samskipnaden har hele 17 kantiner på ganske små områder, framholder han at det er klart man av og til diskuterer eller tenker på fordeler eller ulemper ved å beholde alle sammen.

Tekst og Foto: Åshild Marita Håvelsrud

—Det er tydelig at studentene synes kantinen er viktige for miljøet

CARL HENRIK MYHRE, STYRELEDER SITØ

Velferdstilbud

Torbergsen mener kantina ikke fyller sin plass som velferdsinstitusjon for studentene. Det koster for mye å bruke den.

—Penger er noe studenter har lite av, sier hun.

For å få ned prisene har hun flere forslag, de fleste går på effektivisering og forenkling. Det kan være en brødbar der man kan smøre sin egen mat og deretter betale for det man har tatt. Dette mener hun kunne supplert de mer fancy baguettene som er i kantina per i dag. Styreleder for studentsamskipnaden, Carl Henrik Myhre, mener dette er et godt forslag.

grupper de melder seg inn i, derfor tror jeg det er en god indikasjon på at studentene mener prisene er for høye, sier hun.

Vanskelige valg

Det er ikke bare brødbar som kan gjøre kantinehverdagen enklere, mener Torbergsen. Automater for eksempel kaffe mener hun ville gjøre ting enklere for studentene.

—Men det er nesten ingen kaffeautomater på universitetsområdet, jeg har kun funnet én, det er den på SV-fakultetet, sier hun.

Carl Henrik Myhre mener kaffeautomater er bevis på at ingen valg når det gjelder kantinen er enkle. Han er redd konsekvensene

Differensierte priser på vei

Selv om de alt skulle vært her, er det lang fra klart for differensierte priser ved kantinen.

Den nye samskipnadsloven har bestemt at man skal innføre differensierte priser til studenter og ansatte ved universitetene. Det vil si studentene skal betale mindre enn de andre. I følge styreleder i Samskipnaden Carl Henrik Myhre betyr ikke dette at prisene blir lavere for studentene.

— Nei, det betyr at de andre må betale mer. Vi må regne ut hva vi tjener på å ha gratis lokaler og plusse dette på prisen vi gir til andre enn studenter, fastslår han.

Kristina Torbergsen mener dette er en prioriteringssak.

—Det må da gå an å få en ordning der studentene betaler litt

har mer penger å rutte med enn studentene.

Når skal denne ordningen innføres?

—Det må da gå an å få en ordning der studentene betaler litt mindre.

KRISTIN TORBERGSEN

mindre, og de ansatte betaler litt mer, spør hun.

Selv om hun er for differensierte priser, ønsker hun ikke å gjøre det dyrt for de ansatte, men hun understreker at de ansatte faktisk

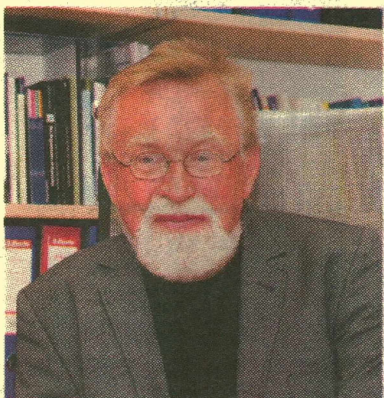
— I går, svarer Myhre tørt. Han vektlegger at det er mye arbeid som skal til før ordningen kan settes i gang, og tror det blir for optimistisk å tro det vil skje før jul. Særlig optimistisk er han ikke til differensierte priser i sin helhet heller.

— Jeg tror dette vil føre til at salget til de som ikke er studenter vil gå ned, og at det da, til syvende og sist, vil bli dyrere for studentene, sier han.

REKTORKANDIDATER:

Sannsynligvis blir det Jarle Aarbakke, Bjørn Hersoug og Trude Haugli som skal konkurrere om hvem som blir UiT-rector de neste fire årene.

Tre rektorkandidater

I helgen tok sittende rektor Jarle Aarbakke bladet fra munnen og kunngjorde at han stiller til gjenvalg. Han utfordres av Bjørn Hersoug og Trude Haugli i kampen om rektorvervet.

Etter å ha blitt utfordret av rektorkandidat Trude Haugli i Bladet Tromsø sist lørdag, var Aarbakke på banen i samme avis mandag og kunngjorde at han ønsker seg fire nye år i rektorvervet.

— Etter en totalvurdering har jeg bestemt meg for at jeg stiller til gjenvalg, sier Aarbakke til Utopia og fortsetter:

—Jeg skal ikke legge skjul på at jeg har fått

en del henvendelser fra folk som tror jeg fortsatt kan gjøre en god jobb. Det har vært veldig motiverende i den prosessen jeg har hatt med meg selv.

I følge Aarbakke er det enda for tidlig å offentliggjøre hvem hans to prorektorkandidater blir.

— Jeg er i sluttforhandlingene med de aktuelle kandidatene og regner med det er i boks i løpet av noen dager, sier han.

Usikker Hersoug

Professor og tidligere rektor på NFH, Bjørn Hersoug, vil ikke gi en endelig bekreftelse på sitt kandidatur.

—Jeg er avhengig av to gode partnere for at jeg skal stille, og det pågår en prosess der. Jeg har

en god prorektorkandidat for undervisning fra høgscolesystemet og leter etter en god kandidat til stillingen som prorektor for forskning.

— Det er problematisk å få folk til å forplikte seg i så mange år, og prorektorstillingen er så krevende at kandidaten neppe vil få forsket noe selv i perioden, understreker Hersoug.

Hauglis team

Dekan ved Det juridiske fakultet Trude Haugli har allerede spikret ferdig kandidatteamet hun stiller til valg med. Professor Morten

JARLE AARBAKKE, REKTOR VED UITTØ

Hald fra Mat.Nat stiller til stillingen som prorektor forskning mens Ellen Dahl fra høgsolen stiller den prorektor for undervisning.

— Det er et veldig godt team, konstaterer Haugli. Hun har ingen problemer med å ta pause fra Det juridiske fakultet i over fire år.

— Jeg er veldig glad i UiT og synes det er kjempeviktig at universitetet fortsetter å være et sterkt og bærekraftig universitet under kontinuerlig utvikling. Jeg er villig til å gi den tiden til universitetet.

Tekst: Magnus Aamo Holte

Foto: Stefan Amlie/Arkiv

slår over kantineprisene

NYE FORSLAG: Medisinstudent og fylkesvaraordfører Kristina Torbergsen foreslår at SiTø lager brødbarer i kantinene slik at studenter kan smøre sin egen mat for en billig penge. — Et godt forslag, mener styreleder i SiTø, Carl Henrik Myhre

— "Fra i vår til i høst har kantineprisene atter engang steget. Eksempelvis så koster en pose te 9 kr. Latterlig! Alt annet er også overpriset, med unntak av avisene som har fast pris. Denne utviklingen kan ikke fortsette, og nå må vi studenter kreve at kantineprisene reduseres."

UTDRAG FRA FACEBOOK-SIDE

Prisene skal ned

De høye prisene i studentkantinene er nå på vei ned.

På grunn av konsumprisreguleringer, økte matvarepriser, spesielt på kjøtt, og tariffbestemt lønnsforhøyelse, var kantineprisene opp mot 75 kroner for en middag ved skolestart. Dette mener både styreleder i Studentsamskipnaden i Tromsø, Carl Henrik Myhre, og Studentstyreleder Andreas Engen Willersrud, er på vei til å snu.

— Vi har akkurat relansert en billig middagsrett og leter alltid etter alternativ som kan gjøre maten billigere, sier Myhre.

Han mener at selv om mange synes maten er dyr, er det ikke så lett å gjøre det billigere. Per i dag spytter Samskipnaden inn to millioner i kantine, for å holde prisene slik de er.

— For all del, om vi hadde ønsket det, kunne vi jo gjort det slik at kaffen kostet en krone, men da må vi faktisk ta pengene fra et annet sted, dette kan være for eksempel studentboligene, sier han. Det er en vanskelig ballansegang når det gjelder hvor pengene til å dekke kantine skal tas fra.

Hanwpåpeker at det eneste subsidie kantine får, er gratis lokaler. Likevel synes jeg vi holder en grei pris i forhold til de andre aktørene på matmarkedet i byen, sier han.

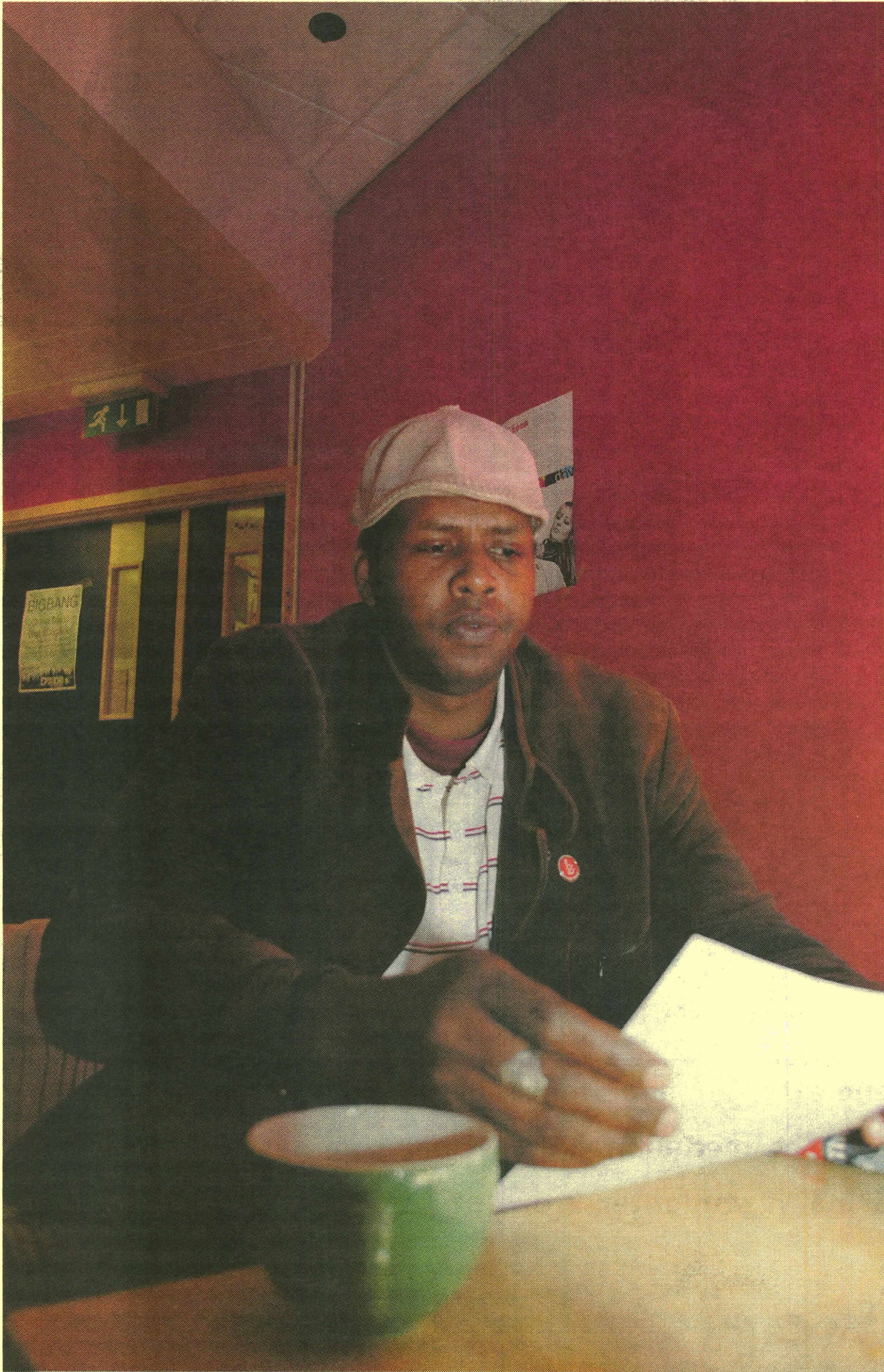
Men selv om han er tålelig fornøyd med kantineprisene, sier han at det alltid er noe å jobbe med.

Kristina Torbergsen mener på sin side at Samskipnaden ikke er flinke nok til å få fram billige tilbud. Hun tror bedre annonsering og bevisstgjøring vil gjøre at flere studenter vil bruke disse.

Priser sammenlignet med andre universiteter

	UIO	UIB	NTNU	UMB	UIT
Vann	kr 16,-	kr 10,-	kr 15,-	kr 15,-	kr 20,-
Brus	kr 18,-	kr 18,-	kr 17,-	kr 15,-	kr 22,-
Horn	kr 26,-	kr 31,-	ikke oppgitt	kr 20,-	kr 18,-
Baguette	kr 30/32,-	kr 2w7/34,-	kr 32,-	kr 26,-	kr 30/50,-
Varm lunsj	kr 33,-	kr 9/11 per hg	kr 25/38,-	ikke fast	kr 39 ikke fast
Middag	kr 42,-	kr 52,-	kr 42/50,-	kr 39/48	kr 49/80,-
Kaffe	kr 8,-	kr 8,-	kr 9,-	kr 6,-	kr 7,-
Muffin	kr 16,-	kr 18,-	kr 16,-	kr 12,-	kr 21,-
Te	kr 8,-	kr 8,-	kr 9,-	kr 6,-	kr 9,-

Sjokkert over sens

MISFORNØYD: Moustapha Babikir-Ali.(29) er svært misfornøyd over at Universitetet i Tromsø velger å offentliggjøre svar på karakterklager med fullt navn og endelig karakter.

Moustapha Babikir-Ali likte dårlig å få vite at hvem som helst har innsyn i karakteren han har klaget på.

— Dette visste jeg overhodet ikke, sier Babikir-Ali og rister på hodet.

— Jeg er sjokkert, fortsetter han.

29-åringen tar master i Peace and Conflict Transformation og hadde klaget inn karakteren på avslutningsoppgaven til Universitetet i Tromsø (UiT). Svaret ligger offentlig tilgjengelig med karakter og fullt navn på universitetets postjournaler.

— Det er et angrep på privatlivet, sier Babikir-Ali.

Datatsynet reagerer

Undersøkelser Utopia har gjort viser at det er mange flere studenter som har fullt navn og endelig karakter liggende tilgjengelig for allmennheten. Informasjonsdirektør Ove Skåra i Datatsynet synes det virker merkelig med en slik praksis.

— Jeg skulle tro at denne typen opplysninger burde være mellom studenten og skolen, sier han.

Fast rutine

Det er ingen mangel eller svikt på rutiner som gjør at karakterene blir offentliggjort på UiT. — Det er slik vi praktiserer offentlighetsloven, forklarer arkivleder Sissel Myrvang. — Karakterer er ikke en personlig opplysning eller underlagt taushetsplikten. Derfor er det ingen paragraf som tilsier at vi skal unnta slike dokumenter offentligheten, fortsetter hun.

Klar over forskjeller

At andre universiteter tolker offentlighetsloven annerledes er hun klar over. — Det er veldig mange forskjellige tolkninger av loven. Noen nekter konsekvent innsyn i slike dokumenter, sier Myrvang. En ny offentlighetslov trer snart i kraft og den skal åpne for nettopp å kunne unnta karakterer fra offentligheten. — Da får vi vurdere hver enkelt sak. Men inntil det så har vi ingen grunn til

å ikke offentliggjøre dokumenter med karakterer, avslutter Myrvang.

— Må informere

Datatsynet mener at universitetet ikke kan ha en slik rutine uten videre.

— Hvis de mener de har en grunn til å offentliggjøre karakterer er de pliktet til å informere de studentene det eventuelt vil gjelde, forklarer Skåra.

Men Babikir-Ali har aldri fått noe informasjon og synes det er hårreisende at en slik praksis pågår uten at noen tar tak i det.

— Slik informasjon er høyst privat. Det er som de skulle offentliggjort bankkontoen min, sier han oppgitt.

Får ikke informasjon

— Universitetet ønsker i utgangspunktet ikke å gi innsyn i studentenes karakterer, da vi er klar over at mange anser slike opplysninger for å være sensitive, sier seksjonsleder og jurist Stine Bjugn.

— Men etter gjeldende rett har vi imidlertid ikke hjemmel for å unnta slike opplysninger fra offentlighet dersom noen ber om innsyn, forklarer hun.

— Får studentene noe informasjon om at klagen deres blir offentlig tilgjengelig?

— Utgangspunktet er som nevnt at saksdokumenter er offentlige. Studentene får ingen spesifikk informasjon om at dette gjelder også i slike saker, forklarer Bjugn.

Skal forandre

— Hittil har ikke dette vært et problem. Arkivet kan ikke huske sist de ga innsyn i et slikt dokument før Utopia, sier universitetsdirektør Lasse Lønnum.

I følge Lønnum er heller ikke Tromsø alene om å ha en slik praksis.

— Vi er ikke glad for at det er slik det er, men juristene sin tolkning er helt klar og tydelig. Når den nye offentlighetsloven åpner for å unnta disse dokumentene, så kommer vi til å gjøre det, avslutter han.

Tekst og Foto: Stefan Amlie

POSTJOURNALER

- All post som organet mottar eller sender regnes som saksdokumenter.
- Saksdokumentene blir lagt ut i en postjournal på organets hjemmesider.
- Hvor mye informasjon som blir lagt ut i postjournalen og hvor lenge det ligger der, varierer fra organ til organ.
- Universitetet i Tromsø legger ut journalopplysninger med tre dagers forsinkelse og lar dem stå tilgjengelig i tre måneder.
- Universitetet legger bare ut en kort beskrivelse av dokumentet, men en kan ved noen enkle tastetrykk bestille hele dokumentet. Dette får man så på e-post noen dager senere.
- Universitetet sladder ikke karakterklage eller svar på denne.

OFFENTLIGHETSLOVEN

- Gjelder alle statlige og kommunale organer.
- Betyr at alle saksdokumenter til organet i utgangspunktet skal være offentlige, altså åpen for innsyn av alle borgere.
- Unntak for regelen er blant annet visse interne dokumenter, ved taushetsplikt, privat informasjon eller rikets sikkerhet.
- Vanlig prosedyre er å sensurere/slatte delene av dokumentet som er unntatt for offentligheten – som for eksempel navn.
- Hvis sensureringen gir et misvisende bilde av dokumentets innhold blir dokumentet i sin helhet unntatt offentligheten.

Ar-rutiner

Babikir-Ali Moustapha
Tunvegen 12
9018 TROMSØ

Deens ref. 200606140-4 HBR 513.3 Date: 28 August 2008

RE.: RE-EVALUATION OF MASTER'S THESIS AFTER APPEAL - SVF-3901

With reference to your request for a re-evaluation of your Master's thesis in Peace and Conflict Transformation, we can inform you that the appeal committee has reported the result of their evaluation to us. Your new and final grade for the course is ■ see the attached result sheet.

This result corresponds to the result after the first evaluation. Thus, there is no oral examination to be held in relation to this appeal (ref. University Act, § 3-9).

Your certificate will be issued shortly.

Your sincerely,

Olav Skare
Head of studies

Hildegunn Bruland
Senior Executive Officer

BREVET: Her er resultatet av Babikir-Alis karakterklage som Utopia fikk full tilgang til. Her er karakteren sladdet av avisen for å hindre ytterligere innsyn. Vanlig prosedyre hos de universitene Utopia har snakket med er å sladde navnet før offentligheten får tilgang på dokumentet.

- Vi skjuler alltid navnene

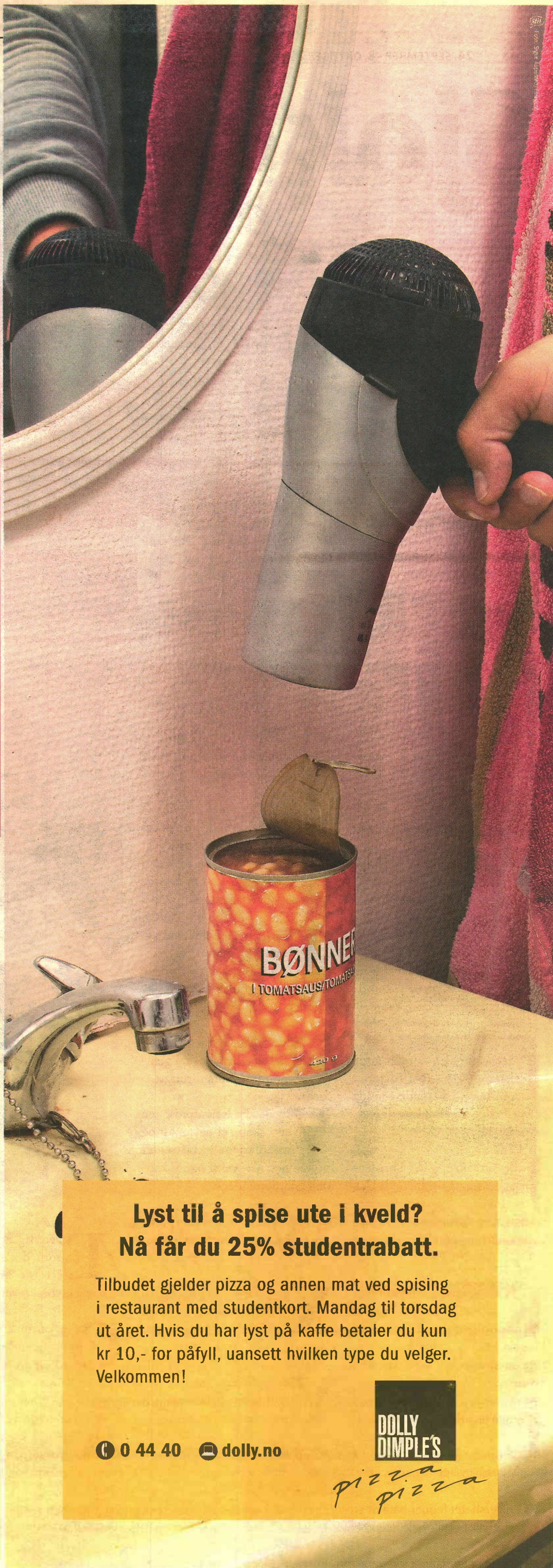
Universitetene i Bergen, Oslo og Stavanger unntar alltid helt eller delvis dokumenter med studenters karakter.

- Vi skjuler alltid navnene på alle dokumenter som handler om enkeltstudenter, sier Anne Britt Andersen i Dokumentsen- teret på Universitetet i Stavanger. Stavanger er ikke alene om en slik praksis. Universitetet i Bergen har også strikte rutiner.
- Vi unntar generelt slike dokumen- ter fra offentligheten. Det regner vi som taushetsbelagte opplysninger, forklarer arkivleder Astrid Optun.
- Hvis ikke så sladder vi alltid navnene fullt ut, fortsetter hun. På Universitetet i Oslo er hel- ler ikke karakterklager offentlig.

— Dette handler om per- sonvern. Dessute har slik informasjon lite inter- esse for offentligheten.

VILBORG ISAKSDOTTIR

- Vi unntar hele dokumentet i slike til- feller. Hvis noen skulle be om innsyn så ville vi sladdet navnet, sier sek- sjonssjef på arkiv, Vilborg Isaksdottir.
- Dette handler om personvern. Dess- uten har slik informasjon lite interesse for offentligheten, sier hun.

Lyst til å spise ute i kveld?
Nå får du 25% studentrabatt.

Tilbudet gjelder pizza og annen mat ved spising i restaurant med studentkort. Mandag til torsdag ut året. Hvis du har lyst på kaffe betaler du kun kr 10,- for påfyll, uansett hvilken type du velger. Velkommen!

☎ 0 44 40 📧 dolly.no

*pizza
pizza*

Fusjonen fra

At du som student raskt vil merke stor forandring som følge av fusjonen er omtrent like sannsynlig som at du ikke vil gjøre det.

Bredde til både Høgskolen og Universitetet i Tromsø undervisning og forskning skal ivaretas.

Cirka 6000 studenter blir berørt av fusjonen i første omgang.

Det nye universitetet får en ny felles styrings- og ledelsesstruktur.

Endringer i arbeidsforhold eller nedbemanning er ikke et mål med fusjonen.

Fusjonen skal etter planen være i drift fra 1. januar 2009.

Ganske mange andre utdanningsinstitusjoner i Norge ønsker å fusjoneres eller å bli et universitet. Blant annet søker Høgskolene i Gjøvik, Hedmark og Lillehammer om fusjon til et universitet.

Høgskolen og Universitetet i Tromsø rekruttering av nye studenter blir også slått sammen som følge av fusjonen.

Internasjonalt ser man gode eksempler på institusjoner som har tilsvarende bredde i fagtilbudet som det nye universitetet vil få.

Jarle Aarbakke og Ulf Christensen, rektor på henholdsvis UiT og HiTø, overleverte fusjons-søknaden til forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland 4. Desember 2007.

Kunnskapsdepartementet ga 21. april i år tillatelse til at Universitetet i Tromsø og Høgskolen i Tromsø kan fusjonere med navnet Universitetet i Tromsø.

Logokonkurranse ble holdt for å finne en ny felles logo. Konklusjonen ble likevel å beholde universitetets gamle logo.

Mulighetene blir større for utvikling av tverrfaglige tilbud.

Norges Fiskerihøgskoles fremtid er det mest debatterte området på diskusjonsforumet til fusjonen.

Om en del år er planen at den nye institusjonen skal være samlet på et område.

Prosessen med fusjonen er nå inne i trinn tre som er utredningsfasen. Den varer til Kongen i statsråd har tatt en beslutning om fusjonen.

Questerre Energy Corporation er et kanadiskbasert olje- og gasselskap som er børsnotert i Toronto og Oslo, og har overhodet ingenting med fusjonen å gjøre.

Rektor for det nye universitetet skal bestemmes ved tradisjonelt valg.

Sterkere og mer utfyllende fagmiljøer er noe man håper fusjonen skal føre med seg, slik at man stiller bedre i den stadig hardere konkurransen om dyktige studenter og fagpersoner.

Teknologifag, økonomifag, kunstfag, helsefag og lærerutdanning er de emnene som i første grad blir berørt av fusjonen.

Utvidelsen av medisins- og helsefagbygget skal gjennomføres som forutsatt.

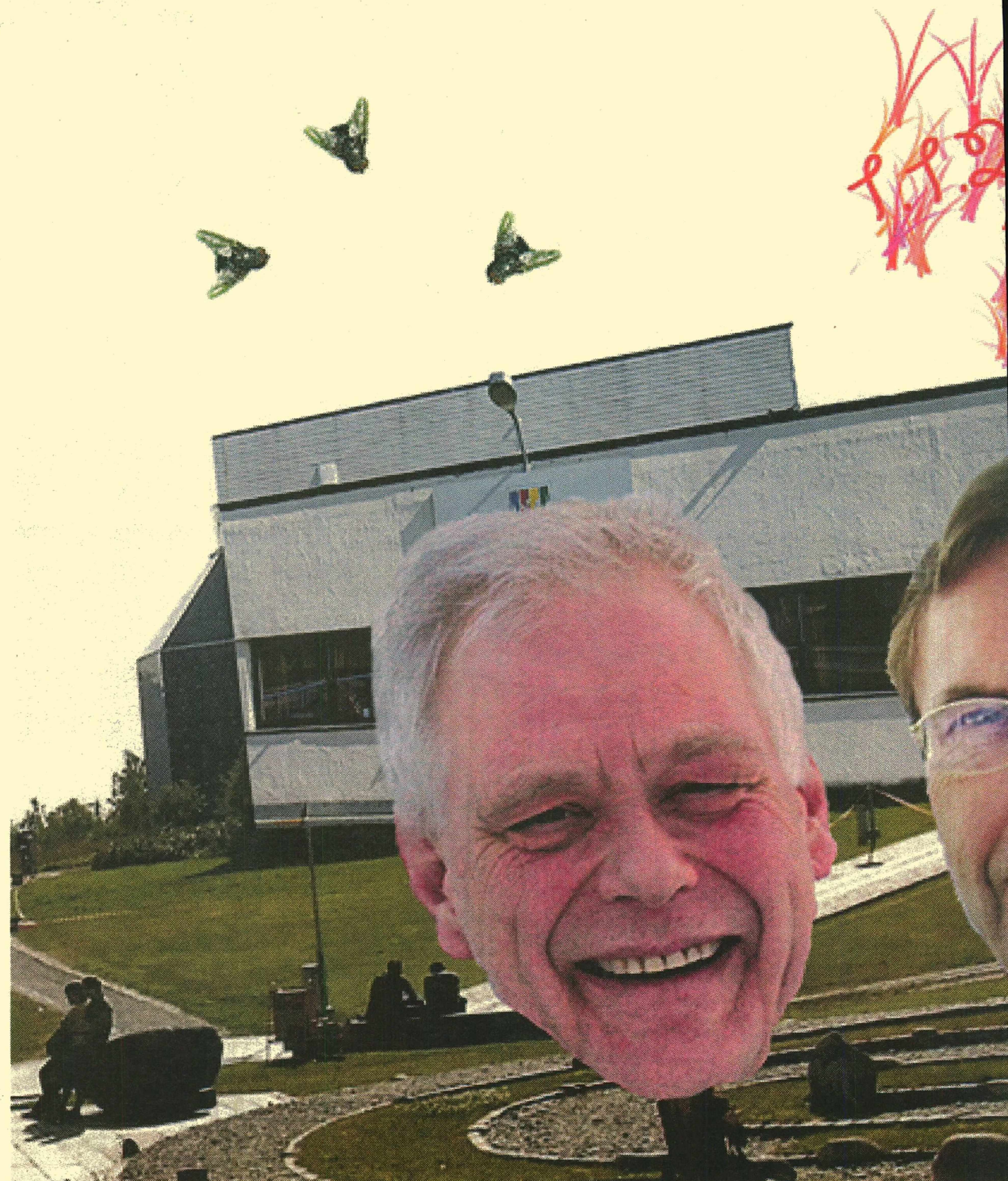
Visjonen for fusjonsprosessen er å skape et nasjonalt og internasjonalt kraftsenter for kompetanse, vekst og nyskaping i nordområdene.

WC vil også finnes på det nye universitetet.

Xylophagomorpha er en artsfattig fluegruppe og den lærer du kanskje mer om hvis du studerer biologi.

Yrkene du kan utdanne deg til er flere på det nye universitetet enn det gamle.

Zlotys skal ikke brukes for å finansiere fusjonen.

Ærverdige er et adjektiv som det nye universitetet antageligvis ønsker å bli beskrevet med.

Ønsker du å vite mer om fusjonen kan du gå inn på uit.no/fusjonsprosessen.

Året hvor HiTø og UiT inngikk avtale om forutsetningene for en eventuell fusjon var så tidlig som i 2007.

Tekst & illustrasjon: Stefan Amlie

FUSJON

- En fusjon betyr at to eller flere selskaper slår seg sammen til ett selskap.
- Dette skjer oftest i den økonomiske verden - som regel mellom aksjeselskaper
- Det mest kjente fusjonen i nyere tid er mellom Statoil og Hydro
- Fusjonering blant høyere utdanningsinstitusjoner er ikke noe nytt tema verken nasjonalt eller internasjonalt - blant annet er flere norske søknader under behandling.

Kilder: Rektor Jarle Aarbakke på UiT, Arkiv, universitetets nettsider, Statistisk Sentralbyrå (SSB)

A til Å

Tre kjappe om fusjonen

Tre kjappe til rektor Jarle Aarbakke på Universitetet i Tromsø:

Fortell kort hva fusjonen betyr?

- Fusjonen betyr en svær mulighet til å utvikle kunnskapsbyen Tromsø, studiebyen Tromsø og forskningsbyen Tromsø. *Hva er det beste med fusjonen?* - Det beste er at vi får samlet fagfolk som ellers ikke ville arbeidet sammen i særlig grad til felles oppgaver. Dessuten er det særlig viktig at studenter i Tromsø og ellers i landet har én studieadresse når de skal finne studieretninger.

Hvordan vil dagens studenter på universitetet oppleve dette?

- Jeg tror det blir veldig forskjellig. Noen vil merke det ganske lite, andre vil merke det ganske mye. Jeg tror de som merker det mye, har mest å se frem til. Det gjelder først og fremst lærer-, kunst-, økonomi- og helsefagstudentene. Jeg håper likevel de fleste merker fusjonen.

Tre kjappe til rektor Ulf Christensen på Høgskolen i Tromsø:

Fortell kort hva fusjonen betyr?

- Fusjonen betyr en styrke av

kompetansemulighetene i Nord-Norge og særdeles Tromsø.

Hva er det beste med fusjonen?

- Det beste er at vi får et samvirke mellom ulike kompetansemiljøer som kan bygge seg sterke i lag. *Hvordan vil dagens studenter på høgskolen oppleve dette?* - Dagens studenter på HiTø vil oppleve resultatet som at de får mange flere muligheter enn tidligere og samtidig får minst like gode profesjonsstudier på det nye universitetet som høgskolen har nå.

DONATED TO AMNESTY: Leader of Amnesty student network Moustapha Bibikir (to the right) gratefully accepted the donation from ISU representatives Sabine Kaiser and Mohammed Mahbubul Kabir.

Together for human rights

The International Student Union gave all the money donated during the second hand clothes market earlier this semester to the Amnesty student network at the University.

When the new international students arrived in the beginning of August, the International Students Union (ISU) arranged a second hand clothes market to prepare the newly arrived students for the North-Norwegian winter. All clothes, that had been donated to the ISU during the months prior to the second hand market, were free of charge, but the organizers strongly encouraged their guests to donate money for a good cause. In total 8537 Norwegian kroner were donated. Last Friday ISU gave the money to the leader of Amnesty student network Moustapha Bibikir.

— We're with them

ISU-president Mohammed Mahbubul Kabir and treasure officer Sabine Kaiser explain why they decided that the collected money should go to Amnesty.

- We think Amnesty is important, and we want to support them. There are a lot of violations of human rights in the world, and we think Amnesty does a very important job to prevent this, Kabir explains.

- This is our way of saying to Amnesty that we're with them, Sabine Kaiser says.

Campaigns and enlightenment

Amnesty's Moustapha Bibikir is very grateful for the donation.

- Thank you ISU, Bibikir says.

He explains that the Amnesty student network will use the money on several campaigns,

both at campus and in the city center.

- In these campaigns we want to tell people about Amnesty and what we do. In addition we're planning on spending some

of the money to send representatives from Tromsø to the annual meeting of Amnesty International, which is held in Stavanger in late October, Bibikir says to Utopia.

Tekst & foto: Magnus Aamo Holte

Student med deltidsjobb? -Bli studentmedlem i LO!

Skulle du bli urettferdig behandlet eller oppleve brudd på lover og avtaler i arbeidslivet, så står du som studentmedlem aldri alene. LO, med sine 855 000 medlemmer, har lang erfaring i å håndtere konflikter i arbeidslivet. Dette vil du nyte godt av.

Vi vet at 7 av 10 studenter arbeider ved siden av studiene. Er du en av dem, så trenger du å vite om oss.

Som studentmedlem i LO vil du bli organisert i et LO-forbund. For de fleste betyr dette at du blir med i NTL, det største fagforbundet i staten. NTL har eget studentfagutvalg, egne kurs og konferanser for studenter.

For
bare 250 kroner i
halvåret får du:

Informasjon om dine rettigheter
i arbeidslivet • Gratis juridisk hjelp
om du får problemer på arbeidsplassen
din • Gratis innboforsikring, billig reise-
forsikring og andre forsikringer • Tilbud
om gratis kurs og konferanser •

Medlemsblad • Fordeler:

www.lofavor.no

Norsk
Tjenestemannslag

Gründerskolen

Søknadsfrist 15. oktober

Shanghai

Singapore

San Francisco

Cape Town

Boston

Houston

Monterre

Info.møte 9. oktober kl 1215 Aud. 2, Teorifagsbygget, hus 1

www.grunderskolen.no

Husker du?

Det nyeste tilskuddet til Universitetsforlagets serie er skrevet av Pål Johan Karlsen, som foreleser i psykologi ved UiT.

Karlsen har doktorgrad fra UiO og vært postdoktor ved New York University, der han arbeidet med korttidshukommelse – En størrelse som mange kjenner fra Millers berømte forsøk fra 1956, der han kom frem til "det magiske tallet sju pluss minus to". Karlsen kan imidlertid opplyse at nye forsøk viser at Millers resultat nok var litt for optimistisk, at den oppdaterte versjonen nok heller er "det magiske tallet fire pluss minus én".

Inspirert av Ali G

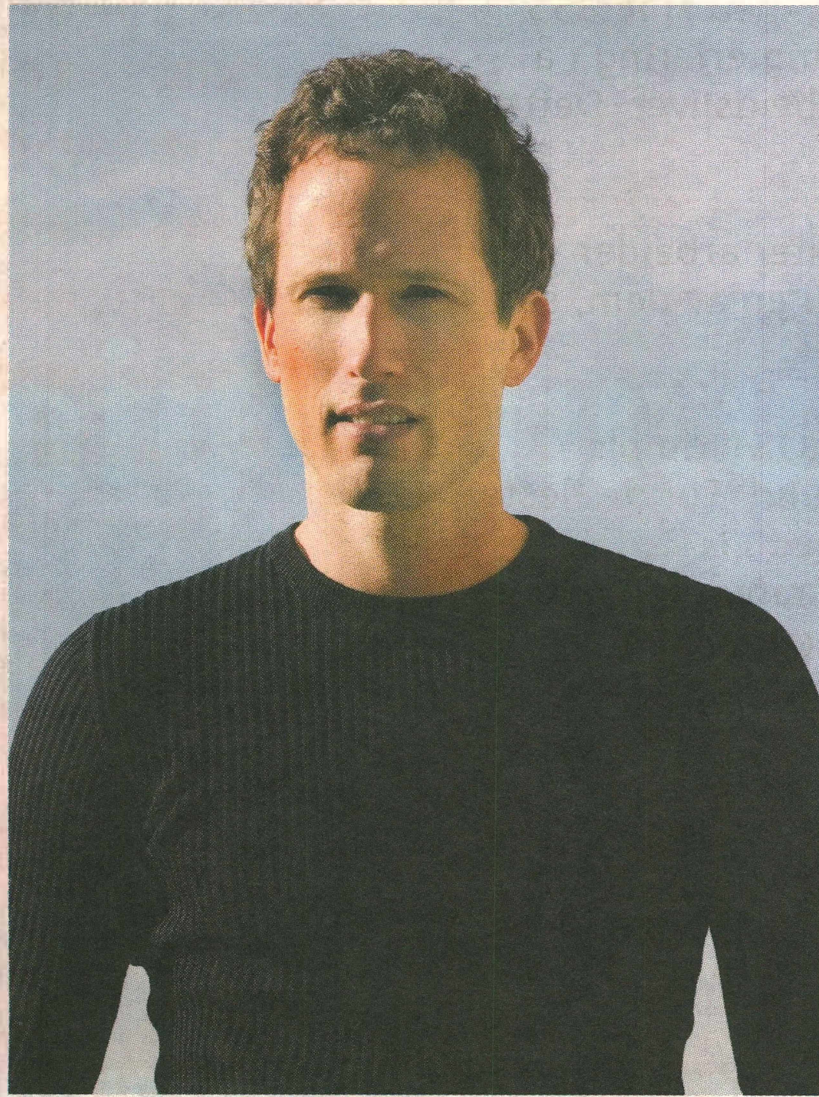
Inspirert av Ali Gs intervjueteknikk, der han f.eks. ber en geofysiker om å sammenfatte svaret på "Hva er global oppvarming?" i ett ord, fikk Karlsen spørsmålet om han kunne sammenfatte hva hukommelse er i én setning. Han gjorde et godt forsøk og svarte at hukommelse er evnen til å lagre og gjenkalle informasjon og inntrykk fra omgivelsene, noe som blant annet gir oss mulighet til å lære nye ting. Karlsen har arbeidet spesifikt med korttidshukommelser, og ikke uventet mener han at skillet mellom kort- og langtidshukommelse er grunnleggende. Han mener også at dette fundamentale skillet er ganske misforstått blant ikke-psykologer, og at f.eks. mange klager over dårlig korttidshukommelse når de ikke klarer å huske hva de har lest i avisen den samme dagen. Korttidshukommelsens oppgave i virkeligheten begrenser seg til de omtrent siste 10 sekundene. Karlsen påpeker at korttidshukommelsen spiller en svært viktig rolle siden den fungerer som en "første flaskehals", og alt som skal lagres i langtidshukommelsen må passere her.

Studenter avhengig av hukommelse

Selv om ikke alle vet akkurat hvordan hukommelsen fungerer, har alle et forhold til hukommelse, og kanskje særlig for studenter er hukommelsen en svært sentral psykologisk størrelse. Man skal tilegne seg mye informasjon på relativt kort tid, og da er man avhengig av at hukommelsen fungerer som den skal. Og selv om Karlsens bok primært dreier seg om å forklare hvordan hukommelse fungerer, mener han

Lånekassen innrømmer dårlig services

Osmund Haugen (25) har studert i flere år, og har aldri hatt problemer med Lånekassen. Ikke før i sommer. Da var han på ferie i hjembyen Haugesund, og trengte svar på noen spørsmål om lån og stipend. Det skulle vise seg å være lettere sagt enn gjort, kan Dagsavisen melde.

HVA ER HUKOMMELSE: Pål Johan Karlsen har skrevet det nyeste tilskuddet i Universitetsforlaget Hva er-serie.

at denne forståelsen også kan munne ut i praktiske tips om hvordan man kan bruke denne evnen bedre.

— Ved å repetere konsoliderer man kunnskapen slik at den blir lettere å gjenkalle.

Snusfornuft

For det første påpeker Karlsen at å forstå og å kjenne igjen stoff ikke er det samme som å huske det. For å teste at man klarer å gjenkalle informasjon så må man lukke boka og forsøke selv, ikke bare sitte og bla og nikke gjenkjennende. Karlsens andre bud har også litt transmak; Hvor mye man husker er omtrent lineært avhengig av hvor mye tid man bruker på stoffet: For å huske noe godt må man bruke mye tid på å bearbeide stoffet. Også det tredje budet bekrefter en snusfornuftig regel: Man får

– Jeg har ringt Lånekassen minst to ganger i uka siden juli, og hver gang har det vært 30-40 minutters kø. Bare én gang har jeg kommet gjennom og fått snakke med en kundebehandler, forteller en opp gitt Haugen, som i følge Dagsavisen fikk beskjed av en kundebehandler om å skrive brev "fordi det går fortere". Brevet fikk han ikke svar på før det hadde gått over fem uker.

best effekt for investert tid ved å fordele det utover i økter med jevne mellomrom, altså å ikke konsentrere all lesingen til døgnnetvrundt-lesing den siste tiden før eksamen. Dessuten bør man virkelig konsentrere seg om det man driver med når man skal lære seg noe, da hjelper man hjernen, sånn at den slipper å bruke ressurser på å blokkere ut andre inntrykk. Og det siste rådet bekrefter nok også noe som de fleste studenter vet, men kanskje ikke så aktivt benytter seg av: Ved å repetere konsoliderer man kunnskapen slik at den blir lettere å gjenkalle. Tid brukt på repetisjon er tidseffektivt – litt tid gir stor effekt på hukommelsen.

Bruk tid på innkoding

Hvis man er avhengig av å huske det man leser, mener Karlsen at det kan være lurt å bruke litt mer tid på selve innkodingen av ny informasjon. Altså ikke bruke all tid på å lese gjennom boka, men at det lønner seg

– Jeg sendte dem et brev rundt 20. juli. I slutten av august, etter fem uker, fikk jeg svar, forteller Haugen.

Etter at haugesunderen flyttet til Oslo, hadde han innbrudd i postkassen sin og fryktet at gjeldsbrevet hadde forsvunnet. Da han endelig kom i kontakt med Lånekassen, fikk han kjeft av kundebehandleren fordi han ikke hadde ringt og sagt fra tidligere.

å bruke en 10-20 minutter på å lukke boka etterpå og kontrollere hvor mye som faktisk har blitt overført til hukommelsen, at man faktisk klarer å gjenkalle de viktigste momentene og sammenhengene.

Alle har forbedringspotensial

Karlsen påpeker også at selv om hukommelsen biologisk sett begynner å bli dårligere allerede fra begynnelsen av 20-årene, så er det optimistiske budskapet at alle kan forbedre hvor godt man husker. Hukommelsen bidrar til en selvforsterkende effekt: Jo bedre man er til å lagre ting, jo lettere blir det å lære seg noe nytt, siden man da oftere kan sette det i sammenheng med noe man allerede kan.

Helt til slutt hadde Karlsen en artig historie om hukommelse – men da vi kom så langt, så hadde han dessverre glemte den ...

Tekst: Niels Petter Pettersen

Foto: Leif Gabrielsen

– Men hvordan skulle jeg fått sagt fra, når det er umulig å nå gjennom på telefonen, undrer Haugen.

Informasjonssjef Astrid Mjærum i Lånekassen mener Haugen må ha vært uheldig, og tror ikke hans opplevelse er representativ. Likevel innrømmer hun at Lånekassen fortsatt har et stort forbedringspotensial.

– Vi har for dårlig service, og vi beklager at det har gått hardt ut over noen studenter, sier hun til Dagsavisen.

hva er
HUKOMMELSE
Pål Johan Karlsen

UNIVERSITETSFORLAGET

www.utropia.no

Utopia har fått ny hjemmeside.
Klikk innom for oppdaterte
nyheter, ekstra anmeldelser,
eller for å si din mening.

Debatt

The background of the page is a reproduction of Raphael's fresco 'The School of Athens'. It depicts a group of ancient Greek philosophers in a grand, classical building with arches and columns. Plato and Aristotle are the central figures, with Plato pointing upwards and Aristotle gesturing downwards. Other figures include Socrates, Pythagoras, and various students engaged in study and discussion. The architecture features a prominent archway leading to a bright, open sky.

Gjennom å ha et studentstyrt hus er vi faktisk selv premissleverandører for vårt eget kulturtilbud. Vi vil derfor utfordre dere: hva skal være innholdet i det studenthuset dere vil ha? Hvordan vil dere ha det?

Kulturstyret ved studenthuset og kulturscenen Driv

Tok vi vare på sjansen?

UTROP!

Tekst: Tom-Erik Forså
Masterstudent Organisasjon- og ledelsesvitenskap

20. juni vedtok høgskolens og universitetets respektive styre at det nye universitetet skal struktureres i seks fakulteter. Vedtaket innebærer at det ikke opprettes en egen Handelshøgskole. Den opprinnelige innstillingen fra styringsgruppa for fusjonen hadde en interessant nyskaping i fakultet for næring og ressurs. På mange måter illustrerte dette vilje til fornyelse, rasjonelle ressursallokeringer og positive synergier. Navnet i seg selv, var ment å være en arbeidstitel frem til man hadde avklart den intra-organisatoriske strukturen.

Forut for de formelle vedtakene av ny organisasjon, ble vi vitne til en kraftfull mobilisering fra juridisk fakultet og fiskerimiljøet på NHH. Mobiliseringen internt bidro videre til eksternt politisk press fra leder av Justiskomiteen på Stortinget samt selveste fiskeriministeren. Dommedagsprofetiene tårnet høyt over beslutningstakerne da det endelige vedtaket ble et faktum.

Så hva sitter vi igjen med? Møter vi fremtidens konkurranse i kunnskapsmarkedet og behovene til kresne studenter?

Universitetet i Tromsø har den siste tiden hevdet seg i konkurransen med de andre nasjonale

kunnskapsinstitusjoner. I følge den siste rankingen til The Times Higher Education Supplement ligger Universitet på en 292. plass. I internasjonal sammenheng kanskje ikke enestående, men i nasjonal sammenheng faktisk foran NTNU. Det betyr at vi er god på en del områder og mye godt forskningsarbeid blir gjort.

Fusjonsprosessen har tatt innover seg harde tak mellom fagmiljøer både fra høyskolen og universitetet. Enighet har etter hvert bredt om seg, slik at de fleste naturlige faglige samarbeidsområder vil nytte godt av den fakultetsstrukturen som er foreslått og synergigevinster kan oppnås.

Gjennom fusjonsutredningen har omgivelsene endret seg mye. Et hardt satsende og offensivt økonomimiljø i Bodø har beveget seg nordover og utvider stadig sin rekrutteringsarena. Kombinert med en økende merkevarebygging av økonomiutdanningen i Bodø, samt nedleggelsen av Bedriftsøkonomisk Institutt (BI) i Tromsø, er det ikke vanskelig å se posisjoneringen Bodø ønsker å gjøre i de nordligste fylkene. Samtidig hadde Ukebrevet og tenketanken Mandag Morgen en undersøkelse som tok for seg en del vitale spørsmål for hvordan den fusjonerte institusjonen skulle møte fremtidens utfordringer, blant annet hvordan

sikre tilbud om utdanning basert på virksomheters behov. Blant hovedfunnene i undersøkelsen svarer både private og offentlige virksomheter at: de har behov for høyere utdanning, en god del på mastergradsnivå, men noen også på bachelornivå eller doktorgradsnivå. En del av fagområdene tilbys gjennom UiT/HiTø i dag, en del ikke. (Bedriftene etterspør først og

— Muligheten for å skape Norges Jus og Handelshøgskole ville gitt et signal til kresne studenter nasjonalt

fremst utdanning innen økonomi/ledelsesfag. Offentlige virksomheter etterspør det samme i tillegg til offentlig forvaltning, jus, helsefag og IKT først og fremst. Også en rekke andre fag etterspørres. Over halvparten av virksomhetene forventer at UiT/HiTø blir en velrenommert forskningsinstitusjon, også når det gjelder ledende forskning internasjonalt. Hovedparten av virksomhetene er "helt enig" i at

UiT/HiTø må gi studentene praktisk innsikt i næringslivet – under halvparten innenfor forsknings- og utdanningsinstitusjonene mener det samme.

Tar vi disse undersøkelsesresultatene på alvor ser man et tydelig behov for å løfte frem spesielt økonomiske og merkantile fag. Verdt å merke seg er også underskriftskampanjen som studentene ved marin bedriftsledelse satte i gang i fjor høst for å få endret sin grads tittel fra marin bedriftsledelse til økonomi og ledelse.

Samtidig har juridisk fakultet hatt kontinuerlige utfordringer med å tilfredsstille kravene til en rettsvitenskapelig utdanning. Ser man på søkertallene basert på førsteprioritet viser disse at Tromsø ligger et godt stykke bak preferansene til Oslo og Bergen.

Basert på mandag morgen undersøkelsen og søkertallene er det liten tvil om at Universitetet i Tromsø på mange måter har vært for dårlig til å kommunisere utdanningen som tilbys. Studentdemokratiet tok mange av disse utfordringene på alvor og introduserte et fakultet som skulle appellere til studenter så vel som eksterne private og offentlige virksomheter. Med jus, økonomi, markedsføring, organisasjon og ledelse hadde man kunnet skape et fakultet som ville blitt veldig synlig for virksomhe-

ter i landsdelen, samt frembringe et unikt fagmiljø. Muligheten for å skape Norges Jus og Handelshøgskole ville gitt et signal til kresne studenter nasjonalt og til virksomheter i nordområdene om at det nye Universitetet mente alvor og ønsket å imøtekomme behovet for denne typen kompetanse. Dessverre ser vi ut til å fortsette med å forkle den økonomiske og merkantile kompetansen som produseres og i tillegg forbli et tredjevalg i juridisk utdanning.

Både UiT og HiTø er gode på mange områder. Fusjonsprosessen og det nye Universitet gir oss en ny sjanse til utvikling og tilpassing. Fremstår vi som en synlig og attraktiv utdanningsinstitusjon og legger vi til rette for å skape et nasjonalt og internasjonalt kraftsenter for kompetanse, vekst og nyskaping i nordområdene? Nå ser det ut til at vi fortsetter der vi slapp. Med å være bra.

"Det gode er det fremragendes fiende. At vi ikke har fremragende skoler, kommer først og fremst at vi har gode skoler. At vi ikke har fremragende myndigheter, kommer først og fremst av at vi har gode myndigheter. At få mennesker oppnår en fremragende tilværelse, skyldes i stor utstrekning at det er så lett å slå seg til ro med en god tilværelse." (Jim Collins, Good to Great)

Fusjonen, handelshøgskolen og Norges fisk

UTROP!

Tekst: Odd Handegård
Skrivet på oppfordring fra redaktøren i Utropia

Da Norges fiskerihøgskole (NFH) ble etablert i 1972, fikk høgskolen stillinger fra to kapitler på Statsbudsjetten. Noen av stillingene kom fra kapitlet for UiT og noen fra felleskapitlet for hele NFH (kap. 322) som den gang også omfattet to institutter i Bergen og tre ved NTH, i tillegg til to institutter ved UiT. Nesten alle stillinger var øremerket fiskeriforskning og -/undervisning. Unntaket var et par stillinger i samfunnsøkonomi som hadde oppgaver knyttet til det samfunnsøkonomiske studiet som ble etablert rundt 1980.

Stillingsressursene til en handelshøgskole

Den striden som nå pågår ved UiT om økonomifaget, handler om å overføre en del av stillingene i

fiskeriøkonomi ved NFH til en ny handelshøgskole: Det dreier seg bl.a. om 8-10 økonomer som - sammen med fem bedriftsøkonomer fra HiTø - i startfasen skal utgjøre den påtenkte (mini-) handelshøgskolen ved UiT.

De fleste med et nøytralt syn på de interne konfliktene ved NFH, ser gjerne at UiT har plass til både en fiskeriøkonomisk utdanning og en siviløkonomutdanning. Problemet er imidlertid at UiT ikke har klart å skaffe stillinger til en siviløkonomutdanning i Tromsø etter at siviløkonomutdanningen i Nord-Norge i sin tid ble lagt til Bodø. Alternativet for tilhengerne av en handelshøgskole i Tromsø, er derfor dessverre blitt det jeg i en annen sammenheng har kalt et forsøk på «et simpelt tjuveri»: Man tar de stillingene i fiskeriøkonomi som finnes ved NFH, vasker bort Stortingets fiskerifaglige øremerking av stillingene, legger ned studietilbu-

dene i fiskeriøkonomi - og vips, så har man grunnlaget for en siviløkonomutdanning også i Tromsø, tror man.

Studentenes interesser

Argumentet for å gjøre dette, er at flertallet av økonomistudenter ved UiT ikke synes å være spesielt interessert i en fiskeriøkonomisk utdanning. De fleste studenter ønsker heller en generell økonomiutdanning, uten tilknytning til fiskerifaglige problemstillinger. Slik utviklingen er blitt de siste fem årene, er dette naturligvis både en korrekt beskrivelse og helt OK. Det har aldri vært meningen at NFH skulle utdanne mer enn ca. 15-20 fiskeriøkonomer med mastergrad hvert år, i tillegg til ca. 20-25 fiskerikandidater og et visst antall kandidater innen marin biologi. Fusjonen med HiTø og nedleggelsen av BI i Tromsø, har imidlertid endret situasjonen fullstendig når det gjelder behovet for

en generell økonomiutdanning ved UiT. Det strøyer nå på med økonomistudenter, men dessverre er det fortsatt ikke skaffet en eneste ny stilling til alle de studenter som tidligere var knyttet til HiTø og BI (bortsett fra de fem økonomene som flytter med fra HiTø).

Det vil likevel være nokså meningsløst dersom UiT nå omdisponerer stillingene ved et av NFHs institutter med sikte på å rekruttere studenter som det aldri har vært meningen å ha ved NFH - og som vil fortrenge de studenter som Stortinget har bestemt at NFH skal utdanne. Noe slikt vil dessuten være ulovlig og i strid med Stortingets vedtak. Dersom UiT ikke klarer å skaffe stillinger til siviløkonomutdanningen, ville det monnet mye mer for oppbyggingen av en handelshøgskole dersom man overførte 1 mill. kroner fra hvert av de studietilbud ved UiT som årlig tar opp mindre enn 200 studenter - det gjelder jo de

fleste fag ved universitetet. NFH trenger i alle fall de økonomene man har.

I pose og sekk?

Den fiskeriøkonomiske utdanningen er de siste årene dessverre blitt brukt som ei brekkstang for å få etablert en siviløkonomutdanning ved UiT. Og når siviløkonomutdanningen nå noenlunde er på plass, blir den fiskeriøkonomiske utdanningen ved NFH droppet med sikte på å skaffe ressurser til de ikke-fiskerifaglige studentene. Utakk er verdens lønn.

Det finnes imidlertid gode løsninger som kan gi universitetet i pose og sekk. Men det haster. Den beste løsningen er at NFH bygger opp igjen den fiskeriøkonomiske utdanningen man startet i 2002, (fiskeribiologiske fag som en valgmulighet i siviløkonomstudiets tredje år). Et slikt studieår med biologikurs skreddersydd for økonomer, vil gi et glimrende

Studentenes Driv?

UTROP!

Tekst: Kulturstyret ved Studenthuset og Kulturscenen Driv

I forrige nummer av Utropia kom avisens kulturredaktør med temmelig hardtslående kritikk av vårt kulturprogram. Det synes å være på sin plass med et tilsvarende svar fra driv. Målet vårt er ikke å tilbakevise den kritikken hvor han nevner at vårt program stort sett består av rock og coverband, kritikken kan til dels sies å være vel fortjent. Det er både betimelig og riktig at Utropia setter spørsmålsteget ved hvorvidt kulturprogrammet på driv gjenspeiler studentmassen. Vi skulle faktisk ønske oss at langt flere studenter tok del i debatten omkring hva profilen til driv skal være.

Studenthuset er ikke en institusjon som eksisterer uavhengig av studentene. Gjennom å ha et studentstyrt hus er vi faktisk selv premissleverandører for vårt eget kulturtilbud. Vi vil derfor utfordre dere: hva skal være innholdet i det studenthuset dere vil ha? Hvordan vil dere ha det?

Det er kanskje legitimt å spørre seg om det er noen reelle brukerstyring på driv. I alle fall om man med brukerstyring mener at alle studenter i Tromsø har like mye å si for hva som skal skje på huset.

Den jevne student opplever sannsynligvis huset som et hvilket som helst annet utested, rent bortsett fra at det er studentrabatt på konsertbilletter og øl. Det er heller ingen tvil om at de som engasjerer seg frivillig på huset og som velger å bruke tid på å sitte i styrer, råd og utvalg har mer å si for utformingen av studenthusets program enn studenter som kun benytter seg av huset som gjester. Det kan vi godt enes om at er beklagelig, men slik vil det nødvendigvis være. Det er heller ikke slik at dette er noe som er unikt for driv. Et nærliggende eksempel kan være at de som velger å engasjere seg frivillig i Utropia har langt mer å si i forhold til hva som står i avisa, enn vi som bare velger å lese avisa.

Likevel, i det at de som på et eller annet nivå engasjerer seg i driv selv bestemmer over hva studenthuset skal fylles med, ligger både store muligheter og store utfordringer. Mulighetene er på mange måter åpenbare, det er "vårt" hus og vi kan fylle huset med det vi ønsker (gitt noen åpenbare begrensninger i forhold til økonomi og studenthusets fysiske utforming). Utfordringen i et "brukerstyrt" hus ligger i å sikre at bredden i "brukerne" blir stor nok til at tilbudet favner bredt. Har man først begynt å trekke til seg en bestemt type mennesker,

ENGASJEMENT: Erik Falster er del av Kulturstyret ved driv som oppfordrer deg til å engasjere deg

— Det vi ønsker oss mest av alt er folk som har en brennende interesse for kultur.

blir det lett en selvforsterkende effekt, og før det har gått alt for lenge sitter man igjen med et hus styrt av (for eksempel) rockeentusiaster, som lager et program som ligger deres hjerte nært. Da ligger det et spesielt ansvar på de som jobber på huset i forhold til å la andre stemmer høres, men for å kunne gjøre det er vi avhengig av disse stemmene!

Vi forsøker å bli bedre på å fange opp signaler fra studentene

forhold til hva de ønsker seg. Det er imidlertid ikke alltid det kommer så mye respons. Sannsynligvis er heller ikke en bred og uforpliktende henvendelse

til alle studenter av typen "hva vil du ha på driv?" veien å gå.

Fra oss i kulturstyret vil vi gjerne komme med en utfordring til alle som vil ha et litt annet studenthus, og like gjerne alle dere som studerer i Tromsø. Kom ned på driv! Engasjer deg! Det vi ønsker oss mest av alt er folk som har en brennende interesse for kultur. Du kan for eksempel bli med i "Konsept og Kultur", vår

"tenketank" og arrangør av store og små kultur-arrangementer. Det er på ingen måte hugget i stein at driv slik det er i dag er det samme som det driv vi vil ha i morra.

Driv er bare åtte år gammelt, et av de yngste studenthusene i Norge, og her må jeg legge til hvorfor jeg synes det er spennende å jobbe her, nemlig muligheten til være med å trekke de virkelig lange linjene og å kunne jobbe på en så dynamisk arena som faktisk driv er.

Så er du lei av den samme trøtte garasjerocken, de gudsjammerlige coverbanda og har lyst å skape det studenthuset du vil ha? Da vil vi gjerne invitere nettopp DEG til en debatt om fremtidens driv.

høgskole Å engasjere og være synlig

utgangspunkt for en fiskeriøkonomisk mastergrad for noen av økonomistudentene.

Dermed vil behovet for en handelshøgskole falle bort, i alle fall i mange år framover. Økonomifaget vil kunne klare seg med et felles studiestyre for de fakulteter som skal delta i lavere grads økonomiundervisning, nemlig SV-fak. og Jur.fak. - i tillegg til NFH. Og NFH kan beholde sine øremerkede fiskeriøkonomiske stillinger som kan brukes til å realisere de formål Stortinget har gitt UiT og NFH ansvaret for.

Gjør man dette, vil økonomene og samfunnsvitene ved NFH få ansvaret for disiplinære og flerfaglige studier, slik biologene har hatt siden 1988. Det er de flerfaglige studiene som utgjør NFHs eksistensberettigelse. Uten slike studier kan man like gjerne flytte NFHs biologer til Mat.nat. og samfunnsfagene til SV-fak.

UTROP!

Tekst: Tone Marie Myklevoll, Leder DebutUKA 08

Stefan Amlie skriver i sin kommentar i Utropia at årets debutuke ikke var synlig nok og at noen ikke så de ferske studentene som vandret alene på Campus.

Etter å ha lest kommentaren er det vanskelig å få tak i hva han kritiserer og hvem kritikken er rettet mot. Styret i DebutUKA er enig i at DebutUKA blant annet har som hensikt å gi de nye studentene et nettverk og følelsen av trygghet når de kommer til Tromsø. Vi jobber hardt og målrettet mot dette i mange måneder i forkant av semesterstart - på ideell basis. Om det er tilfelle at årets debutuke ikke har sett de nye studentene evt. at vi ikke har vært synlig nok, er vi selvsagt enig i at det er beklagelig.

Vi stiller oss imidlertid uforstående til en del av kritikken. Informasjon om DebutUKA har blitt sendt per post til alle nye studenter. Vi har annonsert i INN avisa og lokalaviser, og vi har vært til stede på samtlige arrangementer under DebutUKA. Vi har hatt programblad, plakater og flyere distribuert på tilgjengelige steder for studentene. Vi har hjemmeside, Facebookside og sendt ut info pr mail og SMS. Under DebutUKA har vi vært tilgjengelig og åpen for spørsmål pr telefon 24 timer i døgnet (DebutUKA Hotline). I tillegg har vi vært i avisene, på radio og på tv. Ut i fra dette er det uforståelig for oss hvordan noen studenter kan ha unngått og fått med seg informasjon. Men vi er mottakelig for konstruktiv kritikk og dersom Amlie har andre kommunikasjonskanaler han mener vi

kunne ha benyttet, tar vi gjerne imot tips.

Styret i DebutUKA beklager dersom nye studenter har vandret alene på Campus. Styre består av ti personer. Vi har jobbet ekstremt mye, både dag og natt i lang tid for å gjennomføre årets Debutuke. Dette samtidig som vi har prøvd å studere og passe jobben

— Tar du utfordringa?

vår ved siden av. Styret verken kan eller skal ha kontakt med hver enkelt student i Tromsø, men vi er glade for alle gode tilbakemeldinger om hvordan ting burde ha vært gjort isteden og av hvem.

Amlie mener det burde være en smal sak å engasjere studentene til å være med på mottakelsen av nye studenter. Styret skulle også ønske at flere studenter kunne stille opp. Men vi har ikke myndighet til og vi ønsker heller ikke å tvinge studenter til å bruke av sin fritid på

å ta imot nye studenter. Kanskje burde Amlie heller spørre seg om hvorfor ikke flere stiller opp? Kanskje studenter har så mye å gjøre i hverdagen med fulltidsstudier og minst en jobb ved siden av, at de rett og slett ikke har tid til å sette av tre uker til dette? Vi i styret har ofret både jobb, venner, familie, studier og annet i lang tid for å jobbe med dette. Vi har selvsagt ikke vært alene. Vi har hatt flotte støttespillere, og særlig fortjener de som har stilt opp som faddere en enorm takk for sin innsats!

Avslutningsvis vil jeg oppfordre Amlie til å ta direkte kontakt med styret dersom han har gode innspill. I løpet av høsten skal det velges et nytt styre til DebutUKA 09. Amlie og andre engasjerte ønskes velkommen til å stille til valg. Vi trenger folk med engasjement, enorm arbeidskapasitet og tanker rundt hvordan ting kan gjøres bedre. Tar du utfordringa?

Den kreative klasse blomstrer i Tromsø

UTROP!

Tekst: Gerd Bjørhovde, Prorektor Universitetet i Tromsø og Styreleder Tromsø Internasjonale filmfestival

"Den kreative klasse blomstrer best i Oslo", het det på forsiden av *Ukebladet MandagMorgen* 1. september. Overskriften inne i avisa slo fast at "De kreative skyr distrikts-Norge". For dem som har kommet over navnet Richard Florida i senere år, er dette kjente begreper. Florida er en amerikansk økonomiprofessor som har oppnådd en slags popstjernestatus med bøker som *The Rise of the Creative Class*, *Cities and the Creative Class* og *The New Global Competition for Talent*. Et hovedpoeng i Floridas argumentasjon er at kreative yrkesgrupper er drivkraften i dagens og fremtidens kunnskapsøkonomi. Den kreative klassen krever ifølge Florida ikke bare stabile arbeidsplasser og god kommuneøkonomi, men også muligheter for aktiv rekreasjon, varierte kulturtilbud og nyskapende og innovative arbeidsplasser og -miljøer.

Hvem er så "den kreative klassen"? Dette er det ikke full enighet om blant forskere. Men det dreier

seg i grove trekk om den delen av befolkningen som jobber i innovative yrker, mennesker som skaper nye ideer, produkter og tjenester. Det dreier seg om alt fra universitets- og høyskoleansatte (de som skaper de nye ideene og produktene) og kunstnere av alle slag (de "egentlig" kreative yrkene) til politikere, toppledere i offentlig administrasjon så vel som i interesseorganisasjoner, advokater og ingeniører, helsepersonell og rådgivere av diverse slag -- dvs. alle som bruker den nyeste kunnskapen.

Floridas fire T-er

Floridas fire T-er er kanskje det han er blitt best kjent for, fire begreper som henviser til det som han hevder bestemmer hvor den kreative klassen flytter: Talent, toleranse, teknologi og territorium. Talent – fordi den kreative klasse ønsker å være i miljøer med andre kreative mennesker. Toleranse – viktig fordi det avgjør om det er takhøyde for nye idéer i dette miljøet. Teknologi er nødvendig for nyskaping. Territorium – et begrep som handler om utforming av byrommet, at det er godt å være i og bevege seg i og at det har gode,

effektive og miljøvennlige kollektive transportmidler.

Nå er det i gang en kartlegging av norske "kreative miljøer" -- interessant nok i regi av Statens Vegvesen. Resultatene er enda ikke presentert i sin helhet – det skal skje på en konferanse senere i måneden i Larvik, Citisense 08, men *MandagMorgen* har fått tilgang til en del av dem. Det er intervjuer med både en seksjonsleder i Vegvesenet og en forsker ved Telemarkforskning som ikke helt vil svelge Florida-tesen.

Tromsø – landets nest mest kreative by?

Artikkelen i *MandagMorgen* er ganske lang – en fire siders artikkel om et tema er jo da heller ikke hverdagskost i norske dags- eller ukeaviser. Det som imidlertid overrasket meg mest i artikkelen ble dessverre overhodet ikke kommentert, nemlig at Tromsø befinner seg på andreplass i denne undersøkelsen – tett fulgt av Trondheim på 3. plass, og med Bergen og Stavanger litt svakere på 4. og 5.plass. (NB: Dette dreier seg om prosentdelen "kreative" av den totale yrkesaktive befolkning, ikke antallet.) Dermed har

jeg heller ikke noen mulighet for å vurdere holdbarheten i resultatene. Men jeg kan tenke meg at det sitter noen i både Trondheim, Bergen og Stavanger og lurar på akkurat dette nå!

At Oslo er best er jo ingen overraskelse med tanke på hvor mye de får "gratis" rett og slett i kraft av byens hovedstads-status. At Tromsø kommer som nr. 2 var likevel en overraskelse for meg. Da er det kanskje noe i det som mange av våre internasjonale besøkende sier – at de opplever en spesiell slags energi i lufta her i byen? Det synes iallfall jeg er en hyggelig tanke.

Et avsluttende hjertesukk – og tankekors

Og for alle de kreative, aktive og dyktige personene i byen vår som står på år etter år for å få "våre" mange festivaler og andre kreative engasjement til å overleve økonomisk fra år til år, eller for å sparke i gang nye, bør jo dette komme som en stor oppmuntring. De kan nå fortelle seg selv at de bidrar til kanskje den aller viktigste kompetansen en by trenger for å være attraktiv i et fremtidsperspektiv. Eller hva? Da bør det iallfall

GERD BJØRH OVDE

sies klart fra at mange av disse arbeidsplassene befinner seg på kanten av stupet, eller med kniven på (økonomi)strupen – på grunn av knappe ressurser og, som en naturlig forlengelse av det, kort-siktig planleggingshorisont. Sånt sliter på folk – også på den kreative! Jeg er alvorlig bekymret for at noen av Tromsøs viktige kulturhjørnesteener, enten det nå gjelder festivaler eller andre spennende initiativer, ikke vil overleve på sikt med de trange og uforutsigbare rammene de i dag jobber ut fra, og der Tromsø kommune både har og bør spille en nøkkelrolle.

Juks må aldri forsvares

UTROP!

Tekst: Andreas Willersrud, Studentstyreleder

Som følge av fjorårets juks-avsløringer ved juridisk fakultet ved Universitetet i Bergen, har temaet studenter og juks nok en gang blusset opp i gangene hos Norsk Studentunion. På NSUs forrige landsstyremøte som ble avholdt 20-21 september ble temaet diskutert med særlig fokus på hvor utfyllende politikk NSU bør ha på området samt hvordan tillitsvalgte skal forholde seg til at studentene de representerer jukser.

I debatten omkring juks ble det foreslått at kvalitetsreformen

og dens økte krav til studentene i form av obligatoriske innleveringer oppfordret studentene til å jukse. Slikt sett ble problemet flyttet over på institusjonelt nivå, og kan dermed ses som en ansvarsfraskrivelse fra studentenes side. Det blir etter min mening, prinsipielt feil å ansvarliggjøre institusjonene for studentenes feilhandlinger.

Juks, i alle tilfeller, er uakseptabelt og bør ikke finne sted i akademia. Ved å fraskrive studentene ansvaret for å jukse, og videre legge skylden på institusjonelt nivå, stiller studentene seg på bakbenken i en debatt hvor vi egentlig bør stå i første rekke. Dersom en skal se på problematikken rundt

juks i et mer helhetlig perspektiv, beveger vi oss inn i en debatt rundt forskningsetikk.

Studenttillitsvalgte har et særlig ansvar i denne debatten, vi representerer studentene, hvorav flertallet ikke jukser. I det henseende bør vi være vårt ansvar bevisst og gi et klart uttrykk om at vi synes alle former for juks i akademia er uakseptabelt. Ved å fraskrive studentene ansvaret for juks, rettferdiggjør vi samtidig uærlighet i forskningen. Det er skremmende å tenke på hva slags forskere det skal bli av studenter med et avslappet forhold til forskningsetikk.

Hvert år meldes det om en økning i antall tilfeller av juks ved norske universiteter, dette er skremmende tall. Dette vil på ingen måte si at studentene i dag jukser mer enn før, snarere er institusjonene blitt flinkere til å avdekke juks ved hjelp av teknologi. Både Universitetet i Bergen og Universitetet i Oslo bruker store ressurser på programvare som skanner oppgaver for plagiat. NTNU har bestemt at de skal gå til innkjøp av denne type programvare i løpet av året. Her i Tromsø, derimot, er det kun Juridisk Fakultet som benytter seg av denne typen programmer for å

avdekke uærlighet blant studentmassen.

Studentpolitikere er bindeledet mellom administrasjonen og studentene, det er vårt ansvar å passe på at studenter ikke blir urettmessig anklaget for juks. Vi har også et ansvar, ovenfor flertallet av norske studenter som er ærlige, å sende ut et klart signal om at en hver form for juks og ansvarsfraskrivelse fra studentenes side er uakseptabelt. Jeg ønsker derfor å utfordre studentpolitikere, studentmedia og studenter til å ta denne problemstillingen på alvor; debatter den og få den på dagsorden. Vi kan ikke stå på sidelinjen i denne

PS portalen
http://ps.uit.no

Fordi du ikke bare er student,
men også menneske

PS-portalen, nettstedet for alle studenter i Tromsø. Her kan du få informasjon og mulighet til å diskutere sosiale, psykologiske og eksistensielle spørsmål. Logg deg inn på http://ps.uit.no

A woman in a traditional belly dance costume is performing on a stage. She is wearing a gold and black bra, a matching skirt with intricate patterns, and long, flowing red sleeves. She has her arms extended, and her red sleeves are spread out on the floor. In the background, several people are sitting on chairs, watching the performance. The setting appears to be an indoor event space.

m | MAGASINET

INTERNASJONAL STEMNING I SENTRUM» SIDE 22-23

SØVNLØSE NETTER I VENDE» SIDE 31

STUDENTER SLÅR I FRA SEG» SIDE 28-29

En ekte speider

Ambisjonsnivået ligger høyt hos professor i økonomi, fredsprisvinner, bankdirektør og gammel speider Muhammed Yunus. Ikke bare skal gamle damer hjelpes over gatene, en hel verden skal også reddes fra fattigdom.

8. OG 9. september var Muhammad Yunus i Tromsø. Ikledd lusekofte fikk han av kapteinen på Hurtigruta Polarlys - utenpå sine karakteristiske klær fra Bangladesh - vandret han gjennom gatene i byen. Ikke helt uberørt av fotografer og journalister som kretset rundt seg, men fremdeles smilende.

— Smiler du alltid Yunus, spurte vi i Utopia senere.

— Ja, jeg gjør nok det, lo han til svar.

GANSKE STA

Smilerynkene rundt øynene vitner om at han snakker sant. Det grå, nesten hvite håret forteller at tiden har gått - 68 år er han nå. Bursdagen feiret han i juni. Men en vanlig pensjonstilværelse på gamlehjemmet ønsker han ikke.

— Dette er avslapning, sier han på slutten av en pressekonferanse og intervjujurunde med et samlet pressekorps som varte i over en time. Med andre ord er det ikke en helt vanlig 68-åring vi møter. Det hadde vi heller ikke regnet med. Mannen som krangler med Telenors ledere om eierskap og ledelse over telefonselskapet Grameenphone. Mannen som har vunnet Nobels fredspris for sin idé om mikrokreditt, en ordning der fattige mennesker kan få små lån. Mannen som leder sin egen bank for nettopp denne ordningen. Nei, at denne mannen ikke slapper av som alle andre, er nok ingen tilfeldighet. Men hvordan klarer han alt dette, i tillegg til å være tro mot sitt mål med en verden uten fattigdom?

— Det er viktig å være nysgjerrig og ønske å oppleve den virkelige verden. Ja, og så er jeg nok ganske sta, legger han til. Dette siste kan nok ledelsen i Telenor skrive under på.

FATTIG FRA START

Det er ikke mange ganger under intervjuet Yunus legger ansiktet i mer alvorlige folder. Men når han snakker om barndommens Bangladesh, forsvinner mesteparten av det brede smilet. I byen Chittagong, Bangladesh sin nest største havneby, begynte Yunus sitt liv. Og selv om han og de fleste søsknene nå har høyere utdanning, sitter etromstilværelsen i Chittagong fremdeles i minnet. Foreldrene ønsket ikke samme tilværelse for barna. Selv om faren nok kunne trengt deres hjelp i arbeidet, ble de i stedet sendt på skole.

At skolen var avgjørende, er det vel ingen tvil om. Men Yunus har aldri vært den største tilhenger av "boklig lærdom". Speiderleirene han var på som barn mener han har hjulpet han mye.

— Det er bra å bli kjent med andre kulturer, da blir man ikke så fastgrodd, mener han.

Allerede som barn var han interessert i verdens rettferdigheter.

— Jeg har alltid hatt en følelse av at man burde kunne gjøre noe for de fattige, jeg visste bare ikke hva og hvordan, sier han.

Men det løste seg. Etter en utdanning som legges inn i en imponerende CV, med medlemskap og verv i utallige organisasjoner og komiteer, i tillegg til en rekke priser og andre utmerkelse, begynte han som

universitetsforeleser. Det var her han begynte å legge brostein til den veien han nå har valgt, nemlig kampen mot fattigdom. En kamp der både hans medfødte nysgjerrighet og stahet har kommet, og fortsatt kommer, godt med.

STUDENTPROSJEKT BLE FREDSPRIS

Mikrokreditten går ut på å gi små lån til fattige mennesker. Det hele begynte med en engasjert foreleser, Yunus, som mente studentene kunne lære mye av å se på nabolaget rundt seg. Som tenkt - så gjort. I 1976 tok han med seg klassen ut av forelesningssalen, bort fra bøkene, og ut i virkeligheten.

— Det finnes mange briljante teorier og bøker, så briljante at vi tror vi vet alt. Men det er til vi blir kjent med de ekte folkene, det er det som er livet, sier han.

Virkeligheten var gatene rundt universitetet. Her ble han og studentene kjent med lånehaienes univers. Nysgjerrig som han var initierte Yunus en undersøkelse, hvor resultatet viste at 42 lånetakere skyldte til sammen 27 dollar.

— Vi syntes det var forferdelig at så mange mennesker skulle være ulykkelige for så lite penger, forteller professoren. Han betalte ned gjelden, men stoppet ikke der. Om så mange mennesker kunne bli lykkelige av så lite, mente Yunus det måtte være mulig å gjøre mer. Han gikk løs på bankene, i flere måneder jobbet han intensivt for å la de fattige få lån, men til ingen nytte. Dermed stilte han selv som kausjonist.

— Jeg føler meg ikke spesielt god på grunn av dette, og jeg tror egentlig alle ville gjort det samme. Det er som

— Jeg føler meg ikke spesielt god på grunn av dette, og jeg tror egentlig alle ville gjort det samme. Det er som når du forsøker å løfte noen opp fra en grøft, du tenker ikke "nå er jeg snill" når du gjør det.

når du forsøker å løfte noen opp fra en grøft, du tenker ikke "nå er jeg snill" når du gjør det, gjør du vel, spør han.

Bankene var ikke optimistiske da han stilte som kausjonist, men han beviste at de tok feil. Alle betalte tilbake. Bankene forklarte dette med det lave antallet mennesker som var involvert i Yunus sitt prosjekt.

— Det var bare én ting å gjøre for å motbevise dem, ler den sta Yunus. — Det var å utvide virksomheten.

Og det gjorde han til gagns. En egen bank ble åpnet, ikke uten protester fra staten som ikke kunne forstå poenget. I dag er hele 7,5 millioner lånetakere knyttet til banken, hver med et gjennomsnittlig lån på rundt 200 dollar.

— Vi trodde aldri det skulle gå så langt, men tok ett steg av gangen, sier han. Steg med sjumilsstøvler, mener kanskje noen. Det har tross alt kun gått 32 år.

VITEN ER PROBLEMLØSNING For studenter i Tromsø med ambisjoner om å redde verden, har Yunus flere råd:

— For det første er det i opplevelsene man finner den ekte verden. Viten er ikke bare teorier, det er å løse problemer. Først da kan man bruke det til noe, sier han.

Og selv om man må ut å oppleve, gjerne i nærsamfunnet, er det viktig å ikke ha på seg

"ekspertbrillene". Disse kan nemlig komme i veien.

— Da får du ikke tenkt fritt, men må holde deg til det som er forventet av deg som ekspert, sier Yunus.

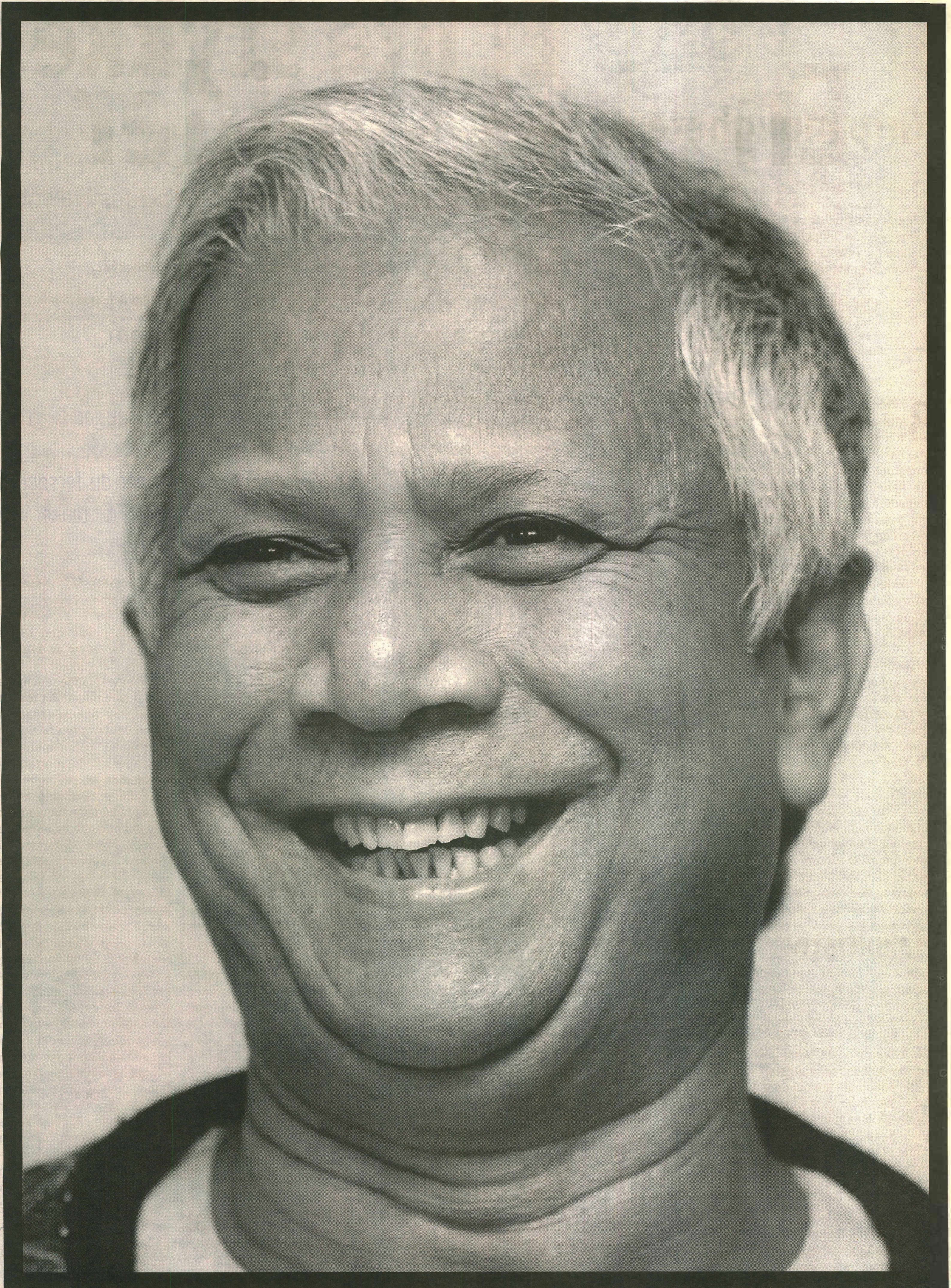
Det er vel mange som mener Yunus selv tenker litt for fritt og er noe naiv når han ser på en verden uten fattigdom som mulig. Yunus mener de kompliserer løsningen på problemet.

— Først hjelper man én fattig, så er det én person som ikke er fattig lenger. Så hjelper man to, så tre, og dermed blir det bare færre og færre fattige, sier han. For han mener virkelig at det ikke er verre enn det. Yunus forstår ikke hvorfor problemene skal bli så mye større selv om man øker antall involverte. Dermed ser han fram til en verden der fattigdom er noe man finner på museer.

— Ja, for det må man opprette, slik at senere generasjoner kan se hvordan det var, ler han. Så snakker han i vei om hvor disse kan legges, Tromsø foreslås, det samme med andre store norske byer. Rasende fort snakker han. For når Yunus først snakker jobb, da er han engasjert. Så engasjert at det er vanskelig å tro på de som mener han sover for mye. Jeg tror faktisk ikke han sover i det hele tatt.

TEKST: ÅSHILD MARITA HÅVELSRUD
FOTO: KJELL STURE JOHANSEN

— Det er i opplevelsene man finner den ekte verden. Viten er ikke bare teorier, det er å løse problemer. Først da kan man bruke det til noe.

LEDER

GAUTE BECKETT HOLMSLET, KULTURREDAKTØR

Grip muligheten!

I **FORRIGE LEDER** tok jeg opp Drivs høstprogram og stilte spørsmål ved hvorvidt det reflekterte den bredden i musikksmak som studentene i Tromsø representerer. Et viktig poeng var at det stort sett er de samme folkene som engasjerer seg. Dette utspillet besvares i stor grad i innlegget som Kulturstyret på Driv har sendt inn til denne utgavens Debatt. Det kommer frem i innlegget at Driv er interesserte i å høre stemmene til studentene i Tromsø, noe som er veldig gledelig å lese. Det virker som at utfordringen ligger i hvordan stemmene skal høres, og dette er et problem som søker en praktisk løsning. Driv ønsker at folk skal komme ned og engasjere seg på huset, noe jeg anbefaler på det sterkeste, men det bør kanskje også vurderes andre måter å fange opp de potensielle konsertpublikummernes ønsker? Forhåpentligvis finnes en måte som gjør det lettere for musikkinteresserte studenter, som kanskje ikke har tid til å engasjere seg fullt ut, å komme med artistønsker. På dette punktet ser jeg at Driv oppfordrer studentene til innspill. Jeg håper virkelig at studentene tar utfordringen fra Kulturstyret på Driv på alvor og blir med i en konstruktiv debatt, kommer med forslag og med det gjør noe aktivt for å løse problemet.

Det siste skrittet

FOR ALLE MULIGHETER ligger egentlig til rette for at studentene kan ta del i utformingen av Driv. Men som Debutuka-leder Tone Myklevoll peker på i sitt innlegg i samme debatt-del, blir mye ressurser brukt på å informere studentene om muligheter, men det krever at studentene tar det siste skrittet og sier: "Jeg vil ha fadder". Det er egentlig ikke mer som trengs. Under Debutuka er det faktisk ikke mer enn et navn og et telefonnummer på et ark som skal til for å bli fanget opp, kanskje det samme kunne fungert hos Driv? Kanskje om man bare kunne skrive opp artistønsker på en liste, ville det blitt lettere for Driv å se hva studentene vil ha?

Ta initiativ

I **SISTE INSTANS** handler det om å benytte de mulighetene vi får til å forme vår egen hverdag. Om det gjelder muligheten til å få en bedre skolestart, sjansen til å få sett favorittartisten din på Haakon scene eller å gjøre ferdig en grad ved Universitetet selv om du egentlig sitter i fengsel, så handler det om å ta det initiativet som trengs for å forbedre situasjonen. "Fengselsfuglen" som har skrevet en kommentar i denne utgaven, tar ikke bare fag på universitetet samtidig som han soner, han har også valgt å skrive litt for Utopia. Han har egentlig de dårligste vilkår for å forme sin egen hverdag, men med viljestyrke og initiativ er han nå litt nærmere en universitetsgrad og har samtidig en stemme som blir hørt gjennom Utopia.

Et lite stykke v

I fire dager la Tromsø bort stempellet som Nordens Paris. Dette ble gjort for å ta opp teorien om smeltingen under den nye verdensmusikkfestivalen.

TROMSØ WORLD MUSIC Festival, TWMF, er en videreutvikling eller fornying av Tromsø Flerkulturelle Folkefestival. Den nye festivalen har, i følge festivalsjef Benoit Tamba, tatt med det han ser på som det gode med den gamle festivalen, men han understreker at det òg er en ny festival, med blant annet innendørs arrangementer.

FESTIVALSJEFEN MENER TROMSØ passer perfekt til å ha en slik internasjonal festival.

— Jeg synes det passer veldig bra å ha denne festivalen her, både politikerne og byen er jo veldig for et internasjonalt mangfold i byen, sier han

INTERNASJONALT

Tromsø var som rene Mekka å regne for den internasjonalt interesserte. Matosen seig ut fra dørene på kulturhuset lørdag, inne var det full kokkelering. Kokkene var fra blant annet Marokko, Thailand og Venezuela. De lagde tradisjonelle retter og serverte med et smil.

HAKIMA MABROUR FRA Marokko hadde innredet en liten stand i foajeen på kulturhuset med en marokkansk sofagruppe. I tillegg hadde hun hengt klær fra samme land i garderoben bak seg. Couscousen med lammekjøtt som hun serverte, gikk unna.

— Jeg ble spurt om jeg kunne komme og vise fram kulturen min, sier hun mens hun øser på med mat. To gutter, også kledd i tradisjonelle klær, svinser rundt i standen, mens hun inviterer folk inn i hennes egne lille "private Marokko".

MEN DET ER ikke bare fremmede kulturer som representeres på festivalen. Tamba understrekte på avslutningen av festivalen at han ser på de norske deltakerne som en selvfølge på TWMF.

— Uten den norske deltakelsen her på festivalen kan man ikke kalle det internasjonalt, sa han før han slapp dansegruppa BUL løs i foajeen på rådhuset under avslutningskonserten.

LITT FOR ALLE

Selv om festivalen heter Tromsø World Music Festival, var det ikke

bare musikk. Man kunne gå på kunstutstilling, konserter eller prøve seg på eksotisk mat. For den yngre garde var det òg et rikt tilbud. Rikskonsertene var med på et samarbeid med festivalen om Barnas verdensdag i Tromsø. Denne dagen har tidligere kun vært arrangert i Oslo. Men det var ikke nei i Rikskonsertene sin munn når Tamba dro på frierferd til Oslo for å få ha dagen i Tromsø. De ønsker nemlig å spre konseptet ut av hovedstaden.

— Det gir et slags vindu der også barna kan komme med i bildet, sier Tamba.

OG BARNA VAR med. Lørdag var hele kulturhuset fylt med aktiviteter for barn. Dans, fortelling og et lite Afrika i miniatyr – alle etasjer var i bruk. Og for de som ikke hadde fått det med seg før selve dagen, gikk Tromsø musikksskole i tog gjennom Storgata før de stilte

seg utenfor Kulturhuset som for å lokke folket inn.

DET ER ENNÅ ingen offisielle tall for hvor mange som besøkte festi-

— Jeg synes det passer veldig bra å ha denne festivalen her, både politikerne og byen er jo veldig for et internasjonalt mangfold i byen (...)

— Benoit Tamba

valen. Men Tamba mener billetter og lignende er solgt til omtrent 1500 stykker.

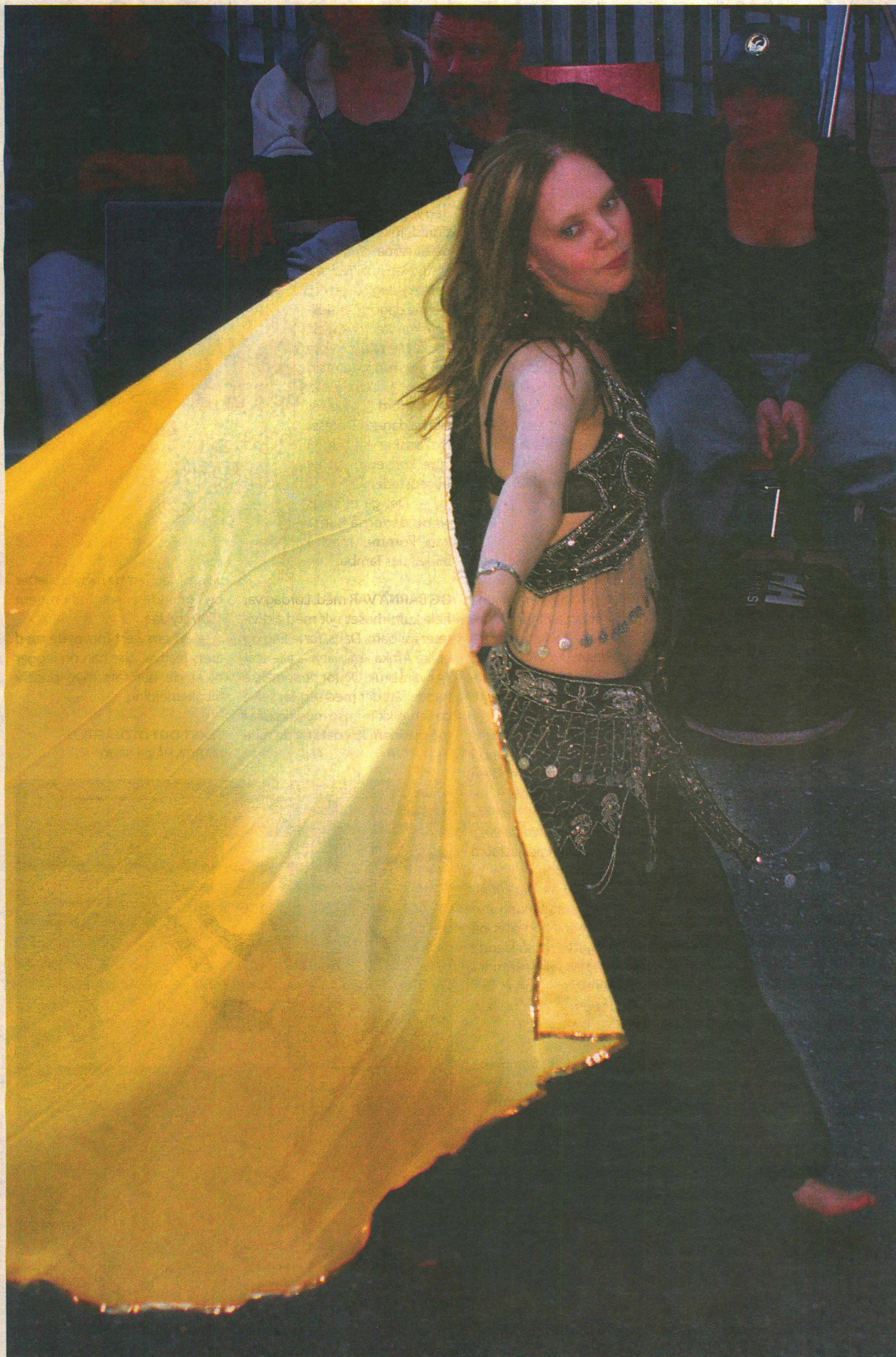
— Vi er svært fornøyde med årets festival, sier han og legger til at de har fått mye positiv tilbakemelding.

TEKST OG FOTO: ÅSHILD MARITA HÅVELSRUD

SPENNENDE: Man trengte ikke mye fantasi for å drømme seg vekk til Marokko. Det sørget Hakima Mabrouf for.

rden - i Ishavsbyen

Fire på gata: Hva synes du om festivalen?

MARIT WINTHER (55) lærer, Tromsø/Hamarøy
Jeg var bare på den siste konserten, men synes den var suveren. Veldig fargerik og variert.

ISELIN VATNE (16) skoleelev, Tromsø
Det var veldig bra synes jeg, i alle fall det jeg så. Jeg har nemlig bare vært på avslutningen.

JON PAULSEN (43) teknisk sjef, Tromsø
Har bare vært på siste konserten som hadde fin avslappet stemning. Et kjempefint arrangement.

LISBETH HILMARSEN (56) rosenterapeut, Oslo
Kjempefint var det. Jeg kom opp for å se Kanda Bongo Man som jeg har vært en stor fan av helt siden jeg bodde i Afrika.

FORTELLING: Det var nesten som å se en historie bli fortalt da den indiske folkedansen ble fremført med mange ulike ansiktsuttrykk og bevegelser.

KOMMER: David Liebman

KOMMER: Sliding Hammers

Når nettene blir lange..

Vi går stadig mørkere og kaldere tider i vente, og hva er vel bedre enn å få litt varme og lys i tilværelsen ved hjelp av levende musikk?

OG MER LEVENDE musikk enn jazz skal man lete lenge etter. Man trenger ikke være noen jazzvirtuos for å ha glede av denne musikkjangeren hvor utøverne ofte er mestere i å improvisere. I kulturbymen Tromsø er det en selvfølge at det eksisterer en jazzklubb som kan skilte med store navn i høstens program. Opp til denne kalde byen i nord reiser internasjonale jazzmusikere mer enn gjerne for å varme oss opp. Høstens program er svært variert, fra den svenske tromboneduoen Sliding Hammers til jazzlegenden David Liebman. Utopia tok en prat med Øystein Blix, daglig leder i jazzklubben, for å høre litt om hva vi har å se fram til.

BLIX ER SELV musiker og kan fortelle at rytmene i jazzen satt seg fast i ham allerede som liten gutt. Gjennom sitt virke i jazzklubben er han da også med på å holde et gammelt miljø i live. Han kan fortelle at det er lange tradisjoner med jazz i Tromsø.

—I Tromsø har det blitt spilt jazz siden 1920-tallet og på den tiden ble det holdt konserter blant annet på Verdensteatret, sier han.

—Da er det heller ikke rart at artister som vanligvis spiller i millionbyer som London og Berlin tar turen innom lille Tromsø, legger han til. I jazzmiljøet er det kjent at her venter et interessert og lydhørt publikum. Da vi spør Blix om det er en konsert han gleder seg ekstra til i høst har han vanskeligheter med å velge.

—Det er så mye bra på programmet, men skal jeg trekke frem en favoritt så gleder jeg meg veldig til saxofonist David Liebman.

—Han er en av jazzens moderne legender og personlig mener jeg at Liebman befinner seg oppe sammen med Miles Davis, en mann Liebman også tidligere har jobbet med, sier han.

FOR DE UINNVIDDE

Jazz sees ofte på som en litt utilnærmelig sjanger. Hvordan skal da en "nybegynner" ta de første skrittene?

—Velg bort tv-kvelden og gå heller på et arrangement med levende musikk.

—Å høre musikk bli fremført live er noe som bare skjer her og nå og er en unik opplevelse man ikke glemmer med det første, sier Blix. Han trekker frem Sliding Hammers og the Core som band som har vært særlige populære de senere åra, men som har svært forskjellig stil.

—Sliding Hammers er en kvinnelig tromboneduo, noe som ikke er så vanlig i et mannsdominert jazzmiljø, og The Core er et Bergensband det skal svinge hardt av, lover Blix. På bandenes hjemmesider kan man høre noe av musikken deres.

TIL TROSS FOR så mange store internasjonale band skal også både nasjonale og lokale aktører på scenen. For de som kjenner til det norske bandet Come Shine skal hovedmannen bak dette bandet, Erlend Skomsvoll, gjeste Tromsø med helt nykomponert musikk i forbindelse med Barentsjazz. Ønsker man å få med et bredt spekter av lokale utøvere er julekonserten den 5. desember en perfekt anledning. Her skal ti lokale vokalistere ifra forskjellige sjangre og miljøer i ilden. Det hele med jazzkomp. Da konserten ble avholdt i fjor var den en ubetinget suksess og Blix

håper den kan bli en tradisjon. Høstens program avsluttes med Romjulsjazz. Her er det altså nok å velge i.

NÅR MAN LEVER på studielån har økonomien mye å si, og jazzklubben prøver å ta hensyn til dette.

—Med et medlemskap i jazzklubben kan man få konserter av internasjonalt kaliber til en billig penge, sier Blix. Informasjon om medlemskap og billettpriser finnes på klubbens hjemmeside. Sidene er også verdt en kikk da det ligger mye informasjon og greie linker til musikk fra utøverne i programmet. Alt ligger altså til rette for at studentene kan få varmet de kalde kroppene sine til deilig jazz, gjennom hele mørketida.

TEKST: GRY LUKE MUGGERUD

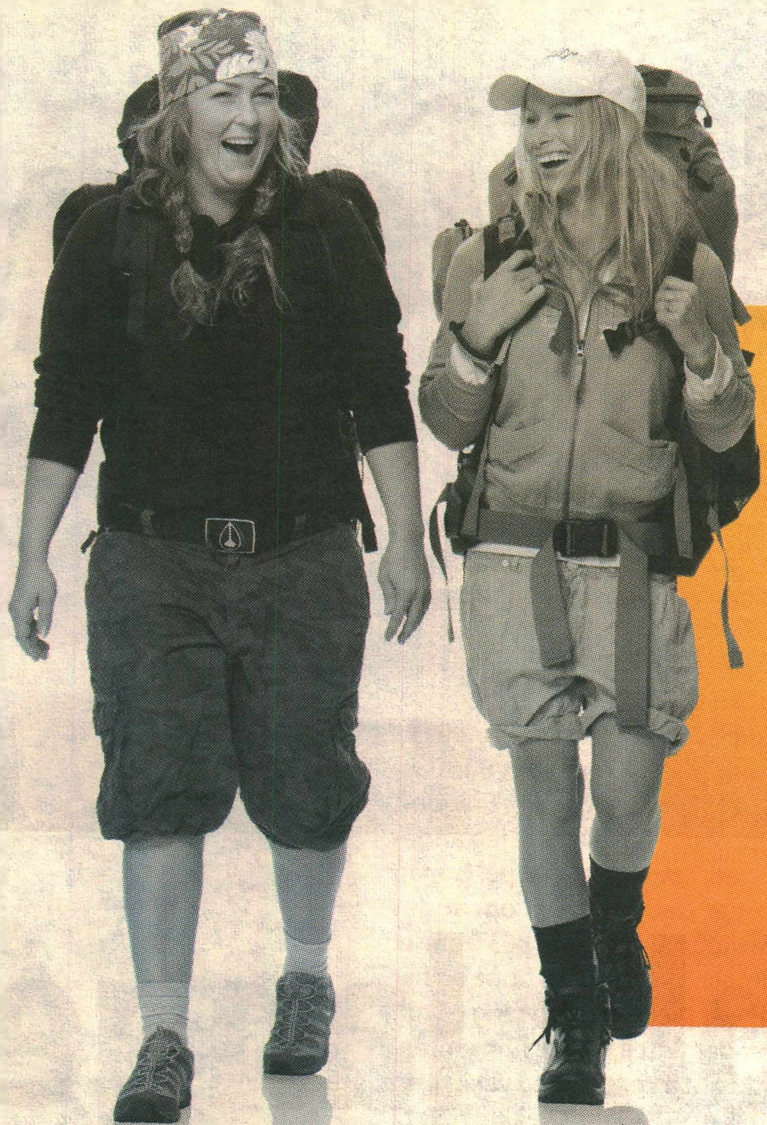
FOTO: MAREK LAZARSKI OG PRESSE

TROMSØ JAZZ - PROGRAM HØST 2008

- Lørdag 11. oktober: Sliding Hammers
- Onsdag 15. oktober: David Liebman
- Onsdag 22. oktober: Moment
- Torsdag 30. oktober: Erlend Skomsvoll
- Tirsdag 11. november: Arild Andersen
- Søndag 16. november: DABRHABI
- Torsdag 27. november: The Core
- Fredag 5. desember: Julekonsert
- Lørdag 27. desember: Romjulsjazz 2008
- <http://www.tromsojazz.no/>

KOMMER: Erlend Skomsvoll

Skaff deg riktig reisefølge

Skolegang, studier og yrkesvalg er en lang og ofte uforutsigbar reise. Kanskje tar reisen en annen retning enn du først hadde tenkt? Kanskje blir den lenger. I denne viktige fasen av livet møter du også økonomiske utfordringer. Snakk med en bank som forstår unge mennesker, som sammen med deg skaper forutsigbarhet og trygghet. Med oss som reisefølge kan du konsentrere deg om å nå dine mål. Lykke på reisa!

Bank. Forsikring. Og deg.

SpareBank
NORD-NORGE

For mange
trær der du er?

Studer biologi, geologi, geofysikk
eller teknologi på Svalbard!

Infomøte 2. oktober kl. 12.00
på undervisningsrom 2, Naturfagbygget

Søknadsfrist: 15. oktober
Mer info: www.unis.no

UNIS
The University Centre in Svalbard

-12,5%

**PÅ SKJØNNLITTERATUR
SOM KAN LESES PÅ
BOKMÅL ELLER
NYNORSK**

AKADEMISK KVARTER
B O K H A N D E L

Lofoten leverer

FREDAG DEN 12. september kunne jeg endelig tilfredstille mine behov om en tur til Lofoten. Dagen startet litt vel tidlig, men jeg gledet meg da bare mer til en lang biltur slik at jeg kunne få ta igjen søvn. Da jeg kom til sentrum møtte jeg mine to første reisevenner Inger Marie og David. På Avis skulle vi låne bil og fikk turens første oppdagelse; De har studentrabatt på å leie bil for alle oss reiselystne studenter i Tromsø. O'glede, penger spart er penger tjent for en student. Med nøklene til en flott, svart bil i hånden var ferden til Lofoten offisielt i gang! Vel og merke etter to korte stopp til for å hente de to siste Lofottørste, Tim og Marte. Å kjøre til Svolvær er langt, men med et landskap som kan ta pusten fra deg er dette en fantastisk ting å gjøre. En god og lang biltur er også en ypperlig måte å bryte alle barrierer som kan sette en demper på en god helg.

ØRNESAFARI

Lørdag den 13. september våknet jeg igjen litt for tidlig av en ivrig Marte som hadde fikset frokost til oss, og var merkelig gira på å spille golf. Hun hadde også bidratt med hjemmelagede rundstykker til oss andre sjuovere. La oss bare si at tanken var i hvert fall god. Å spille golf er helt klart en aktivitet som må stå høyt oppe på lista når en først er ute på reise. Fetteren til Tim jobber på golfbanen i Lofoten, og etter at vår eminente kartleser (altså ikke meg) klarte å guide oss trygt frem til Gimsøy, fikk vi golfet i fantastisk vær og fabelaktige naturomgivelser.

Ut på formiddagen tok vi en avgjørelse av dimensjoner, og suste tilbake til Svolvær. Målet var å være med en båt til Trollfjorden, og dette anbefales. Altså ikke bare Trollfjorden, men Ørnsafarien. Trollfjorden var fin den, men som den nordmannen jeg er skal det litt mer til for å bli imponert av en fjord. Skal man allikevel høre på tyskerne i båten var det visst "vidunderlish". Uansett så anbefales Ørnsafari på det sterkeste! Vi fikk æren av å se rundt 15 Havørner, og dette er en norsk fugl som det er verdt å være stolt av.

Mannskapet hadde høy ørnekompetanse og svarte blidt på alle de dumme spørsmålene jeg klarte å lire av meg. Vi fikk også fiske i Trollfjorden, men det er egentlig en aktivitet jeg føler er noe oppskrytt, men skal man igjen høre på tyskerne var det visst "vidunderlish" det også (kan ha noe med at undertegnede ikke fikk fisk, fordi tyskerne fikk alle, hvem vet).

Trygt tilbake på land var det bare en ting å gjøre; kaste seg rundt og ta fatt på kveldens aktiviteter. Her kommer kanskje Svolvær, og Lofoten generelt, egentlig litt i andre rekke for oss bortskjemte studenter fra Tromsø, men Bacalao og Anker Brygge er allikevel verdt bryet.

Søndag 13. september våknet vi igjen litt for tidlig etter min mening. Men skal man få tid til alt på oppdagelsesferd er det ingen god ide å sove for lenge. Tim, David, Inger Marie, Marte og jeg bestemte oss for at Henningsvær også måtte besøkes før turen bar hjemover igjen, og dette var et godt valg. Henningsvær er en liten

plass som kan sjarmere hvem som helst. Den lange bilturen hjem igjen kom og den var minst like fin som resten av helgen. Tankene på en ny uke med forelesninger og pensumlesing kom tilbake, og Lofotturen var offisielt et oppdrag vel utført.

UTVID HORIZONTEN

Vi reiste til Svolvær, et nydelig sted i Lofoten som har stikkord som Bacalao, Ørnsafari, Trollfjorden og Anker Brygge å by på. Dette var en opplevelse jeg anbefaler å bruke litt av studielånet på. Er man ny student er det ingen tvil om at det finnes aktiviteter å bryne seg på i Tromsø. Er du derimot en veteran her oppe og har uttalige helger med øl, vin og sang på rul-lebladet er det flott å utvide horisonten. Det er alltid fint å komme seg vekk til en plass som ikke er så langt vekk. Helt til slutt må jeg innrømme at jeg ikke er den flinkeste til å verdsette Nord-Norge (en ting som kanskje litt flere "søringa" deler med meg). Vår nordligste landsdel er allikevel ikke en plass man skal undervurdere og det finnes mange steder som er verdt å få med seg. For Nord-Norge er rett og slett nydelig på alle mulige måter. Med majestetisk natur, fargerike mennesker og særegne dialekter, kan vår nordlige landsdel få en hver tørrpinne fra Søndre del av Norge til å løfte på øyenbrynene og trekke på smilebåndet.

TEKST: NATALIE GODESETH

FOTO: TIM FREDRIK HØISETH

ILLUSTRASJON: TONJE KARLSEN

SVINGER: Inger Marie golfer i Lofoten

Fun Facts about Lofoten

There is a lot to do in Tromsø and in Northern Norway. If you are a new student, Tromsø can offer beautiful nature, colourful people and interesting bars Especially if you like nature, Tromsø and Northern Norway in general has great opportunities for short day trips or longer weekend getaways. Avis in downtown Tromsø offers student discount on renting a car. Then there is nothing stopping you from driving all over the northern parts of Norway. I highly recommend going for a weekend trip to Lofoten. This is a place in Norway, known for its beautiful nature and mountains. Lofoten also offers good opportunities for both fishing and hiking. If you're not that much into nature and such, you still have golden chances to shop and experience the lively nightlife in Norway. And these experiences I guess you will seldom see elsewhere in the world. People in Norway may look shy, but if you give them a chance, you will see how much fun they actually have in these small places. Having said that, Lofoten is definitely worth a visit.

	KOSTNADER	VERDT BRYET	TOTAL VURDERING
LEI BIL FRA AVIS	1700 kr/ 5 pers.= 340 kr.	Blir ikke fart uten bil	Lei bil og kjør overalt
LOFOTEN GOLFBANE	ca. 32 kr. per bømte / 5 pers = 110 kr.	Liker du golf, er det er must	Flott golfopplevelse
ØRNESAFARI MED SJARKEN	450 kr. pr. pers.	Absolutt!	Dette er sterkt anbefalt
KOST OG LOSJI	ca.2000 kr./ 5 pers. = 400 kr.	Mat og drikke er viktig	Uten mat og drikke duger Lofoten ikke
TOTALT=	per person ca. 1300 kroner.	Dette er en billig helg full av opplevelser	Lofoten er varmt anbefalt

FANTASTISK: Naturen i Lofoten er slående vakker.

Klar,

Bandasjer og hansker. Det er ikke snakk om å klare seg på vinterføre i Tromsø, men som jente i bokseringen.

ERIKA MORTENSEN OG Ida Barth-Heyerdahl er to jusstudenter fra Sandnessjøen som ved studiestart bestemte seg for å gjøre noe litt annerledes dette semesteret. De meldte seg inn i TSI's boksegruppe, og har ikke angret.

— Det er gøy å prøve noe annerledes og det fungerer glimrende som lesepause, sier Erika Mortensen.

— Det er en fantastisk måte å få ut litt aggresjon på. Så gjør det liksom ingenting at vi er nybegynnere, siden vi er to og kan øve med hverandre, supplerer Ida Barth-Heyerdahl.

Begge jentene trekker frem at gevinsten ved treningen er stor.

— Det er kjempebra trening for armene, og så er det mye kjekkere enn å bare trene på apparater, sier Barth-Heyerdahl.

— Og selv om det kanskje bare er innbilning, så føler en seg litt tryggere når en kan boksing og kan forsvare seg selv, smiler Mortensen.

Begge jentene er så langt veldig fornøyde med treningsopplegget og er sikre på at de kommer til å holde frem med å gå på treningene som TSI arrangerer på Kraft.

— Det er viktig for oss å få til et godt boksemiljø i Tromsø, og nå er vi så strukturerte og planlagte at vi kan tilby det

— Christina Johannessen,
leder TSI

MERITTERTE JENTER

Jentene er en del av en større gjeng studenter som springer, hopper og slår seg svette på Kraft en onsdags kveld. På en gruppe på ca 20 er halvparten jenter. Christina Johannessen er leder av TSI boksing og ønsker å oppfordre flere nye jenter til å prøve seg på boksetreningene.

— Det sies at de som blir skikkelig gode i boksing hadde et valg mellom det eller ballett

— Christina Johannessen,
leder TSI

— Vi har en del nye jenter med oss, noe som er spesielt artig, sier Johannessen. I fremtiden håper vi på at det kommer enda flere jenter, kanskje vi blir så mange at vi kan lage egne jentetreninger.

Johannessen selv har trent boksing i til sammen tre år, og i halvannet av disse har hun stilt til kamper. I februar deltok hun i NM i sin vektklasse og fikk sølv, og sammen med Vibeke Aune, også fra TSI boksing og med to NM-sølv, ledes nye og mer erfarne unge bokserere hver mandag, onsdag og fredag.

— Det er viktig for oss å få til et godt boksemiljø i Tromsø, og nå er vi så strukturerte og planlagte at vi kan tilby det, smiler hun.

BOKSING ELLER BALLETT

Ferdigheter som er viktig å ha når man trener boksing er blant annet kondisjon og styrke. Johannessen påpeker at det er mange jenter som først og fremst kommer fordi det er veldig god trening, og ikke nødvendigvis fordi de har lyst til å satse på boksing. Selv opplever hun folk kanskje hever ett øyenbryn når hun sier at hun er en boksende medisinstudent, men at hun tror det er en oppfatning som blir mindre vanlig etter hvert som både boksing og kickboksing blir mer og mer populært blant jenter. Hun peker også på at det er misforstått at boksing er maskulint.

— Boksing stiller høye krav til koordinasjon og teknikk. Det sies at de som blir skikkelig gode i boksing hadde et valg mellom det eller ballett, smiler hun.

ferdi

HARDTSLÅENDE: Ida og Erika slår ifra seg under trening på TSI's boksegruppe.

slå!

Norge i verdenstoppen

Oddvar Ervik, generalsekretær i Norges bokseforbund forteller at Norge i dag er en av foregangslandene innenfor internasjonal kvinneboksing.

— I dag har vi ca 800 aktive kvinnelige medlemmer av Norges bokseforbund i alle aldre, og har god rekruttering rundt om i klubbene Likevel er det bare omtrent 35 av disse som er aktive bokkere. Det er nok et ganske stort steg å gå fra bare å trene, til å faktisk konkurrere og bokse mot andre. På dette området ser vi at vi har en jobb å

gjøre, vi ønsker flere jenter inn i bokseringen og økende deltakelse i konkurranser, sier Ervik.

KONSERVATIV IDRETT

Det har ikke alltid vært en selvfølge at jenter får være med å bokse. Det var først i 1994 sporten ble akseptert, og frem til så sent som 2001 var det forbudt med internasjonale mesterskap for jenter.

—Utviklingen har nok vært preget av at boksing er en konservativ idrett preget av

konservative ledere som har sett motvillig på jenter i bokseringen. På mange måter kan man trekke paralleller til andre idretter som fotball, ski og skihopping som på mange måter har slitt med det samme. Nå skal det være sagt at etter 2001 har utviklingen skutt fart i Norge, og frem til i dag har vi 17 internasjonale medaljer og ligger helt i toppen internasjonalt, forklarer han.

Det neste målet er å få jenteboksing til å bli en del av OL i 2012.

—Det internasjonale bokseforbundet har bestemt seg for å søke om å få jenteboksing inn blant grenene i OL 2012. Går det igjennom vil vi nok trappe opp innsatsen ytterligere for å få til en god gruppe vi kan sende dit. Tross alt, vi har erfart at jenter lærer fortere teknikk og har god rytme og koordinasjon og passer derfor veldig bra til boksing, avslutter han.

TEKST: HELENE SKJEGGESTAD
FOTO: MARIUS HANSEN

Ta vare på tiden

KOMMENTAR

Tekst: Fængselsfuglen

6 måneder igjen til prøveløslatelse

NÅR JEG SITTER og ser ut av cella mi i Baldersvei 15, Kriminalomsorgen Tromsø fengsel, spretter tankene om hverandre som paddler i regnet. I det siste har jeg fått lov å være på universitetet på dagen, på forelesninger, seminarer og kollokvie. Jeg er på mitt fjerde år som evig bachelorstudent, men unnskylder meg med å være fængselsfugl. Likevel ser jeg nå på alle nye menneskene her på en helt ny måte. Jeg vet at det er jeg som har forandret meg. Det store voksenspøkelset er ute etter meg. Jeg har merket det mens jeg har sittet inne. På sykkelturner er vi pliktig å ha på hjelm. Det plager meg ikke lenger. Jeg som sverget til å la vinden leke med mitt centimeterkorte hår. Men selv om jeg hadde hjelm, tryna jeg og slo opp leppa. Fem sting måtte jeg sy. Og hjelmen hadde ikke vært i bakken en gang.

Jeg ser Ex. Phil-studenter i andre etasje på teorifagsbygget leser og er flittige, diskuterer Hume og Kant. Vil dere ha et råd av meg, les Jostein Gaarders "Sofies Verden" i stedet for den kjedelige filosofihistorieboken.

Jeg fant ut at dette er det første semesteret jeg har begynt å lese i september.

Maten i kantina er plutselig fristende i forhold til det sølet som blir servert innenfor murene. Og ikke minst er det mye vakre jenter, som hver for seg stråler og lyser opp min hverdag. De elegant kledde, de rufsete kledde, de som ikke har skiftet siden i går, grunnet rødvin-nachspiel på Prestvannet. De med masse sminke, lite sminke, elegant sminke og helt naturell. Noen dager er det litt som å gå i Paris.. Folk med hentesveis, folk med pulesveis og folk med fængselsveis. Nå vil du tenke at han har sittet i fængsel for lenge. Men jeg kan ikke noe

for det. Jeg vil bare si at jeg er takknemlig for dere alle, for at dere pynter dere for meg (og de andre, men som narsissist er ikke det like viktig).

Jeg lar meg sjarmere av livets gang og frihetens opphav, da frihet er en dyrkjøpt vare. Vi i Norge, i alle fall generasjonen vår, har ikke hatt tider hvor frihet har spilt en rolle i våre liv. Spørsmålet om frihet har dreiet seg om når man må være hjemme i hvilken alder. Jeg husker da min elste bror

var 14, en gang på slutten av åttitallet, og fikk kjeft fordi han kom hjem halv tolv og ikke før elleve som var hans innetid. Vi alle har opplevd begrensninger i våre liv, men at frihet er noe man må kjempe for og ikke ta for gitt, det er blitt oss så fjernt et uttrykk at man vanskelig kan identifisere seg med det.

Frihet, det er det som gir oss muligheter, det er det som gjør oss til tenkende mennesker. Det var min frihet som brakte meg hit, men det var mitt eget

valg, min egen gjøren. Jeg kan ikke laste andre for mine feil.

Derfor ble min frihet tapt. Men gjennom dette har jeg satt mer pris på den. Man vet ikke hva man går glipp av før det er vekk. Heldigvis får jeg den tilbake om 6 måneder. Ikke alle er like heldige.

Ta vare på tiden som er deg gitt, for tiden får du ei tilbake, kun dine minner om den.

Enhver soldag setter jeg pris på, jeg ser gleden i en kaffekopp i solen, en rolig røyket

sigarett. Ikke la livet forhaste seg. Det er bare slitsomt.

For mange har dere en tilnærmet bekymringsløs tid foran dere. Staten bare setter penger på konto (det er ikke mye, men men). Rødvinn, pils, nudler og sterk kaffe er høyt prioritert på næringskjeden. Av og til tar man seg råd til en grandis. Vær fri. Vær student.

ILLUSTRASJON: TONJE KARLSEN

Insomnia

Plages du av søvnløshet? Kom på Insomnia.

INSOMNIA ER EN festival for elektronisk musikk, og går av stabelen 9.-11. oktober. Den byr på et allsidig program med norske og utenlandske artister, samt utstillinger og seminarer. Utopia har tatt en prat med festivalsjef Anette Tunheim Jakobsen og PR/infokoordinator Julie Utler Gjengedahl.

FREMTIDSMUSIKK

Festivalens tagline – *future music + techno culture* – får deg kanskje til å tenke på romskip og månedrakter. Julie forklarer at "future music" spiller på at de vil løfte fram musikk som ikke har slått igjennom i Norge ennå.

—Elektronika er veldig variert. Hvis man bruker programmeringsmaskiner eller sampling, kutter opp lyden og setter den sammen på nye måter, kan man lage elektronika med blokkfløyte eller kontrabass, sier Anette.

Jentene er enige om at det er viktig at festivalen skal være tilgjengelig. Alle skal kunne gå på Insomnia og høre noe de liker. Her finnes både jazza elektronika, som Xploding Plastix, og dansbar elektronika. Ganske mye dansbart, ifølge Anette og Julie. De synes at "lekne" og "nyskapende" er ord som passer godt på artistene i år. Ellers er det viktigste stikkordet kvalitet. Julie mener at Insomnia har fått stempel som en kvalitetsfestival, og noen har så stor tillit til dem at de kjøper festivalpass før programmet blir lagt ut.

—Ønsker vi å bo i Nord-Norges største bygd, eller i noe som kan være en by?

— Julie Utler Gjengedahl

XPLOSIVT: Xploding Plastix spiller jazza elektronika.

—Man kan lage elektronika med blokkfløyte.

—Anette Tunheim Jakobsen

ELEKTRONIKAHOVEDSTAD

Tromsø er kjent som hjemplassen til mange gode elektronika-artistere. Røyksopp kommer herfra. Det samme gjør Bel Canto, Biosphere og Mental Overdrive, for å nevne noen. Ideen bak Insomnia er å videreføre den kreative energien disse artistene har skapt, og å skape en arena for elektronisk musikk. Eller som Julie sier det:

—Ønsker vi å bo i Nord-Norges største bygd, eller i noe som kan være en by? Det er det kulturtilbudet som finnes, som gjør Tromsø til en by.

Det dukker fortsatt opp nye elektronika-artistere i Tromsø i dag. Insomnia ønsker å være en

møteplass, der lokale artister kan møte andre artister fra Norge og utlandet, skaffe kontakter og bygge nettverk.

Når jeg spør om hvor Insomnia skal gå videre, svarer Anette

at dersom de får en litt romsligere økonomi, vil hun gjerne jobbe mer med å opptre som management for lokale band – noe de allerede gjør litt av. Blant annet har hun et ønske om å få til co-productions med andre festivaler, slik at de for eksempel kan ta med seg sine artister til en festival i Berlin og presentere dem der.

Ellers har de lyst til å utvide satsningen på kunst. På mini-Expo-en i år kan du se installasjoner av Geir Jenssen og Per Martinsen. De kan også tenke seg å arrangere flere små events spredt utover året. Julie utdyper:

—Hvis vi skal vokse, så skal vi gjøre det ved å ha flere dager. Vi skal ikke ha større venues. Oppgaven vår er å vise fram nye og spennende artister som

de fleste i Norge ikke har hørt om ennå. Vi har funnet vår nisje i Tromsø, og det er den vi skal fortsette å fylle.

Til slutt vil Anette og Julie gjerne minne om at hvis du har lyst til å være med og hjelpe til med å lage festival, trenger de fortsatt flere frivillige. Vi ønsker

dem lykke til med arbeidet videre, og ser frem til en spennende festival, med lite søvn, men desto mer musikk.

TEKST: INGVLID LUDVIKSEN
FOTO: PRESSE

DIVERSE AKTIVITETER

- Techno Culture: Lær å last ned Moot
- Seminarer: Technology and creative rights in the arts sector, Composition for people with disabilities through E-Scape
- Ustilling: Magical Systems
- Workshops: Some Assembly Required, Robo_Work, Mini-EXPO

INSOMNIAFESTIVALEN

- Festival for elektronisk musikk 9.-11. oktober
- En av seks festivaler i Norge med hovedsaklig elektronisk musikk
- Ble arrangert første gang i 2002
- 1420 betalende i 2007, til sammen ca. 3500 besøkende
- Mer info/lyst til å være frivillig?: www.insomniainfestival.no

MUSIKK

- Torsdag 9/10:
 - The Legendary Pink Dots – Nijmegen/London
 - Maki Rocker – Båtsfjord
 - Qrt – Stavanger
- Fredag 10/10:
 - Koma – Tromsø
 - Xploding Plastix – Oslo
 - Ost og Kjeks – Oslo
 - Acos CoolKas – Omsk/Moskva
 - Mimetic – Geneve
 - Imatran Voima - Helsinki/Åbo
- Lørdag 11/10:
 - Boys and Machines – Kroken
 - FM Belfast – Reykjavik
 - Djuma Soundsystem – Kjøbenhavn
 - White Sea Electro - Tromsø/Murmansk/Petrozavodsk
 - Ismael Pinkler – Buenos Aires
 - SCS1-9 – Moskva

KVÆNANGEN: Øya Nøklan i Kvænangen (Foto: Tonje Karlsen)

Telttur til Kvænangen

TURTIPS

Telttur til Kvænangen
Av Therese Henriksen

REISE

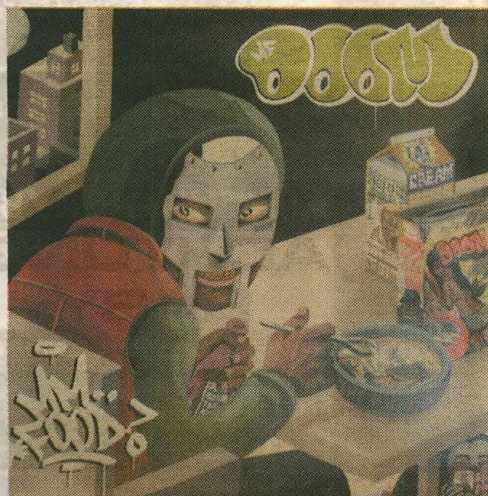
EN NYDELIG HØSTAKTIVITET som herved anbefales er å rømme fra byens ståk og larm, og dra på telttur til mer rurale strøk. Telttur? Ja, nettopp! Det er faktisk mulig

å slå opp teltet også utenom festivaltida, og det kan få mange fordelaktige konsekvenser for både kropp og sjel. Utstyr er av en viss viktighet, i all hovedsak trengs ting som holder deg varm, tørr og mett. Utover dette er det nok initiativet og gjennomføringsviljen som er viktigst, og det berømte humøret, selvfølgelig. Ut på tur, aldri sur! (Ikke som noen tror: aldri tur,

aldri sur! Men det er en annen sak.) Jeg har vært i Kvænangen på telttur, noe som anbefales på det sterkeste. Dette er det perfekte området for studenter på tur, da en kan fylle fryseren med de lekreste delikatesser høstet fra naturens matskap. Blåbær, tyttebær, jordbær og bringebær, i tillegg til all verdens sopp, kan plukkes og fryses, klar til å gi en blodfattig student

et sårt tiltrengt antioksidantsjokk når den verste mørketida er over oss. Matauket er imidlertid ikke eneste gevinst av denne utagerende campingen. Timene rundt bålet på kvelden danner grunnlag for ro i sjela i mange måneder framover. Der kan en sitte og filosofere under stjernene og nordlyset, og forundre seg over at man ikke gjør nettopp dette oftere.

MM...god musikk!

MF DOOM

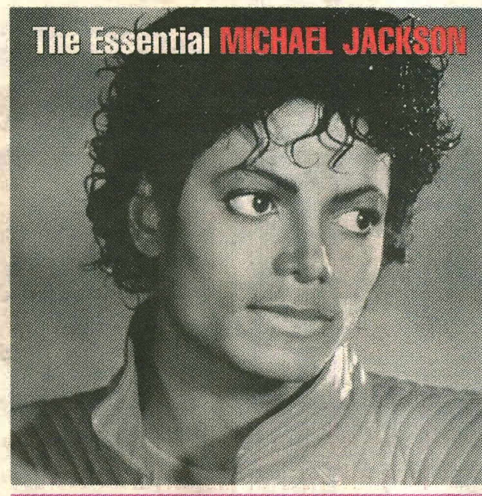
MM Food
Rhymesayers Entertainment
Av Gaute Beckett Holmslet

MUSIKK

EN AV MODERNE hip-hops galninger, og da mener jeg ikke sånn ufrivillig morsom crazy-crunk-up-in-here gal, men den sertifiserte

jepp-det-er-virkelig-noen-skruer-som-mangler-type gal, er MF Doom. Tekstene hans er så sære at du kan få hjerneskade av eventuelle tolkningsforsøk. Navnet hans består av "MF" som betyr Metal Face, ettersom han rapper iført jernmaske, og "Doom" som er en gammel tegneserieskurk. MF Doom faller inn i kategorien hiphoppere-som-har-alt-for-mye-fritid. Han har to soloprojekt (i det andre kaller han seg for Viktor Vaughn), et prosjekt med DangerMouse (DangerDoom), et prosjekt med Madlib (Madvillain) og har produsert for blant andre Ghostface Killah. *MM Food* er oppfølger til førsteplata "Operation: Doomsday" og er et konseptalbum om noe så hverdagslig som mat. Alle sanger har mat i tittelen og platen ble nylig sluppet som en re-release med "wrapping" av aluminiumsfolie og et skrapfelt hvor man kunne skrape frem sjokoladelukt. Det er et fantastisk album fra et kreativt geni og det anbefales på det sterkeste.

Jogg med Jackson

The Essential MICHAEL JACKSON

TRENINGSTIPS

Michael Jackson
Av Frida Sandring

MUSIKK

IKKE FORTVIL, DETTE er ikke et "hot tips til idealkroppen del 1 Utopia-style". Det er heller ingen anmeldelse av siste plata til "The King Of Pop".

Det er et aldri så lite musikk-tips til din iPod neste gang du skulle få lyst til å ta på deg joggeskoene. Er du ingen typisk jogger sier du? Ikke jeg heller, men jeg er på god vei etter min musikalske åpenbaring i lysløypa forrige mandag. De positive psykologene kaller det for "Flyt/Flow-tilstand" når man er så involvert og dedikert i en aktivitet at man glemmer tid og sted. Der var jeg forrige mandag, og jeg har tenkt å flyte neste mandag også. Jeg og Michael. Av sanger jeg vil trekke frem er: "The way you make me feel", "Bad", "Black or white", "Beat it", "Wanna be starting something" og "Don't stop till you get enough". Nå skal det sies at jogging til fengende rytmer ikke akkurat er noe nytt fenomen, men av og til trenger vi en påminnelse. Ikke overbevist enda sier du? So beat it, just beat it.

Religiøs banebryter

MATISYAHU

Youth
Av Anika Maria Paul

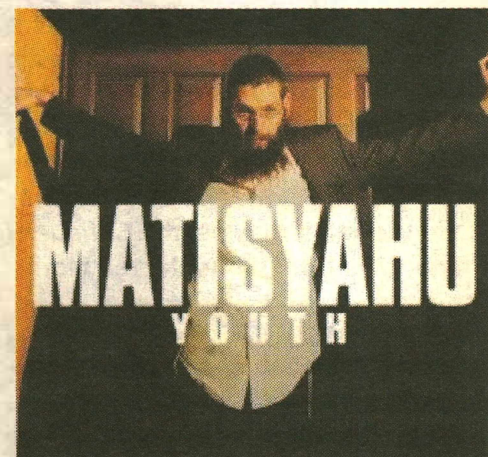
MUSIKK

HAR DU NOENSINNE hørt en blanding av reggae, hip hop, rock og jødisk folkemusikk? Det hadde ikke jeg heller, helt til jeg støtte på cd'en *Youth* av Matthew Paul Miller, som gir ut akkurat denne kuriøse blandinga av musikk under navnet Matisyahu. Musikken han lager er noe helt for seg selv. Selv om han ikke ble

oppdratt religiøst, fant han tro på Gud senere i livet og dermed er sangene hans sterkt preget av temaer rundt jødisk tro. Han mixer det med typiske feelgood - reggearytmer og hip hop. Ikke minst er han en svært begavet beatboxer. Vanskelig å se for seg en rapper iført dress, jødisk hatt og med stort skjegg? Musikkvideoen til "King without a crown" som er lagt ut på Youtube gir et godt inntrykk av dette - og er en sann glede for øyne og ører. Matisyahu høres kanskje ut som en særing, men jeg vil si at han er selve symbolet for det

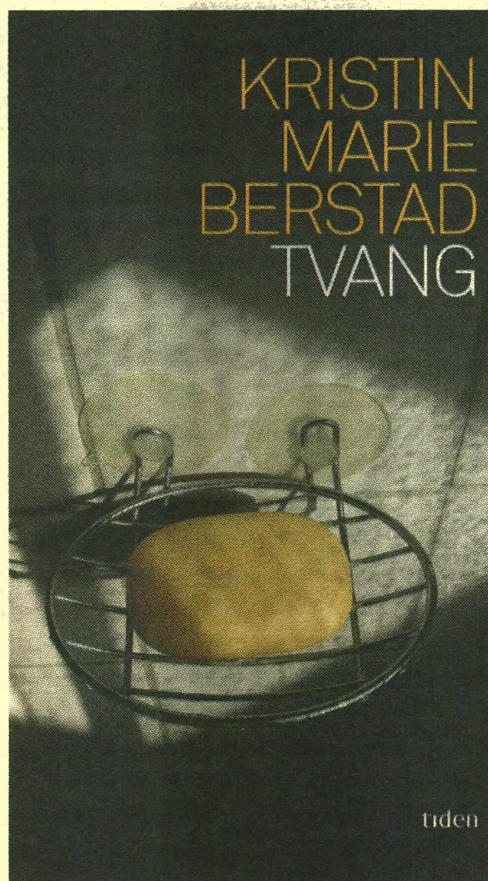
spennende. Det er musikere som han som skaper ny musikk, noe som er en kunst i vår tid, der det meste virker oppdaget. Han våger ting og får til det som kan virke som et paradoks: bruken av folkemusikk på en utradisjonell måte. Ikke minst er Matisyahu en liten rebell. Helt fra ungdomsalderen har han motsatt seg autoriteter og dette budskapet kommer han også med i tittelsporet "Youth", der han oppfordrer til å tenke selv og ta avgjørelser.

Plata er egnet for deg hvis du er en nysgjerrig musikkelsker eller leter etter noe som får hele kroppen din til å svinge med. Jeg klarer i alle fall ikke å sitte i ro når jeg setter på *Youth*. Skal tro om ikke Matisyahu var inne på noe når han

valgte det hebraiske ordet for "Guds gave" som kunstnernavn.

Frivillig tvang

KRISTIN MARIE BERSTAD

Tvang
Tiden

BOK

TVANG HANDLER OM en ung kvinne med tvangstanker, deltidsjobb i en bokhandel, forfatterambisjoner og et behov for å skrive med klarhet. Om klarhet i dette tilfellet betyr kjedelig og intetsigende, med én litt underholdende linje hver tyvende side, må man kunne si at fortelleren så til de grader har begått et vellykket prosjekt.

JEG VET AT man ikke kan si til noen med tvangstanker og slikt at det da må bli bedre om de bare skjerper seg litt, men du verden så fristende det er i dette tilfellet. Jeg tror det er fordi Berstad ikke får til å skrive tvangstankene på en måte som gjør dem, i mangel på et bedre ord, forståelige. Jeg sitter igjen med en følelse av at fortelleren sier "jeg har tvangstanker, derfor utfører jeg tvangshandlinger, jeg har tvangstanker fordi

jeg ikke klarer å slutte å tenke dem, men om jeg var lykkeligere (eller noe udefinert av den typen) ville jeg sluttet." Det er den merkeligste – og muligens minst hensiktsmessige – omskrivingen av *cogito, ergo sum* jeg har hørt.

DET ER EN av de tingene som plager meg mest med meg selv, dette insistende behovet for å lese ferdig en bok, i tilfelle det plutselig dukker opp en omveltning som forklarer hvorfor de første 200 sidene er totalt uten underholdningsverdi. Det skjer veldig sjelden at dette faktisk forekommer, men jeg vil jo ikke generalisere; enn om jeg går glipp av en fantastisk mulighet for selvrealisering bare fordi jeg ikke var villig til å fullføre prosjektet? Og siden noen først har tatt seg bryet med å skrive boka, noen utgir den, og noen ønsker at den skal leses, virker det jo nesten i overkant slemt av meg å tenke at jeg kaster bort tida mi på boka. Men det får ikke hjelpe.

Ja, jeg leste ferdig denne boka, og nei, jeg kastet den aldri i veggen – ikke en gang når hovedpersonen får seg til å si "at ikke jeg er lykkelig, tyder på at lykke er en illusjon," og om ikke det er selvkontroll vet ikke jeg – men det var mest fordi det virker upassende å sitte på kafé og kaste bøker veggimellom. Og det er fint for Kristin Marie Berstad at hun får gi ut en bok, men du verden så mye annet jeg heller ville gjort enn å følge de idiotiske semi-tvangstankene som tvinger meg til å gjøre meg ferdig med boka.

Hvert år dukker nye debutanter opp, svært få av dem blir flerboksforfattere. Jeg ser ingen gode grunner til hvorfor Berstad skulle havne i den lille gruppen; vil man lese om nevrotiske unge kvinner kan man like gjerne surfe blogger på nettet, der er i det minste tilbakeknappen enkel å benytte seg av.

TEKST: SIRI GASKI

Hva skal jeg gjøre?

IMMANUEL KANT

Kritikk av den praktiske fornuft
Aschehoug

BOK

DETTE ENE AV Kants tre grunnleggende spørsmål er i hovedfokus i *Kritikk av den Praktiske Fornuft* som nå for første gang foreligger på norsk i fullstendig format. Denne andre kritikken som utkom året før revolusjonen i Frankrike, altså i 1788, har gjennom tidens løp aldri fått den samme grad av anerkjennelse som både den første og den tredje kritikken har fått. Det er derfor ikke til å undres over at den innflytelsesrike Kantkommentatoren Lewis White Beck åpner sitt hovedverk med ordene: "Odd though it may be, the *Critique of Practical Reason* is a neglected work."

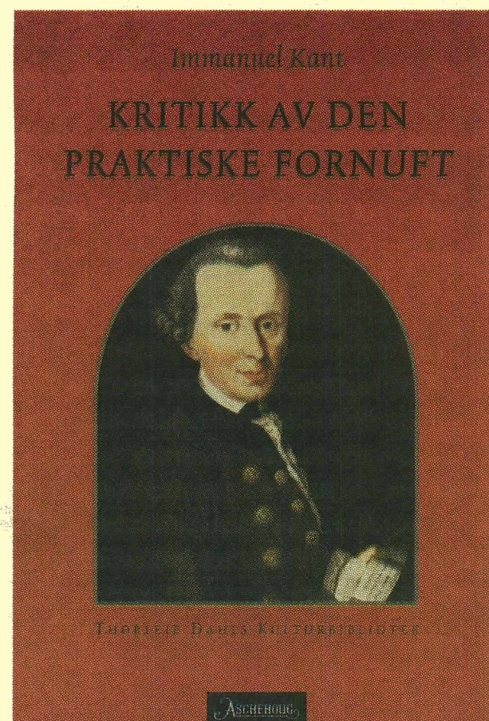
I LIKHET MED de revolusjonære i Frankrike er Kant i sin filosofi opptatt av friheten, og diskusjonen av friheten opptar Kant gjennom hele *Kritikk av den Praktiske Fornuft*. Spenningen mellom naturnødvendighet og frihet er helt avgjørende i nærværende

verk, for dersom jeg kun var en del av naturen ville mine handlinger, som da bare ville ha karakter av å være ytre hendelser, utelukkende kunne årsaksforklares. Frihet framstår derfor som en betingelse for moral overhode, for kun i den utstrekning det er mulig å tilkjenne meg frihet så har intensjonale forklaringer sin rettmessige plass i beskrivelser av min atferd.

Slik jeg ser det er distinksjonen mellom negativ og positiv frihet i § 8 det aller viktigste nye i dette verk i forhold til det mer kjente verket *Grundlegung*. Mennesket er nemlig for det første fritt i *negativ* forstand, hvilket vil si at det er utstyrt med en valgevne som ikke umiddelbart blir bestemt av sansetilbøyeligheter, altså er mennesket fritt i betydningen uavhengig fra utelukkende å bli bestemt av naturmekanismen. På den andre side står frihet i den betydning at mennesket er i stand til å gi seg selv egne lover, hvilket er det Kant kaller frihet i *positiv* betydning.

DENNE EVNE TIL selvlovgivning, autonomi, er en sentral "rousseauiansk" side ved Kants etikk, for frihet for Rousseau består jo nettopp i å ikke være underlagt andre lover enn de man selv har deltatt i utformingen av. Lover er ut fra et slikt perspektiv ikke å betrakte som restriksjoner på friheten, men snarere som produkter av friheten! Den lov Kant sikter til er selvsagt moralloven, som for oss kommer til uttrykk i Det Kategoriske Imperativ, og dette "fornuftens faktum" hyller han i nærværende verk i følgende meget kjente passasje: "To ting fyller sinnet med stadig ny og tiltagende beundring og ærefrykt, jo oftere og mer uavbrutt ettertanken beskjefter seg med dem: *Stjernehimmelen over meg og moralloven i meg.*"

KANTS ETIKK HAR svært mange og ulike aspekter ved seg som det kun er mulig å komme til gjennom en lesning av *Kritikk av den Praktiske Fornuft*. Etter mitt syn bærer denne nye norske utgaven preg av at oversetterne har alle de kvalifikasjoner som kreves for gi verket en oversettelse på høyde med vår egen tid, og det er

derfor mitt håp at denne oversettelsen vil åpne verket for norske lesere, slik at det kan glitre som den juvel det faktisk er i etikkens historie.

TEKST: FREDRIK NILSEN

Røff og rytmisk

Det eneste som var synd med konserten, var mangelen på publikum.

KOHINOOR

Fredag 12. september
Tromsø World Music Festival

FESTIVAL

SJARM, DET ER noe ikke alle scenekunstnere har. De som mangler det, har mest sannsynlig gitt sin til Kohinoor. Med få unntak var det nemlig verken vakkert eller eventyrlig hva hun presterer på scenen, men hva gjør vel det, så lenge det er røfft?

DET VAR KUN 47 betalende tilhørere til Kohinoors åpningskonsert, men de fikk det de hadde krav på. Selv om åpningen – en ti minutters lang instrumentalsolo – var i lengste laget, la det ikke noe videre demping på stemningen. Ettersom lokallet varmet seg opp med eksotiske rytmer som brakte tankene til fjerne steder som Jamaica, ble det etter hvert også noen som våget seg ut på dansegulvet, noe som bare oppildnet stjernen og bandet til å gjøre en enda bedre innsats.

DET VAR IKKE bare rytmene som brakte tankene til fjerne himmelstrøk. Man kan lure på om Kohinoor selv hadde tilbrakt mange timer med romflaska. Den røffe stemmen får det nemlig til å høres slik ut. Etter de første tre-fire låtene begynte tankene å gå mot "ensformig", men så spratt noen eventyrlige toner ut fra bandet. Toner til en vandringshistorie fra Bangladesh. Rytmene gav assosiasjoner til en karavane på flyttefot. De kommende sangene endret takt og stemning fortløpende. Fantastisk gjennomført. Så bra at man knapt la merke til de tekniske problemene dj'en påstod han hadde. Disse problemene taklet nemlig Kohinoor, med syngedamer, med akustisk framførelse av "Let my people go". Så til alle dere som var for late til å komme dere ut denne kvelden: Synd for dere!

TEKST/FOTO: ÅSHILD MARITA HÅVELSRUD

Fornøydelig fjas

WILD CHILD

Regi: Nick Moore
Med: Emma Roberts, Natasha Richardson

FILM

ETTER CIRKA EN TIME og ti minutter av *Wild Child* tok jeg meg i å lure på hva som egentlig er greia med manglende morsfigurer i filmer rettet mot tenåringsjenter (se *Clueless*, *Ten Things I Hate About You*). Er det fordi tenåringsjenter skal hate mødrene sine, og at det derfor er lettere å inkludere en velmenende, men som oftest mislykket, far? Ikke vet jeg, det finnes sikkert filmvitenskapelige tekster som omhandler slikt, men det er uansett bare et av mange standardpunkter *Wild Child* tydeligvis har satt seg fore å følge.

HANDLINGEN I WILD Child er omtrent så stereotyp som en film i denne sjangeren kan bli, men det gjør egentlig ikke noe. Emma Roberts er sjarmerende og søt, og spiller 'overfladisk berte som etter hvert oppdager et hjerte av gull' godt som noen. Alex Pettyfer gjør seg som småsjarmør, Aidan Quinn er 'streng far med hjerte av gull', og min personlige favoritt var Shirley Henderson (hun som spilte Moaning Myrtle i Harry Potter-filmen). Det er enkelt, platt og helt perfekt

underholdning, så lenge du ikke forventer et mesterverk. Høydepunktet kom forøvrig med en absurd og fornøydelig kampdans, tydeligvis inspirert i like deler av maoriernes haka og noe mer 'eksotiske' – som de heter på pent – danseformer.

Når man da i tillegg har inkludert en klesprøvingsscene har man virkelig huket av på alle obligatoriske punkter.

DET FINNES NOK de som velger Zohan om de trenger litt tid med hjemmedød underholdning,

men det er ingen skam i å heller satse på *Wild Child*. La skeptiske venner bli igjen hjemme, gå hen og fråts i fjasen; det er ingen skam å nyte nonsens.

TEKST: SIRI GASKI

Silkemyk elitesoldat

DON'T MESS WITH THE ZOHAN

Regi: Dennis Dugan

Med: Adam Sandler, John Turturro

FILM

DA VAR DET klart for en ny runde tidvis hysterisk morsom og tidvis utrolig kjedelig humor fra Adam Sandler og co. Denne gangen har de tatt for seg et så betent politisk tema som konflikten mellom palestinerne og israelerne. Intet tema er for alvorlig til å kødde med, med andre ord.

ZOHAN ER EN israelsk anti-terror elitesoldat, og praktisk talt en supermann på alle områder. Men han har en hemmelig drøm; i stedet for å drepe og jakte på sin erkefiende Phantom, vil han dra til USA, bli frisør og gjøre andres hår "silky smooth". Dermed faker han sin egen død og drar til NY for å ende opp som assistent i en palestinsk frisørsalong, hvor en noe uforståelig seksuell tiltrekningskraft sørger for at han fort stiger i gradene. Men det er et skår i gleden over hans nye tilværelse: Arbeidsgiveren vet ikke at han er israeler. Ingen må finne ut av hvem som egentlig skjuler seg bak dekknavnet "Scrappy Coco".

BARNSLIG HUMOR KAN være morsomt. Barnslig humor kan også

være kjedelig. Mengdene penisfikserte morsomheter i denne filmen bidro bare til lettere irritasjon og et og annet skuldertrekk. Da var det mange andre elementer ved filmen som burde ha fått større plass, for

eksempel Phantom. John Turturro er en utrolig artig fyr (vi kjenner ham fra bla a "Big Lebowski"). Den oppfinnsomme bruken av hummus er også en morsom detalj. Er du en fan av Sandler's filmer kan du trygt gå og

se denne. Ellers må jeg nok si at den antakeligvis ikke er verdt den dyre kinobilletten.

TEKST: KAROLINE FLAATA

For synlig symbolikk

DE USYNLIGE

Regi: Erik Poppe

Med: Pål Sverre Valheim Hagens, Trine Dyrholm

FILM

ERIK POPPE HAR tidligere laget Schpaaa og Hawaii, Oslo, begge filmer med budskap. Med *De Usynlige* vil Poppe også denne gangen noe mer enn å underholde oss. Handlingen er lagt rundt barnedrap, noe som i og for seg er et vanskelig tema.

KORT FORTALT KOMMER drapsmannen Jan Thomas, i Pål Sverre Valheim Hagens skikkelse, ut av fengsel etter å ha sonet ferdig. Han får seg jobb som organist i en kirke i sitt tidligere nabolag. Her begynner allerede symbolikkens kalde grep å feste seg i fengselsbaconet mitt. Det fortsetter over måte forutsigbart når kirken har en kvinnelig prest som pastor. Til alt overmål har hun også en liten gutt, (alenemorprest altså, og aldri vært gift). Her oppstår snart søt musikk og mulighet for happy ending.

MEN SELVFLØGELIG BLIR JAN etter hvert konfrontert med foreldrene til gutten han drepte, og historien fortelles i to kapitler der den første handler om Jan etter hans løslatelse, og den andre delen handler om den drepte guttens familie fra samme tidspunkt. Her blir det selvfløgelig konfrontasjon og dramatik, men uten å engasjere.

MED KIRKEN, DEN kvinnelige presten og hennes sønn som bakteppe, er det her duket for litt for mye symbolikk. Det er ikke meningen å røpe for mye av filmen, men forutsigbarheten blir for tydelig fra begynnelse til slutt. Dette er en tydelig svakhet med denne filmen. Filmen forsøker å stille spørsmål ved det gode vs. det onde, tilgivelse, hevn, og sorg. Alt dette uten å gripe om tilskuerens hjerte.

Rent skuespillermessig er det jevnt over gode presentasjoner som er ute og går, dog står Trine Dyrholm i en klasse for seg selv i rollen som den drepte guttens mor, Agnes. Denne rolleprestasjonen

gjør også filmen mer severdig enn den egentlig burde være.

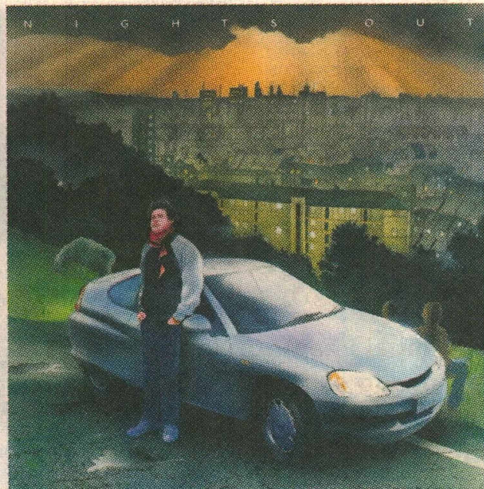
ERIK POPPE ER trofast mot sitt filmspråk, men i likhet med sine tidligere filmer blir historien for enkel og opplagt.

TEKST: GOTTFRIED GUNDERSEN

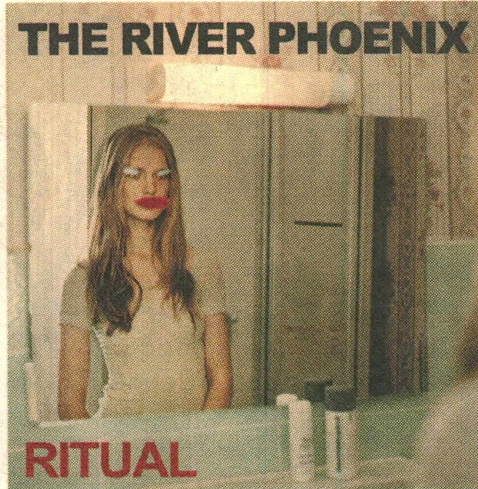
XPLODING PLASTIX
Treated Timber Resists Rot
Beatservice Records

MUSIKK

METRONOMY
Nights Out
Because Music

MUSIKK

THE RIVER PHOENIX
Ritual
Netzwerk Music Group

MUSIKK

Krevende, men givende

EFTER SUKSESSEN MED *Amateur Girlfriends Go Proskirt Agent* fra 2001 og noen år på plateselskap som Sony og Palm Beats, har nå *Insomnia*-aktuelle Xploding Plastix returnert til det Tromsø-baserte Beatservice Records (kanskje mest kjent for Biosphere og Ralph Myerz' soloprojekt). Overgangen til et mindre indieselskap merkes også på sounden på Plastix' nyeste plate, som er betydelig mer eksperimentell enn deres tidligere, kanskje mer poppete, utgivelser. Som ellers med Xploding Plastix ligger det et solid og organisk breakbeat-fundament i bunn, men forskjellen fra mye av deres tidligere materiale, er den vidstrakte sample-bruken og eksperimentelle og tidvis jazzete videreutviklingen av soundet.

AV OG TIL tar lydbildet imidlertid noe av, slik som på "A Rogue Friend is a Wild Beast" og "The Full Graft", og *Treated Timber Resists Rot* kan tidvis fremstå som en ganske krevende plate. Samtidig har man mer tilgjengelige låter som det cinematisk åpningssporet "Kissed by a Kisser" og Commodore- og Amiga-influerte "The Rigamore Shell Out". Så lenge man har tålmodighet til å lytte, er sjansen stor for at du etter hvert vil sette pris på det kompliserte og rike lydbildet, og etter hvert legge merke til nye detaljer og musikkalsk imponerende elementer i låtene.

TREATED TIMBER RESISTS Rot har vært sammenlignet med Warp Records og Ninja Tunes trendsettende sound fra 90-tallet – en sammenligning jeg ikke mener er urimelig, samtidig som dette en høyst aktuell elektronikautgivelse for 2008.

TEKST: JØRN NORMANN PEDERSEN

Taktfast fra metronomer

RØFT, VAKKERT, SKUMMELT og deilig. Slik kan plata til Metronomy oppsummeres. Den griper deg allerede fra førstesporet og slipper aldri taket. Det nevnte førstesporet er vel egentlig lite beskrivende for hva som følger på resten av plata, men er like fullt en fantastisk stemningsfylt låt som gjør deg mottagelig for det som skal komme. Så er det bare rett på sak. "The end of you too" er som Atari-musikk som har blitt pusset på med bomullsvatt og gnidd inn med olje, for dette er deilig og glatt. Så snur den og får et plutselig ompa-preg. Elektronika-ompa. Er det lov? Hele sangen gjennom går haken min anerkjennende opp og ned i takt med musikken. Med sanger som "Radio Ladio" (Hadde denne sangen vært en dame, ville jeg giftet meg med henne. 2 ganger), "Heartbreaker" og "Holiday" løftes lytteren opp til himmelske høyder.

RESTEN AV ALBUMET er veldig lekkert og uten svake spor. Mellom de raske, mer dansbare sangene har Metronomy lagt inn små pusterom med nesten filmatisk stemning. Faktisk så minner flere av sangene meg om musikken fra filmen "Life Aquatic with Steve Zissou", bare litt oppvrent og tweeka. Til tider føles det som pausemusikk på speed, eventuelt french-house på vei ned fra en syretripp. Alt virker gjennomtenkt, og det er klart at alle sangene har blitt kvalitetstestet før de ble satt på plata. Som en slags konklusjon kan jeg vel si at nakken min verket dagen etter den mest intense gjennomlytningsøkten. Det har den ikke gjort siden jeg sto i moshpitten på en Better Than Me konsert på Folken i 1999.

TEKST: GAUTE BECKETT HOLMSLET

Gladtrist poprock

DE FEM DANSKENES debutalbum er absolutt ingenting man bør kimse av: allerede fra åpningssporet "5 wheel drive" så forstår man hvorfor The River Phoenix i en lengre periode har vært populære konsertartister. På *Ritual* er det duket for støyete melodisk poprock som fører deg gjennom en rekke sinnsstemninger – alt fra uptempo låter som "28 83 7" til de nesten akustiske balladene som "Radar Gloves". Noen får deg til å ville skrike med til tross for at du ikke kan teksten og noen får dansefoten til å rikke på deg. Andre derimot, får deg til å føle deg skikkelig tung innvending – ja nesten som en liten emokid som ønsker å gjemme seg vekk fra fryktelige onde verden vi lever i.

I LØPET AV det siste tiåret har det dukket opp mange band i genren som The River Phoenix befinner seg i. Det er også hovedproblemet deres – det blir rett og slett ikke nyskapende nok. Jeg fikk gjentatte assosiasjoner til blant annet Muse, HIM, Perfect Circle og Mew i løpet av platen. Det er sikkert flott for TRP å bli sammenlignet med slike musikere – men jeg foretrekker heller å høre på originalen. Da hjelper det lite at danskene prøver å ro seg i land med til tider helt uforklarlig symbolikk.

TOTALT SETT ER dermed "Ritual" et mer enn godkjent debutalbum – og for nye fans av genren vil det sikkert gi blod på tann. For oss andre blir det dessverre fort kjedelig – siden vi har hørt det meste før.

TEKST: STEFAN AMLIE

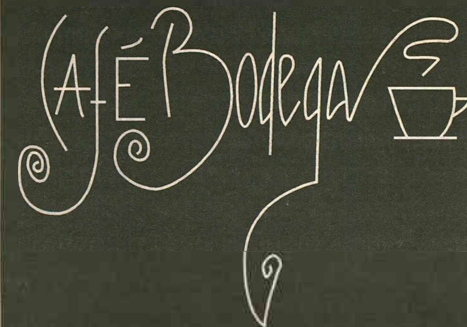

Studentsamfunnets
Café Bodega.

Høy musikk
- lave priser!

Åpen hverdager :
11.00 - 17.00.

Du finner oss i
Teorifagsbygget
2, plan 1.

når livet blir for stort

eller for lite...

DEN NORSKE KIRKE

STUDENT presten

I TROMSØ

91342023 / 77644097

tor.stranda@adm.uit.no<http://uit.no/studtjenester/957>

Musikk fra gutterommet

EMIRE AND LILLEBROR

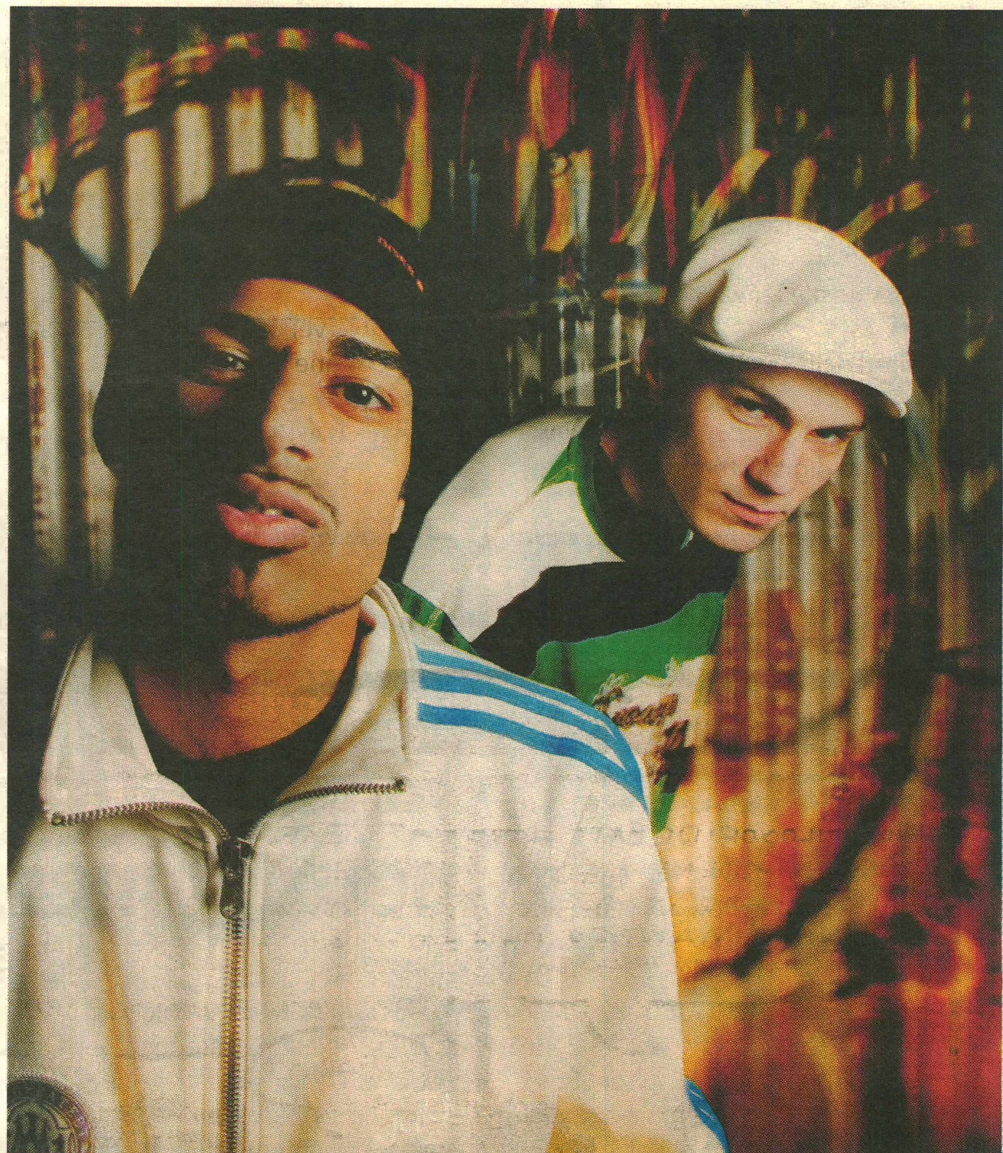
99% Ærlig
Carambole

MUSIKK

SIN FØRSTE LÅT på plata sier de at "dette her går ut til norsk hip-hop", men jeg tror ærlig talt at norsk hip-hop vil be om å få levere "dette" tilbake. 99 % Ærlig er helt greit til å være noe som ungene holder på med på gutterommet, men at de selv har lyst til å vise dette frem til andre er for meg helt uforståelig. Jeg hopper over de første to sangene, mest

for å være grei, men også fordi jeg har begrenset plass å skrive på. Tredjesporet, "Hvor er vår velkomst" har en fengende beat som er litt for dempet til å gjøre sangen til den partylåta den kunne vært. Den skjennes også av dårlige rim som bare høres cheesy ut. "De kan ta det rolig/De kan ta det chill" er bare et av rimene som gjør at jeg rødmer litt her jeg sitter. Neste låt er en såkalt "blast". Det er en god unnskyldning til å sjekke om "next"-knappen på CD-spillere fremdeles fungerer. Jeg må nesten holde meg litt fast i godstolen, for den neste låta er faktisk ganske bra. Igjen faller beaten litt for langt bak i lydbildet og det er en del dårlig tekst, men beaten har så passende dramatik til temaet teksten prøver å formidle, at det ikke ødelegger sangen nevneverdig. Resten av plata er egentlig mest nedturen og ikke så mye å skrive verken hjem eller til andre om. Den som bør nevnes er Amina, hun synger på flere av sangene og viser at hun kan fort bli noe innen norsk musikk. Hun bør kanskje legge rappinga litt på hylla. Gjør hun dette kan hun nå langt. Emire og Lillebror har derimot fått svært mye omtale – en film til og med – for et

sluttprodukt som ærlig talt ikke holder mål. Det er synd, for det er en god tanke og de tar opp aktuelle temaer, de mangler bare teknikken og evnen til å skrive tekster med flyt.

TEKST: GAUTE BECKETT HOLMSLET

MUSIKK FRA FILM

- 99 % Ærlig er også navnet på filmen som går på kino i disse dager.
- Låtene på CD-en er også med i store deler av filmen.
- Mer informasjon på www.emireoglillebror.no/

Spar på fyrverkeriet

METALLICA

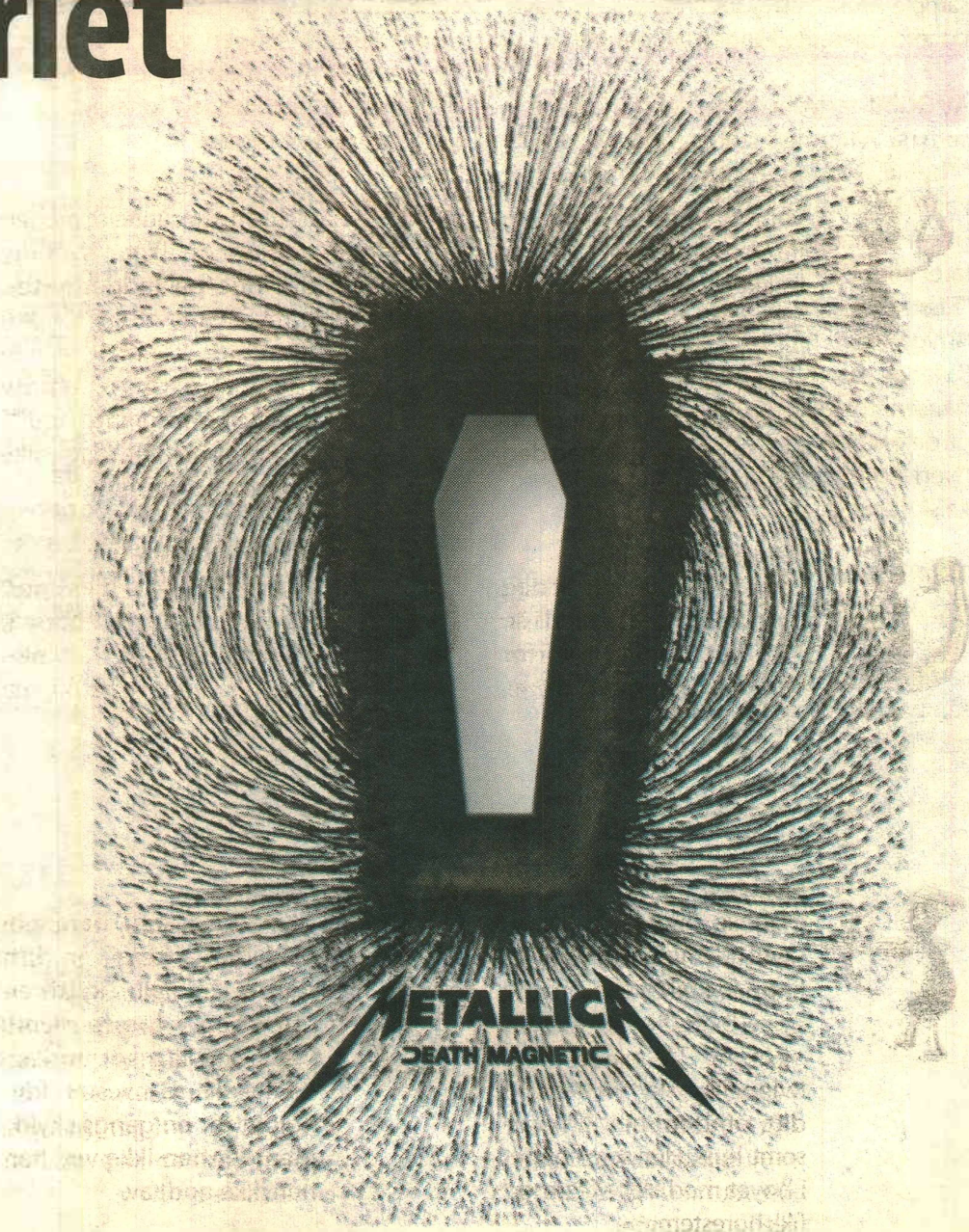
Death Magnetic
Vertigo Universal

MUSIKK

METALLICA PRØVER HARDT med deres niende studio album å lage låter som høres ut som verkene fra sine glansdager på slutten av 80-tallet og tidlig 90-tall, men når ikke helt opp. Etter det mye kritiserte St. Anger fra 2003 har Hetfield og co gått vekk fra Bob Rock, mannen som ofte har blitt omtalt som Metallicas femte bandmedlem etter å ha jobbet med dem igjennom 15 år, og søkt hjelp fra altnuligmann-produzenten Rick Rubin, som har jobbet med alt fra Public Enemy til Johnny Cash. De har også gått tilbake til den gamle logoen fra deres første plater. Resultatet er et album som helt sikkert vil glede mange av de eldste tilhengerne. De vil nok også kjenne igjen riff og melodier som høres mistenkelig likt mye fra for eksempel "And justice for all", "Master of Puppets" og "The Black Album". Tja, det går vel kanskje ikke an å stjele fra seg selv, men litt lettvtint virker det. Tekstene på *Death Magnetic*, som James Hetfield har skrevet alene for første gang på et Metallica-album, virker til tider

litt banale og på grensen til oppbrukt. Slagverket til danske Lars Ulrich høres langt i fra så tight ut som man burde kunne forvente av et band med en CV av deres kaliber. Men vi blir vel alle eldre. Robert Trujillo sin bassgitar kan betegnes som et friskt pust på denne plata, og selv om han har vært med i bandet siden St. Anger ble sluppet i 2003, er dette første studioalbumet han er med på, ettersom Bob Rock vikarierte på Jason Newsted sin bass under innspillingen av St. Anger, etter at tidligere nevnte Newsted hadde forlatt bandet. Kirk Hammett gjør det han alltid har gjort best, og *Death Magnetic* har flere saftige gitarsoloer som sikkert vil etterspurt av Metallicafans på Guitar Hero i tiden fremover. Alt i alt er dette albumet en identitetsbekreftelse. Metallica sier med denne plata at de er de samme gutta som gav oss "Kill 'em all" i 1983. Men for å sitere Sickboy fra den geniale filmen *Trainspotting*: It is certainly a phenomena in all walks of life, at one point you've got it. Then you loose it, and it's gone forever.

TEKST: JENS KIELLAND

AB VIA

—We have to use the air wettener!!

—Er det høst eller vår nå?

—Visited daily by the Hurtigruten.

—Har du hørt sangen "Hi mr. Carter"? Den har sånn digital stemme.

—Han er egentlig hyggelig. Selv om han oppfører seg uhyggelig.

—Det er noen som føler at man trenger å putte kjæresten i trillebår. Føler du det?

—Jeg tror vel egentlig ikke at jeg kan fortsette denne diskusjonen.

—Skal du virkelig feire jul i Belgia Gaute?

—Ja.

—Har de virkelig jul i Belgia?

—Lol, du har ikke rullestol lenger! Oi, var det politisk ukorrekt...?

—Row, row, row your hoe...

UTROPIA OM 10 ÅR

Den gjengjengjenvalgte rektor Jarle Aarbakke har etter stort press fra studentkaren valgt å stille til gjenvalg ved neste rektorvalg.

—Jeg har vel ikke noe valg, var det den karismatiske bergenseren valgte å si om

den saken. På Stortorget i sentrum har flere tusen møtt opp for å minnes den viktigste dagen i Tromsøs historie, dagen da trener Steinar Nilsen tok sitt første gull med TIL. På scenen står hedersgjest Uwe Rösler, spillende trener i Viking og en viktig brikke i den store seiershelgen i september 08. — It was a greit tag, und I had eine really good time beating the scheisse out of Stabekk. Martin Fillo, som skåret ett av målene til Viking, var også med til Tromsø, men han var for sjenert til å komme opp på scenen.

LIVET PÅ CAMPUS, av Ingeborg Henriksen

UTROSKOPET 24. SEPTEMBER – 8. OKTOBER

Utroskopet: Ingvild Ludviksen og Karoline Roti. Illustrasjoner: Marie S. Johansson.

Vekten

Vannmannen beveger seg inn i ascendanten til steinbukken, og du går en farefull tid i møte. Din kjæreste oppdager at du har en elsker. Se på den lyse siden: Ingen av dem vet at du er gift. Ta et oppgjør med deg selv – er du en utro?

Steinbukken

Sjalusi og misunnelse preger deg denne uken. Skjedde det noe på fadderhytte-turen – gresset er jo alltid grønnere på andre siden: "Hvorfor være tro, når du kan hjelpe en jomfru i nød?" Få din partner til å legge alle kortene på bordet.

Væren

Energien din er på topp i denne perioden. "Trening" er alltid bra for studiene! Kjør på mens du kan – hvorfor ha en når du kan ha...4?

Krepseren

Vennene dine kaller deg en (idretts)Profil. Det er stor sjanse for å kjøre den inn i mål på bortebane. Men har det blitt for mange sene "fotballkamper" i det siste? Din kjære aner uro. Vær åpen og ærlig! Det er på tide å komme ut av utroskapet

Skorpionen:

Utroskapen har kostet deg dyrt; Totalkostnad hittil i år: 487 000 kroner. "Hvorfor eie når du kan leie"? Ukens tips: ta 3, betal for 2.

Vannmannen

Får du ikke kos hjemme? Er draget på byen bare å glemme? Gå på kondomeriet, der ligger godsakene fremme!

Tyren

Mars har smøget seg ut av venus' bane, og lister seg inn på saturn. Du mottar spennende signaler for tiden. Handicaptaoaelettet på HF kan brukes til så mangt. Men: Pass opp for snikfotografering.

Løven

Du er ekstra kreativ om dagen. Det er sunt å være lekelysten, men ikke strekk deg for langt. Det kan føre til arbeidsskader, og hvordan kan vel det forklares?

Skytten

Mannlig skytte: Du går en skyfri tid i møte, og har ingen ting å frykte! Livet har mye å by på, både farger, størrelser og former. Ta for deg! Kvinnelige skytte: Pass på ditt omdømme! Trå varsomt, husk: Hun som hoppet i høyet med Hans-Hermod fikk horestempel.

Fiskene

"Ikke utroskap, bare en uskyldig affære" er ditt motto. En sjalu skytte er etter deg – løp for livet! Det blir dårlig med utroskap denne uka, så invester i forholdet for en gangs skyld. Men det hen ikke vet, har hen ikke godt av.

Tvillingene

En venns problemer med et skrantende forhold stjeler mye av din tid. Forsøk likevel å hjelpe, det kan være svært givende!

Jomfruen

Din kjære har kanskje ikke vært så mye hjemme i det siste. Men om du er redd for at han har funnet en ny venn, kan kanskje du også spille samme spillet? Finn deg en du også, så svir det ikke sånn. Klamydia, herpes og gonorè, alle gode ting er tre...

MENS VI VENTER PÅ NORD-NORGEBANEN

ONSDAG 24. SEPTEMBER

Memento

Selv om alt går baklengs, er ikke filmen slutt 19.00, den begynner da.

Verdensteatret, 19.00

Redaksjonsmøte

Utopia elsker deg fortsatt, og det er aldri for sent å bli med (iaktør).

Driv, 20.00

Lillelørdag

Bra for fattige, øltørste, selskapssyke og eksisterende studenter.

Driv, 21.00

TORS DAG 25. SEPTEMBER

Internasjonalt seminar

At krigen i Afghanistan er en nyttig ting, se det vet jeg ingenting om!

Kulturhuset, 20.00

Metallicatz

Kan man ikke si noe snilt, skal man ikke si noe i det hele tatt.

Driv, 21.00

FREDAG 26. SEPTEMBER

Sexy og vittig

Revymafiaen er sikkert hyggeligere enn Corleone-familien.

Kulturhuset, 18.30

Amnesty Small Places Tour

Gratis inngang, god sak, gøy underholdning, ganske greit genialt!

Driv, 21.00

Chøbby Favør Soundsystem

Det navnet var så tøft at det nesten er så også jeg vil gå på Kaos, du verden!

Kaos, 23.00

MP3-Ørjan

Kan man være mp3-DJ? Vel, kan Ørjan, kan sikkert andre også. Hmm.

Verdensteatret, 23.00

LØRDAG 27. SEPTEMBER

Lørdagsuniversitetet

Erik Egeberg snakker om Dostojevskijs etikk. Det er sikkert gøy om du ikke er bakfull.

Driv, 13.00

Simone de Beauvoir 100 år

En film om Beauvoir og Sartre høres ut

som en perfekt måte å starte lørdagen på.

Verdensteatret, 13.00

The Breakfast Club

Filmklubben skal for en gangs skyld vise film folk flest har hørt om! Er det lov?

Verdensteatret, 15.00

Tom Opdahl, osv

Tom Opdahl har med seg en liten gutt og en lysende Nicolas Horne. Det høres postmoderne ut.

Verdensteatret, 23.00

Indieteque

Den som ikke syns Indieteque er tøft er en illeluktende vannbøffel. Jepp.

Kaos, 23.00

SØNDAG 28. SEPTEMBER

Åpen dag

Gratis inngang, steinalderaktiviteter og masse forelesninger!

Tromsø Museum, 11.00-16.00

En kunstoplevelse

Stor kunst på late søndager er bra, omvisning kl 13.00 om du vil ha hjelp til nytelsen.

Tromsø Kunstforening, 12.00-17.00

MANDAG 29. SEPTEMBER

Filmquiz

Denne gangen skal Utopistenes gjerninger blant de tre beste. Ikke ett ord om hovmod, fall og slikt!

Verdensteatret, 21.00

TIRSDAG 30. SEPTEMBER

rød&hvit

Selger Driv rosa champagne? Kan man blande rød og hvit vin og tilsette kullsyre?

Driv, 18.00

ONSDAG 1. OKTOBER

Ordkalotten

Hva leser du, min herre? Ord, ord, ord!

Mmmmm, Shakespeare!

Hele byen, hele dagen

De siste kloke på Terranova

Gammelt, dog aktuelt, samfunnsrefsende farse av Wergeland. Hvordan selger man sånt til folk?

Kulturhuset, 19.30

Den andre siden

På den ene siden: Ordkalotten. På den andre siden: Filmklubben. I kombinasjonen: filmen.

Verdensteatret, 19.00

Lillelørdag

Det er ikke lenger så fullt som det var ved semesterstart, så nå er det nesten hyggelig her.

Driv, 21.00

Rocktoberfest

Harde menn, tøffe kvinner, god øl og høy musikk. dit må du!

Blårock, 22.00

TORS DAG 2. OKTOBER

Ordkalotten

Shakespeare kommer neppe, men det gjør Amir Or. Og Das Beckwerk. Og Iben Sandemose. Og du?

Hele byen, hele dagen

Teaterhistorien død og/eller levende

Et gjestespill. Om teaterhistorien. På teateret. Hva mer vet jeg? Ikke mye.

HT, 20.00

Internasjonalt seminar

Jeg vet ikke hva det skal handle om, men det er sikkert verdt å høre på.

Kulturhuset, 20.00

Thom Hell og Desert Highway

Det høres ut som om det blir en koselig kveld. Og sånt skal man ikke kimse av.

Driv, 21.00

FREDAG 3. OKTOBER

Ordkalotten

I dag er det kanskje poesislam? (si ja si ja si ja) Jeg gleder meg, litt ihvertfall.

Hele byen, hele dagen

Mørketidsutstilling

Vernissage på utstillingen til Maria Gradin. Det betyr sikkert gratis vin. Og billige rim!

Kulturhuset, 19.00

Violet Road

Releasekonsert for fire Rundberger og en Solberg. Du blir nok bergtatt.

Driv, 21.00

LØRDAG 4. OKTOBER

Ordkalotten

I dag er det lørdagskrim, såpass vet jeg. Det blir kriminelt spennende.

Hele byen, hele dagen

Lørdagsuniversitetet

Wergeland meg her og der, jeg skal gi deg Wergeland. Eller, Sigmund Nettet skal gi deg Wergeland.

Driv, 13.00

Hvor var du, egentlig?

På filmklubbvisning, vel! (Du verden så dumme spørsmål man får.)

Verdensteatret, 15.00

Mega Benoni

Visstnok majestetisk reggae. Jeg vet ikke mye om reggae, det får noen andre bedømme.

Verdensteatret, 23.00

SØNDAG 5. OKTOBER

Ordkalotten

Jeg håper jeg ser Susanne Christensen i løpet av uka. Er man nerd, får man være nerd.

Hele byen, hele dagen

MANDAG 6. OKTOBER

Blåmandag

Blåe ordspill mottas med takk: kultur@utopia.no

Blårock, 21.00

TIRSDAG 7. OKTOBER

Sprengt

Premiere på det forferdelige og fascinerende stykket. Jeg tør neppe se det, gå du og fortell hvordan det var.

HT, 20.00